

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE
MUSEER

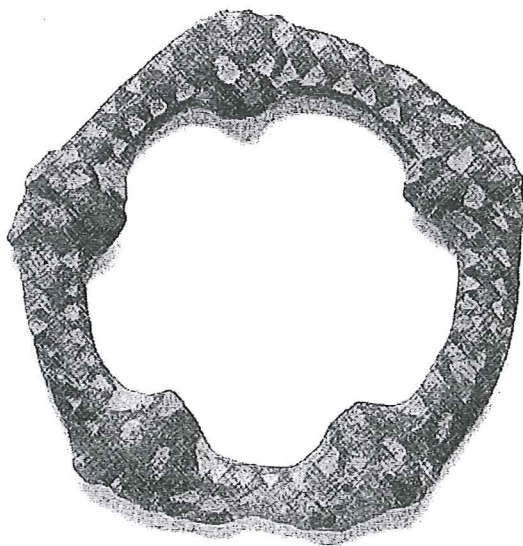
OLDSAKSAMLINGEN

Verleegg1...../Tilhører
Sak: 00/167.00 - 10

ARKEOLOGISK UNDERSØKELSE

EVJE GOLFBANE

EVJE 38/1
RYGGE KOMMUNE,
ØSTFOLD

Sprette av bronse

OSLO NOVEMBER 2001

Margrete F. Simonsen og Ole Christian Lønaas

**UNIVERSITETETS
KULTURHISTORISKE
MUSEER
OLDSAKSAMLINGEN**
Postboks 6762, St. Olavs Plass
0130 Oslo

Gårds/bruksnavn Evje	
G.nr./b.nr. 38/1	
Kommune Rygge	Fylke Østfold
Sogn	Prestegjeld
Eier/ bruker, adr.	
Gjelder: Flateavdekking i åker. Utgravning av bosetningsspor, mulige graver mv i forbindelse med realisering av Reguleringsplan for Evje Golfbane.	
Flyfoto	Kartref. ØK:CN 032-5-2 Evje M711: 1813 I Horten
Innber./ rapport/ reg. ved: Ole Christian Lønaas og Margrete F. Simonsen	Dato November 2001

Sammendrag

Det ble gjort funn i flere områder som indikerer fast bosetting og ulike andre aktiviteter. Funnene spenner fra bronsealder til etterreformatorisk tid. I to områder av planområdet ble bosetningssporene undersøkt nærmere. Det ble undersøkt et stort antall strukturer av forskjellig type: stolpehull, kokegroper, steinkonsentrasjoner, en brønn og andre nedgravninger. I nordøst (sjakt 1) ble det påvist minst ett treskipet langhus som har vært minst 20 m langt og opptil 8,5 m bredt. Det foreligger 4 dateringer av strukturer i huset, hvorav to fra yngre jernalder (stolpehull) og to fra yngre bronsealder. Et ildsted/kokegrop sentralt i husets søndre halvdel er datert til BC1000-800 (S-49) og en veggrøft er datert til BC1020-905. I sørvestre del av planområdet (Felt 1) ble det avdekt et kokegropfelt med dateringer til romertid-folkevandringstid/merovingertid (AD80-235 S-86 og AD545-650 S-87). En struktur er tolket som anleggspor etter ei smie, datert til overgangen middelalder/nyere tid (AD1510-1655). En brønn i samme område er datert til AD1635-1665. I søndre del av feltet ble det funnet stolpehull og mulige veggrøfter, men uten at et sikkert hus ble påvist. Dateringer av strukturer fra dette området er datert til yngre romertid-folkevandringstid (kokegrop S-203:AD220-325, mulig stolpehull S-80:AD465-610. I tillegg ble det delvis undersøkt to steinsamlinger som er tolket som rydningsrøyser, men som kan være graver, datert til eldre bronsealder og folkevandringstid. Både under feltarbeidet, og i ettertid er det gjort mange gjenstandsfunn med metalldetektor i område ved Felt 1. Av de fineste funnene må nevnes en balansevekt og en sprette/sølje i bronse, samt to jernøkser. Disse funnene kan dateres til yngre jernalder og middelalder.

Oslo 30. september 2002

Universitetets kulturhistoriske museer, Oldsaksamlingen
Postboks 6762, St. Olavs plass
0130 Oslo

Margrete Figenschou Simonsen
Margrete Figenschou Simonsen

Kommune/fylke:	Rygge k, Østfold		
Gardsnavn:	Evje		
Gardsnummer:	38		
Bruksnummer:	1		
Tiltakshaver:	Evje Golfpark AS		
Navn på sak:	Evje Golfbane		
Saksnummer	98/2694		
Kartreferanse:	M711: 1813 I (Horten). ØK: CN 032-5-2 (Evje)		
Museumsnummer:	C52661, C52662, C52663, C52664, C52665		
Aksesjonsnummer:	2001/200		
Negativnummer:	F.o.m. 25589 t.o.m. 25598		
Utgravning utført:	20-31 aug, 1-2 nov. 2001	Ved:	Anders Helseth, Guro Lunquist, Margrete Simonsen, Ole Christian Lønnaas
Rapport utført:	Nov. 2001	Ved:	Margrete F. Simonsen og Ole Christian Lønnaas

INNHOLDSFORTEGNELSE:

1.	Bakgrunn for undersøkelsen	3
2.	Landskap og kulturmiljø	3
2.1.	Rygge kommune	3
2.1.	Evje gård	4
3.	Tidligere funn	4
4.	Deltagere og tidsrom	5
5.	Undersøkelsen	6
5.1.	Metode	6
5.2.	Prioriteringer	6
5.3.	Sjakt 1	7
5.4.	Felt 1	12
5.5.	Andre undersøkte områder	16
6.	Sammendrag	17
7.	Litteraturliste	19
8.	Vedlegg	20
A	Liste over funn	20
B	Liste over kullprøver	24
C	Liste over treprøve	26
D	1. Liste over bein	27
	2. Resultater av beinanalyse	28
E	1. Strukturliste – sjakt 1	30
	2. Strukturliste – felt 1	35
	3. Strukturliste – andre	39
F	Fotoliste	40
G	Avstandsmål mellom strukturer i hus	49
H	Avisutklipp	50
I	Kart	53
J	Tegninger med beskrivelse	58

1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

I 1998 ble forslag til golfbane på Evje oversendt Østfold fylkeskommune. På oppdrag for fylkeskommunen foretok NIKU konsekvensutredning på tema kulturminner og kulturmiljø og utførte registrering av automatisk fredete kulturminner. Registreringen ble foretatt i november 1998 og utredningen sluttført i januar 1999 (Jerpåsen og Fundingsrud 1999).

I planområdet var det fra før kjent flere automatisk fredete kulturminner i form av 3 enkeltliggende gravrøyser, 2 gravhauger og 4 gravfelt. Det ble foretatt maskinell flateavdekking i den nordøstre delen av planområdet, og det ble påvist flere områder med bosetningsspor på banene 1, 2, 7, 8 og 9. Det ble i alt registrert 75 strukturer i form av kokegroper/ildsteder, stolpehull og mulige graver, og i tillegg ble det registrert rester av to skadete gravrøyser.

Kulturminnene er fredet med hjemmel i lov om kulturminner av 1978 § 4, og forslag til reguleringsplan for Evje golfbane ble oversendt UKM Oldsaksamlingen (brev av 3 juni 1999). Saken ble behandlet av Fornminnekomiteen, sak F 86/99, og det ble gitt dispensasjon for bosetningssporene i dyrka mark og de to skadete gravrøysene (brev av 27. aug. 1999). De øvrige kulturminnene var foreslått regulert til bevaring.

Reguleringsplanen ble vedtatt 23. nov. 2000 hvor krav om arkeologiske undersøkelser er tatt inn i bestemmelsene. Tiltakshaver, Moss og Rygge golfklubb, ba i brev av 14 april 2001 UKM Oldsaksamlingen om å planlegge og foreta arkeologiske undersøkelser. Saken ble behandlet 18 juni 2001 og oversendt Riksantikvaren som fattet vedtak om kostnader. Budsjettet ble forelagt tiltakshaver som aksepterte dette.

De to skadete gravrøysene er utelatt fra undersøkelsen, da de ligger i parkbeltet som ikke direkte berøres av golfbanen.

2. LANDSKAP OG KULTURMILJØ

2.1 Rygge kommune Det er registrert et svært høyt antall automatisk fredede kulturminner i Rygge, nærmere 290 lokaliteter. Kulturminnene utgjøres for det meste av gravfelt og gravhauger fra bronsealder og jernalder. Sammen med løsfunn og funn som er framkommet gjennom utgravninger, vitner materialet om intensiv bruk av området under store deler av forhistorien. Det er gjort flere løsfunn av artefakter fra steinalderen i hele kommunen, hovedsakelig fra mesolittisk tid (fase 3 og 4) (se Østmo 1988:141-151). På gården Nordre Rør ble det rundt 1927 avdekket et flatmarksgravfelt med omtrent 20 graver fra førromersk jernalder (Bjørn 1928, Martens 1999). På Rør ble det i tidsrommet 1994-1996 også utført arkeologiske undersøkelser i forbindelse med NSBs dobbeltsporprosjekt Oslo - Moss. Undersøkelsene avdekket et offerfunn og boplassspor fra senmesolitikum / tidlig bronsealder. I tillegg ble det funnet gjenstander, bosetningsspor og kulturlag fra bronsealder og minst 6 langhus og ett grophus fra eldre og yngre

jernalder. Videre ble det avdekket en velbevart, ubrent mannsgrav fra vikingtid, og to mulige flatmarksgraver fra førromersk jernalder (Berg 1997). Pollenanalyser viser at området har vært gjødslet og dyrket fra tidlig bronsealder (opplysninger hentet fra prosjektplan).

2.2 Evje gård (se kart i vedlegg) ligger på grensen mellom rasonen og kystsonen, der undergrunnen består av sand og grus iblandet leire og silt. Området utgjør et åpent jordbrukslandskap, et herregårdslandskap preget av store åkerarealer, åkerholmer, lunder og alleer med edelløvsskog. Grovt sett heller terrenget svakt sørover fra nordenden av planområdet og ned mot gårdsbygningene.

Området til Evje gård går fra havnivå til 25 m.o.h, der undersøkelsesområdet ligger mellom 14 og 24 meter. I slutten av bronsealderen og overgangen til eldre jernalder (800-200 f.Kr.) sto vannet 10-15 meter over nåværende nivå. Evjesund gikk da helt nord til Hasle vestre, og store deler av dagens innmark på begge sider av Evjeåa lå under vann i sundet. Ut fra landhevingen kan kulturhistorien på Evje gård føres tilbake til bronsealderen. Jordbruksbosetningen ble trolig etablert i eldre jernalder, og gravminnene N og Ø for gården er sannsynligvis fra siste del av denne perioden. Evjesund gikk da som en vik V for og cirka 200 meter N for dagens gårdstun. Skriftlige kilder viser at gården Evje eksisterte før svartedauden, og gravminnene understøtter at gården trolig også eksisterte i yngre jernalder. I middelalderen var Evje den eneste adelige setegården i bygda, og gården hadde mange andre gårder i sitt eie. Selve tunet og innmarka kan ha kontinuitet tilbake til middelalder, og på bakgrunn av gamle kart synes det som om landskapet i hovedtrekk har endret seg relativt lite fra 1700-tallet og fram til i dag (Jerpåsen og Fundingsrud1999).

På gården satses det i dag på gress til eget bruk og slaktedyr. Grunnen til at det ikke dyrkes vekster for salg er at gården har karantene, da det er påvist resistensbrytende rase av potetcystenematode (potetål). Karantenen trådte i kraft i 1996 og gjelder i første omgang i 20 år, og anleggelse av golfbane må ses i lys av dette.

3. TIDLIGERE FUNN

I planområdet fins følgende automatisk fredete kulturminner:

- Gravhaug 005833
- Gravfelt 005835 (opprinnelig 7 stk. hvorav 1 bevart)
- Gravfelt ID 005837 (2 gravhauger)
- Gravfelt ID 005839 (2 stk.)
- Gravfelt ID 005840 (6 stk.)
- Gravhaug ID 005856
- Gravrøys ID 005861
- Gravrøys ID 005872
- Gravrøys ID 005891

I tillegg er det, som nevnt ovenfor, påvist to skadete gravrøyser ved registreringen i 1998. Det er også innkommet flere løsfunn fra forhistorisk tid på Evje gård:

- 2 skafthulløkser av stein (C12675-6)
- Flere stykker av flintdolker (C21766, C26073, C34207)
- Pilspissodd av flint (C30922a)
- Flekkeskraper (C27599a)
- Fiskesøkke (C37056)

4. DELTAGERE OG TIDSROM

Undersøkelsen fant sted i perioden 3-28 september med supplerende graving 3 oktober og 1-2 november. Det ble til sammen utført om lag 95 dagsverk i form av metallsøking, avdekking med gravemaskin og utgravning/dokumentasjon av strukturer. Det var meget få utenforstående, interesserte personer tilstede mens undersøkelsen pågikk, men Moss Avis hadde to artikler fra utgravningen på trykk den 11 og 29 september.

Navn	Stilling	Ant. dager	
Ingvild Andreassen	Innmåling	1	UKM
Anders Helseth	Feltassistent	23	UKM
Guro Lundquist	Feltassistent	20	UKM
Ole Christian Lønaas	Feltleder	22	UKM
Jes Martens	Distriktsansvarlig	1	UKM
Margrethe F. Simonsen	Prosjektansvarlig	5	UKM
Ronny Lademoen	Metallsøker	3	Norges metallsøker forening
Åge Olsen	Metallsøker	4	Norges metallsøker forening
Åge Hansen	Gravemaskinfører	10	Råde Graveservice
Erik Norgård	Gravemaskinfører	6 ½	Tune Graveservice

Flere av strukturene fra registreringen i 1998 ble forut for avdekkingen stukket ut av Tom Kildahl fra Rygge kommune - teknisk etat. Tor H. Bjørland fra Kartkonsulentene A/S målte inn omrisset på sjaktene og feltene i tillegg til strukturene i sjakt 1, mens Ingvild Andreassen foretok innmåling av strukturene på felt 1. Fylkesarkeologene Gro Anita Bårdseth og Lars Erik Gjerpe var på befaring, og Gjerpe var med å grave en halv dag.

5. UNDERSØKELSEN

5.1. METODE

Metoden som ble benyttet var maskinell flateavdekking der åkerjorda fjernes med gravemaskin. Det ble benyttet to gravemaskiner, en 8 tonns ABS og en 22 tonns CAT, begge med flatt og vridbart skjær ("pusseskuffe"). Metoden har til formål å påvise strukturer som er gravd ned i undergrunnen beliggende under den pløyde åkerjorda. Fordelen med metoden er at man får avdekket større områder på relativt kort tid, men eventuelle gjenstander i selve pløyselaget blir sjelden oppdaget.

På grunn av dette siste ble det foretatt søk med metalldetektor før selve avdekkingen med maskin. Da åkerjorda og eventuelle funn i denne i utgangspunktet er omrotet som følge av pløying, ble metallsøkingen hovedsakelig konsentrert om løsmassene og undergrunnen under pløyselaget.

Strukturer som er gravd ned i undergrunnen kan eksempelvis være stolpehull, vegggrøfter, kokegroper, ildsteder og andre nedgravninger. Strukturene ble markert og nummerert og deretter rensset fram manuelt med graveskje og krafse. De ble dokumentert i plan ved tegning og foto og deretter snittet. Det ble tatt ut trekull for datering fra flere strukturer i tillegg til en treprøve fra en brønn.

Feltavgrensning og strukturer ble målt inn digitalt. På grunn av tidsnød ble sjaktene 2-4 og felt 2 ikke undersøkt, og strukturene er her ikke dokumentert eller innmålt. Av samme grunn ble heller ikke alle strukturer i sjakt 1 og felt 1 undersøkt og dokumentert i profil, men samtlige strukturer med unntak av S118 (sjakt 1) ble her målt inn.

5.2. PRIORITERINGER

Evje golfbane skal bygges som en 18-hulls bane og vil dermed utgjøre et meget stort område i dagens kulturlandskap. Det er innlysende at bare mindre og utvalgte områder kan undersøkes av 3 personer på 4 uker. Det ble besluttet å konsentrere avdekkingen til den sørlige delen av bane 1 og den nordlige delen av bane 2 og 9. Begrunnelsen for beslutningen bygget på tettheten av strukturer fra registreringen i 1998 og topografiske vurderinger. I tillegg ble Stig Knutsen, som sto for registreringen i 1998, rådspurt. Videre ble det avdekket 3 mindre områder på den nordlige delen av bane 1 og sørlige delen av bane 2, hvor det i 1998 ble registrert mulige graver.

Ved registreringen i 1998 ble det også foretatt sjakting på den østlige delen av bane 7 og på bane 8. På bane 7 var det registrert fire stolpehull hvorav ett usikkert, et ildsted/kokegrop og et udefinert lag/mulig brannlag. På bane 8 var det registrert 8 mulige eller relativt sikre stolpehull, et koksteinslag og 4 ildsteder/kokegroper. Da utgravningen

ble foretatt var ikke gresset slått på bane 7 og 8. Dette forholdet, i tillegg til den relativt knappe tiden som sto til rådighet gjorde at disse områdene ble utelukket.

Feltet på bane 1 fikk navnet "Felt 2", og ligger NØ for gravfeltet "Gullås". Undergrunnen inneholdt en del større stein, hvilket gjorde at åkerjord flere steder ble liggende igjen. Det ble påvist strukturer som mulige stolpehull og kokegroper, men ikke i like stort omfang som på felt 1 og i sjakt 1. Dette forholdet, i tillegg til tidspress, førte til at strukturene på felt 1 ikke ble dokumentert. Sjaktene 2, 3 og 4 ligger nord på bane 2, i den nordøstligste delen av planområdet. Også disse sjaktene inneholdt få strukturer, og som følge av tidspress ble de utelukket.

Det var tidlig klart at det ble avdekket større områder enn hva vi ville rekke å dokumentere. Grunnen til at så vidt store områder i utgangspunktet ble avdekket var for å få en så stor oversikt over de utvalgte områdene som mulig, for deretter å konsentrere undersøkelsen om de mest interessante områdene. I tillegg dukket flere strukturer, deriblant et hus, opp siste dag av avdekkingen. De to hovedområdene som ble prioritert er "Sjakt 1" og "Felt 1". Områdene vil bli presentert hver for seg, og felt 1 er skrevet av Margrete F. Simonsen.

5.3. SJAKT 1

Beliggenhet: Ut fra ulike strukturer som ble avdekket var det tidlig klart at sjakten inneholdt et hus. Den ble derfor utvidet til et felt, men beholdt likevel benevnelsen "sjakt 1". Sjakten er den nordligste av de 4 sjaktene helt NØ i planområdet (se kart i vedlegg) og ligger ca. 24 m.o.h. Ø, V og N for sjakten vokser det løvtrær, mens det er utsyn mot S hvor terrenget heller svakt. Undergrunnen har god drenering og består av sand, noe grus og relativt lite stein. En gravhaug ligger ca 45 meter VSV for SV-enden av huset, i et vegetasjonsbelte med flere registrerte gravhauger lenger S.

Strukturer: Det ble til sammen registrert 102 strukturer i sjakten. Med unntak av S118 og et mulig stolpehull beliggende S for S050 og i par med S053 ble alle strukturer innmålt. 40 strukturer ble dokumentert i plan og profil, mens 54 strukturer kun ble gitt en tolkning ut fra plan. I tillegg ble 8 strukturer avskrevet ved dokumentasjon i profil. De fullstendig dokumenterte strukturene knytter seg hovedsakelig til huset. Fordelingen av type strukturer er vist i tabellene nedenfor.

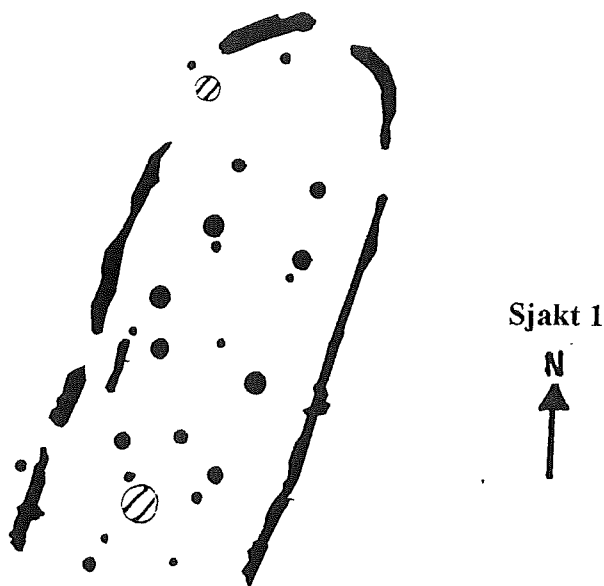
Strukturer dokumentert i plan og profil:

Betegnelse	Antall	Betegnelse	Antall	Betegnelse	Antall
Stolpehull	10	Grop	3	Kokegrop	2
Mulig stolpehull	4	Grop/nedgravning	2	Vannrelatert struktur	1
Grop/mulig stolpehull	10	Grop/steinopptrekk	1	Veggrøft	7

Strukturer som kun ble gitt en tolkning i plan:

Betegnelse	Antall	Betegnelse	Antall
Mulig stolpehull	20	Kokegrop/ildsted	16
Stolpehull/grop	2	Uvisst	15
Grop	1		

HUS:

Mål: Bygningen er orientert NNØ-SSV, og den er et treskipet langhus som avtegner seg i form av to parallelle stolperækker og vegggrøfter. Det var ikke mulig å påvise S-enden av huset som dermed ikke er dokumentert i hele sin opprinnelige lengde. Den påviste lengden utgjør 20,4 meter, målt fra midten av endevegggrøften (S108) i NV og til sentrum av det sørligste stolpehullet (S053) i den V stolperækken. Bredden på huset, målt fra midten av vegggrøftene, varierer fra 8,1 til 8,5 meter. Bredden på det midtre skipet varierer fra 2,95 meter til 3,5 meter, også her målt fra sentrum av de parallelle stolpehullene. Bredden på det V skipet varierer fra 2,45 til 2,9 meter, mens det Ø skipet har en bredde mellom 2 og 2,6 meter. For utfyllende avstandsmål mellom strukturer, se vedlegg.

Vegger: Regnet fra S mot N består V-veggen av de 4 vegggrøftene **S106** (60x360 cm), **S105** (70x220 cm), **S103** (40x200 cm) og **S104** (70x725 cm). Mellom S106 og S105 er det en åpning på ca 1 meter som kan være en inngang. Like utenfor huset, V for den sørligste vegggrøften (S106) og ca 75 cm Ø for den mulige inngangen, ligger **S004**. Strukturen er en liten grop (diameter 35 cm og dybde 15 cm) som inneholdt 21 keramikkskår, der det største skåret måler ca 9x11,5 cm. Skårene er rester etter et grovmagret kar som er varmepåvirket. Om karet er fra samme periode som selve huset er for tidlig å antyde, da det foreløpig ikke foreligger dateringer av kullprøver i huset.

Også mellom veggrøftene S105 og S104 lenger nord er det en åpning på ca 1 meter som tolkes som en inngang. Inngangen skiller seg fra den ovenfor nevnte ved at en veggrøft (**S103**) her er trukket nesten en meter inn i huset. Veggrøften er ca 2 meter lang, og overlapper eller "utfyller" dermed avstanden mellom S105 og S104. S103 er tolket som en innervegg i bygningen, og ved N-enden av veggen ble det påvist en 20 cm dyp struktur, sannsynligvis et stolpehull med en diameter på 30 cm. Det ble ikke påvist stolpehull i S-enden av veggen.

N for veggrøften S104 er det nok et opphold på ca 3,5 meter hvor det ikke ble påvist noen veggrøft. Her lå det derimot et mulig stolpehull, **S011**, som kan ha inngått som en del av veggen, men tolkningen er usikker. I NV-enden av huset buer veggen ved veggrøften **S108** (75x370 cm) som er noe mindre tydelig enn de andre veggrøftene. I enden av huset, ved midten, er det nok et opphold på ca 1,5 meter mellom S108 og S116 (70x370 cm). **S116** utgjør den NØ, buete veggrøften, og den er noe avsmalnende i S-enden. Her påtreffes nye 1,5 meter hvor det ikke er påvist noen veggrøft, før den ca 14 meter lange og opptil 50 cm brede veggrøften **S102** utgjør den Ø veggen i huset.

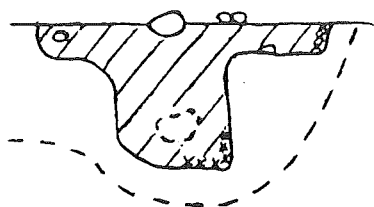
Veggrøftene har en samlet lengde på ca 36,5 meter. De var meget tydelige i plan, og massen besto av sand, sandjord, kullspetter, noe grus og skjærbrente stein. S103 og deler av S106 ble snittet, og dybden var ca 20 cm. I profilen K-L i S106 ble det påvist et mulig stolpehull. Det var ikke tid til å snitte så mange veggrøfter som ønskelig, og det er derfor uvisst om det har stått stolper i disse. Det ble heller ikke funnet indikasjoner på bruk av leirklining som isolasjon.

Stolperækker: Det ble avdekket 4 par stolpehull etter takbærende stolper (**S112-S113**, **S005-S006**, **S026-S045** og **S044-S046**). I tillegg inngår et stolpehull, **S053**, i den S enden av den V stolperækken. Ved en befaring med Gjerpe ble et mulig stolpehull som inngår i par med S053 registrert i S enden av den Ø stolperækken, men strukturen er ikke innmålt eller dokumentert. Strukturen skilte seg også fra de nevnte stolpehullene ved at den var relativt utydelig og uten skjærbrent stein på overflaten.

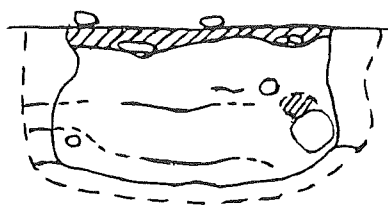
I N enden av huset er det en større flate hvor det ikke er registrert sikre stolpehull etter takbærende stolper. Avstanden fra midten av veggrøft S108 (målepunkt i S108 er tatt i lengderetning til vestre stolperække) til sentrum av stolpehull S113 er 5,3 meter. Tilsvarende er avstanden fra midten av veggrøft S116 (målepunkt i S116 er tatt i lengderetning til østre stolperække) til sentrum av stolpehull S112 5,0 meter. **S010** er tolket som en grop/mulig stolpehull og kan inngå som en endestolpe i den vestre stolperækken, men det ble ikke registrert en tilsvarende struktur i par med denne. Det mulige stolpehullet er også trukket noe inn mot midten av huset i forhold til de parvise stolpehullene. Konstruksjonsmessig er det derimot ikke problematisk at det ikke er stolpepar innenfor en lengde på opptil 6-8 meter (Martens, V.V. og L. Gustafson 2001:47), og det behøver derfor ikke nødvendigvis "mangle" et stolpepar i N enden.

De 9 nevnte stolpehullene har rund eller oval form i plan og måler fra 50x60 cm til 70x80 cm. De har en dybde på mellom 26 og 41 cm og samtlige inneholdt skjærbrente stein, fra 1 til 32 liter i halve strukturen. Formen på stolpehullenes profil er ikke ensartet. Det ble

tatt til sammen 9 kullprøver fra 7 av strukturene og den ene inneholdt 2 små brente bein, ellers ingen funn.

S-005

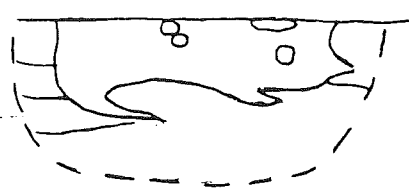
S-006

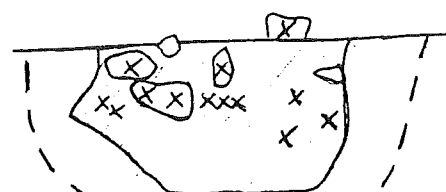
S-026

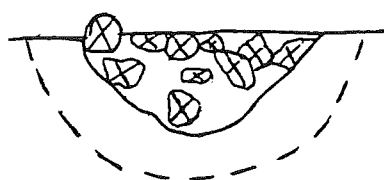
S-044

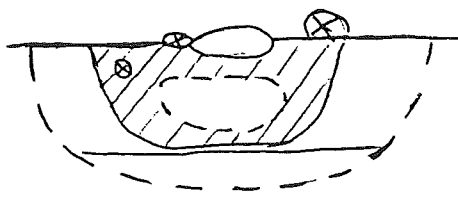
S-045

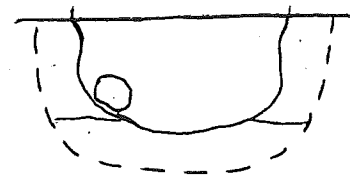
S-046

S-053

S-112

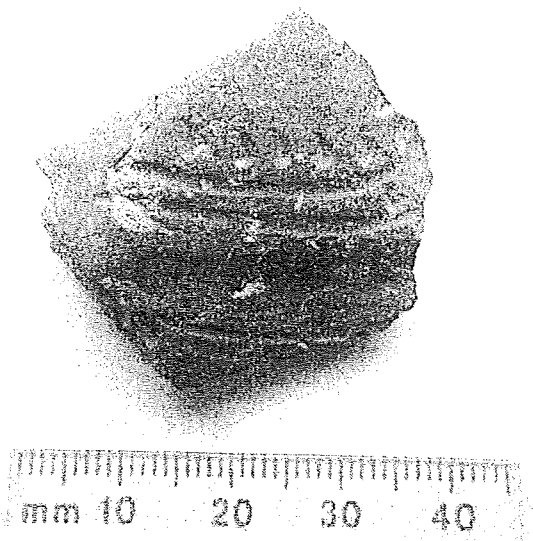

S-113

Profiltegning av stolpehull etter takbærende stolper.

Andre groper og (mulige) stolpehull: I midtskipet, S for stolpeparet S044 og S046, ble det påvist 4 groper som kan utgjøre et system. Dersom det trekkes en linje mellom de fire gropene **S047**, **S050**, **S099** og **S019**, dannes et kvadrat omkring kokegropen S049 (se nedenfor). Kanskje utgjør de 4 strukturene et reisverk rundt den sentralt plasserte kokegropen, eller muligens har de hatt som funksjon å støtte taket over kokegropen ytterligere dersom det har vært en åpning her. De 4 strukturene måler fra 23 x 23 cm til 38 x 45 cm, dybden er mellom 11 og 15 cm, og fyllmassen og nedgravningenes sider i profil ligner hverandre.

Det ble også påvist flere groper og (mulige) stolpehull i langhuset, og enkelte vil bli nærmere beskrevet. **S008** og **S009** ligger umiddelbart S for henholdsvis S006 og S005 som utgjør et par i de to stolperekkene. S008 og S009 er begge tolket som groper, men de kan også være stolpehull etter utskifting av midtstolpene.

Mellom og noe V for stolpehullene S005 og S026 i den V stolperekken ligger stolpehullet **S003**. Strukturen inneholdt et keramikk-skår med dekor, datert til folkevandringstid / romertid (se bilde). Ut fra formen avviker strukturen fra stolpehullene beliggende på rekke, og det er uvisst om den inngår i langhuset eller om den skal settes i sammenheng med andre mulige stolpehull utenfor og V for huset.

Midt imellom og ca 1 meter N for midtstolpene S044 og S046, i midtskipet, ble det også påvist et mulig stolpehull, **S097**. I likhet med stolpehullene beliggende på rekke inneholdt også denne strukturen skjørbrønt stein, og den var 20 cm dyp.

Kokegroper: I midtskipet, S for de parvise stolpehullene S044 og S046, ligger kokegropen **S049** som har rund form i plan. Strukturen måler 120 x 130 cm og er 35 cm dyp, og den inneholdt mye skjørbrønt stein. Det ble også funnet en gjenstand som trolig er en underligger til maling av korn eller lignende i strukturen. Underliggeren er muligens laget av rhinsk basalt som tidligere har vært en stor handelsvare (H.G.Resi muntl. medd.), og den er sterkt varmpåvirket og har konkavformet bruksspor på den ene siden. Det ble tatt 4 kullprøver fra strukturen.

En annen kokegrop er **S111** som ligger i NV enden av huset. Kokegropen ligger mellom veggrøftene S104 og S108 hvor det ikke er påvist rester etter en vegg. Til tross for at det ikke er bevart noen veggrøft umiddelbart nær kokegropen, synes det på kartet over langhuset som om kokegropen ligger inne i huset og ikke overlapper stedet hvor veggens sannsynligvis har stått. Datering av kullprøver fra kokegropen og veggrøfter og stolpehull vil kunne antyde om kokegropen er samtidig med langhuset.

Datering: Det foreligger foreløpig ikke dateringer av kullprøver fra strukturer i bygningen, men funn av keramikkskår kan gi visse indikasjoner på alderen. Keramikkskårene fra S004 er grovmagret og er fra et kar med enkel form. Selve karetts form har lang bruksperiode, men skårene må likevel sies å ha jernalderkarakter. Også to keramikkskår funnet i veggrøften S106 og det mulige stolpehullet S010 er grovmagret og har jernalderkarakter. Det dekorerte keramikkskåret fra det mulige stolpehullet S003

kan dateres til folkevandringstid/romertid, men det er noe usikkert om S003 utgjør en del av huset i og med at det ikke inngår i de to stolperekkene. Det kan her være snakk om et stolpehull som tilhører en bygning fra en annen fase/periode.

STRUKTURER UTENFOR FOR HUSET:

Ø og NØ for huset ble det registrert 11 strukturer som kun ble gitt en tolkning ut fra plan; 7 mulige stolpehull, en kokegrop og 3 uvisse strukturer. 7 strukturer S for bygningen ble også kun gitt en tolkning i plan; 3 mulige stolpehull, en usikker kokegrop og 3 strukturer uten tolkning. I og med at bygningens S ende ikke ble påvist, er det uvisst hvor langt huset strekker seg, og muligens inngår de 6 strukturene i bygningen. I SV ligger 17 strukturer, hvorav 3 stk ble gravd; et stolpehull, en nedgravning/grop og en vannrelatert struktur. De resterende 14 strukturene ble gitt følgende tolkning: 1 uvis, 6 ildsteder/kokegroper, 1 stolpehull/ildsted og 6 mulige stolpehull. V for huset ble det foruten den tidligere nevnte gropen S004 med keramikkskår snittet et mulig stolpehull. I tillegg ble det registrert 15 strukturer som ble gitt en tolkning ut fra plan; 6 kokegroper/ildsteder, 6 uvisse og 3 mulige stolpehull.

Som gjennomgangen viser ble det blant annet registrert flere mulige stolpehull utenfor langhuset. Det ble ikke påvist stolpehull beliggende på rekke, men man må regne med at det har stått flere bygninger på området enn det ene som ble dokumentert.

5.4. FELT 1

Beliggenhet: Feltet ligger lengst SV av de undersøkte feltene. Lokaliteten ligger på et svakt høydedrag som heller svakt mot syd, sydøst og vest (område for bane 9). Det er utsikt over jordbrukslandskapet rundt Evje gård med Evjekilen lengst syd. Utgravningsfeltet grenser til et gravfelt i øst, mens gravfeltet "Gullås" ligger ca 100 m lenger syd.

Undergrunnen på Felt 1 varierer fra grå leire og silt i nedre del av feltet, til mer innslag av sand og grus i den øvre delen. Her er undergrunnen enkelte steder også steinblandet. Matjordlaget er tynt, mellom ca 20 og 30 cm. Berggrunnen ligger enkelte steder fremme i dagen eller like under matjorda.

Ved registreringen ble det her dokumentert en konsentrasjon av stolpehull og kokegroper/ildsteder. En del av disse strukturene ble stukket ut i terrenget og et større sammenhengende område ble avdekket. Feltet er undersøkt i flere omganger, i hovedsak etter at det øvrige feltarbeidet var avsluttet, og da med svært liten tid til disposisjon.

Den øvre del av feltet ga spesielt mange utslag med metalldetektoren, og her var det etter avdekkingen betydelige mengder med jern- og slaggbiter, samt flere fyllskifter med sterkt kullblandet jord.

Strukturer: Det ble registrert i alt 86 strukturer på Felt 1 (se plantegning). Alle strukturene er innmålt, men enkelte med bare ett målepunkt. Av disse er 26 undersøkt og snittet, hvorav 6 ble avskrevet etter snitting.

Strukturer som er dokumentert i plan og profil:

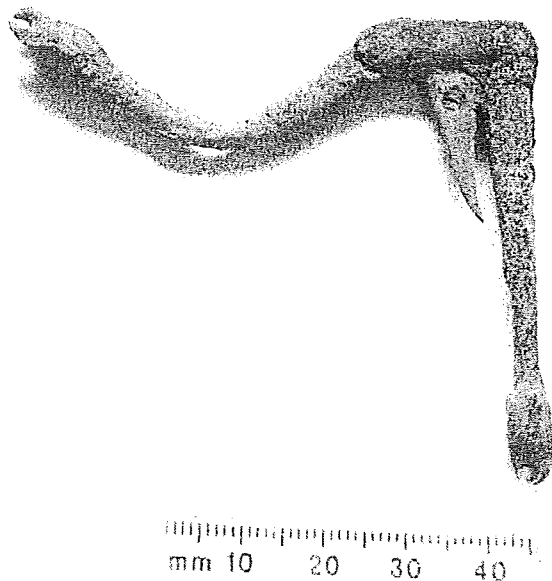
Betegnelse	Antall	Betegnelse	Antall	Betegnelse	Antall
Sikre stolpehull	2	Nedgravning/brønn	2	Kulturlag (smie?)	1
Mulige stolpehull	9	Kokegrop	2	Uvisst	2
Mulig vegggrøft	2	Rydn.røys/mulig grav	1	Avskrevet	6

Strukturer som er tolket i plan og ikke undersøkt:

Betegnelse	Antall	Betegnelse	Antall	Betegnelse	Antall
Mulige stolpehull	30	Kokegrop	14	Uviss/mulig flatmarksgrav	4
Uviss/mulig st.hull	4	Kulturlag	1	Uvisst	9
Mulig vegggrøft	2				

S-001: kulturlag / smie?

Strukturen må på overflaten beskrives som et oval- til rektangelformet, mørkt kulturlag på ca 4 x 6 m. I utkanten ble det funnet en vekt av bronse (se bilde), mens det i toppen fantes slagglumper, glassert keramikk, brente og ubrente dyrebein, samt en mulig kniv av jern. Det ble gravd en sjakt på tvers av kulturlaget, hvor det fremkom en sirkulær formasjon med større steiner i sirkel, inneholdende biter av slag og kull samt en større, halvkuleformet slaggblokk (se tegning i vedlegg). Snitt gjennom kulturlaget påviste sjikt med varmpåvirket leire og trekull og et par større steiner. Slaggtypen kan minne om slag fra gropsjaktovner. Et snitt gjennom steinkonsentrasjonen påviste et kullsjikt, slagglumper og brent leire, men uten at noen ovnsforing ble funnet. Det ble tatt ut prøver av kullsjiktet og slagget. Jordprøver fra flere steder i kulturlaget ble tatt inn for sålding for å se om det fantes slagperler i massen, men uten at slike ble funnet.

Klumper og blokker av slagg ble også funnet i S-085 (se under), noen meter lenger Ø. Prøver av slagg fra disse strukturene er forelagt metallurg Ame Espelund. Slaggklumpene er porøse og flere har glasslagg på overflaten, noe som sannsynliggjør at slagget er produkt av smievirksomhet og ikke blesterslagg, selv om blesterslagg ikke kan utelukkes helt. Steinkonsentrasjonen i S-001 kan tenkes å være bunnen eller fundamentet av ei esse uten overbygning, eller at denne har vært en enkel konstruksjon.

Funn gjort på overflaten av dette laget tyder på at man senere har dumpet husholdningsavfall på toppen. Hvordan bronsevekten skal forstås i dette er foreløpig uklart.

S-085: gjenfylt brønn

Strukturen var på overflaten synlig som et sirkulært, mørkt, fyllskifte med kullblandet jord. Den målte 1,8 x 2,0 m og ble tolket som en uviss nedgraving. Strukturen ble snittet og halvparten gravd for hånd. Ca 55 cm under overflaten ble det avdekket halvdelen av en treramme med stokker lagt vinkelrett oppå hverandre. Stokkene syntes ikke å være laftet. Trerammen var kvadratisk med innvendig mål 1x1 m. Trolig var det bevart minst 6 stokker, i en høyde på 80 cm. Utenfor trerammen var det lagt flere større steiner på opptil 50 cm i diameter, som synes å ha vært bygd som en ramme og støtte rundt brønnen. I fyllmassen ble det funnet klumper av slagg og jernholdig sand i tillegg til brente bein og to keramikkskår datert til middelalder/renessansen. På grunn av problemer med vannsig og utrasing av masser ble brønnen ikke avdekket helt eller gravd til bunns. Det ble tatt inn en del av en stokk samt flere kullprøver.

S089: Nedgraving av uviss funksjon

På overflaten var denne synlig som et sirkulært, mørkt fyllskifte av kullblandet jord, ca 4,3 m i diameter. Strukturen ble snittet med maskin, og profilen viste flere sjikt av kull og mulig varmepåvirket leire i tillegg til enkelte større steiner. Nedgravningens karakter kan minne om S-001, men funksjonen er uviss. Det ble tatt en kullprøve.

Mulig hus:

Et område i nedre del av feltet ble finrenset med graveskje, da dette området ble ansett som mest lovende med hensyn til å finne spor etter hus, og hvor det tidligere var snittet et par mulige stolpehull. Undergrunnen var svært vanskelig å rense fram fordi leira var blitt hard som sement etter å vært eksponert en tid. Rensingen avdekte to parallelle, mulige vegggrøfter orientert N-S og flere mulige stolpehull, hvorav 8 stk så ut til å kunne representere par i et treskipet langhus (S207-208, S220-223, S225-221, S222?-081). En

annen tolkning var at dette kunne være et enskipet hus med en midtre stolperække. Spesielt den østlige, mulige vegggrøften var sammenhengende, hvor den kunne følges over flere meter. Her fantes i tillegg en indre, parallell grøftlignende struktur som kan være fra en utskiftet syllstokk. De mulige vegggrøftene ble snittet et par steder og dybden var mellom 5 og 10 cm og plan i bunn (ikke dokumentert på skjema). De mulige stolpeparene ble snittet; Flere strukturer ble avskrevet, et par var svært grunne, mens ett hadde steinskoning og en dybde på 33 cm. Flere av de mulige stolpehullene inneholdt brent leire, som også ble funnet sammen med kull på overflaten av den østlige vegggrøfta (S267-269). Til sammen kan 7-8 av de snittede strukturene utenfor og mellom de mulige vegggrøftene representere stolpehull, men uten at man med sikkerhet kan fastslå sammenhengen mellom dem og om de skriver seg fra ett eller flere hus. Det var dessverre ikke tid til å avklare dette nærmere. Ingen ildsteder ble påvist, men ei kokegrop like lå utenfor (S-203). Det ble bare tatt inn kullprøver fra to strukturer herfra, S-080 og S-203.

Kokegroper:

Det ble undersøkt 2 kokegroper i øvre del av feltet (S-86, S-87) som må regnes for et kokegropfelt (15 registrerte). De undersøkte kokegropene var av ulik størrelse, men begge var relativt grunne og må regnes for kokegropbunner. ¼-del av de to gropene ble gravd ut og den ene inneholdt brente bein. Foruten disse to ble det samlet inn kullprøver på overflaten av 6 andre kokegroper.

Mulige graver:

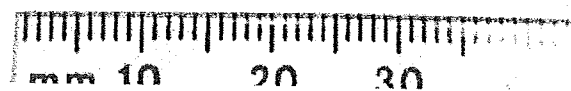
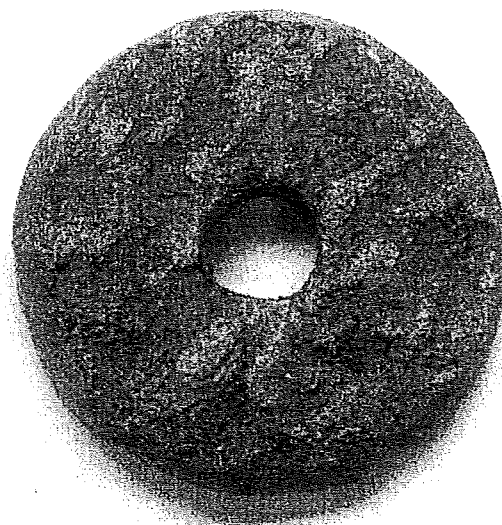
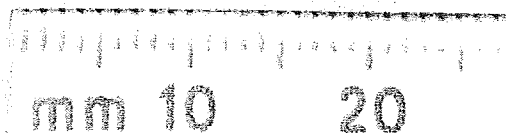
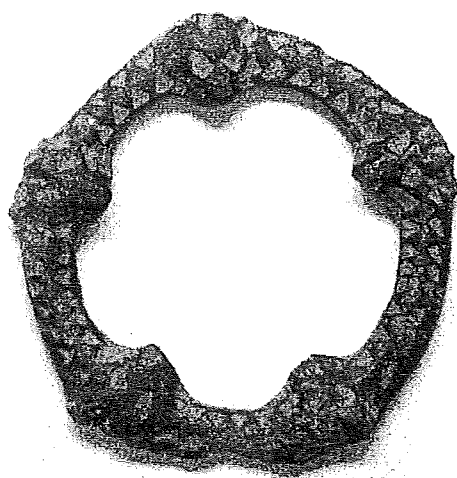
En større steinpakning (S-77) ble avdekket i feltets NØ del, inntil gravfeltet (vegetasjonsbeltet) i Ø. Strukturen strekker seg utenfor Ø feltavgrensning og fortsetter inn i vegetasjonsbeltet. Strukturen ble derfor ikke fullstendig avdekket og det er knyttet en viss usikkerhet til dens form og størrelse. Inn mot feltkanten ble det avdekket flere steiner som ble tolket som en indre steinsirkel (ca 1,4 x 1,4 meter), det antatte sentrum i strukturen. Denne indre sirkelen består av større stein som ligger tett sammen, og den er fylt med mindre stein inni. Dersom det er snakk om et sentrum, er over halve strukturen avdekket og framrenset, og formen synes å være rund eller oval. Den framrensede delen måler ca 3 x 4,6 meter, og den består i hovedsak av 10 til 20 cm store stein i tillegg til større stein fra 30 opptil 60 cm i diameter.

Med utgangspunkt i sentrum av den indre, mindre steinsirkelen ble NV kvadrant utgravd. Mellom steinene, under åkerjorda, besto massen av kullblandet silt. Flere steder i strukturen lå et 5-10 cm tykt, noe kullholdig, brunsvart lag over undergrunnen. Det som ble tolket å være en mulig indre sirkel ble også gravd ut, men det ble ikke gjort funn som kunne fastslå om strukturen er en grav. Ut fra et helhetsinntrykk er strukturen tolket som en rydningsrøys / (mulig grav).

S for røys S-77 lå 6 andre strukturer som først ble antatt å kunne være mulige flatmarksgraver. Snitting av et par av dem påviste verken brente bein eller andre funn, og de ble tolket som mulige stolpehull. Det ble ikke undersøkt flere strukturer i dette området.

Andre funn:

Av andre gjenstandsfunn bør en såkalt sprette (se bilde) funnet i løsmassene i den SV delen av feltet nevnes. En sprette er et drakttilbehør som brukes for å holde skjorten sammen i halsen. De har vært brukt helt tilbake til middelalderen, men de kan også være fra nyere tid. Nærmere undersøkelser av spretten vil kanskje kunne si om den er fra middelalderen eller nyere tid. I tillegg ble et spinnehjul av kleber (se bilde) funnet i løsmasser som trolig stammer fra S001. Spinnehjulet er glatt på den ene siden og ruglete på den andre, og det er trolig laget av et kleberkarskår.

5.5. ANDRE UNDERSØKTE OMRÅDER

På østsiden av gravfeltet (vegetasjonsbeltet) som strekker seg fra felt 1 til sjakt 1 ble det undersøkt tre mindre områder hvor det i 1998 ble registrert mulige graver. De 3 "gravene" fikk i 1998 betegnelsene S58, S65 og S66.

S65 består av en ca 1,1 meter lang helle som er delt i to. Hellen ble fjernet, men det fantes ingen tegn til verken fyllskifte, nedgravning eller andre funn under eller omkring hellen. Strukturen ble tolket som natur og er avskrevet som grav.

S66 ble i 1998 registrert som en 170 x 210 cm stor, ovalformet struktur. En større stein på ca 50x70 cm stikker ned i undergrunnen, sentralt i strukturen. Ved årets undersøkelse stilte vi oss sterkt tvilende til at strukturen er en grav. Den store steinen er en "sprengstein" med skarpe kanter. Steinansamlingen virker veldig lite forseggjort, men plogen kan selvfølgelig ha rotet til og flyttet noe på steinene. Det ble ikke gjort funn av kull eller annet som ga indikasjoner på at det er snakk om kultur. På grunn av tidsnød

ble ikke strukturen nærmere undersøkt, men ut fra et helhetsinntrykk ble den avskrevet som grav.

Den siste av de tre strukturene (S58) fikk i år strukturnummer **S078**. Strukturen virket omrotet, og den SV ½-delen ble rensset fram og snittet. Halvdelen består av opptil ca 30x40 cm store stein, men de langt fleste steinene har en diameter fra 10 til 20 cm. Da bare halve strukturen ble framrenset er strukturens avgrensning og form noe usikker. Den dokumenterte delen måler ca 110x300 cm og var ca 30 cm på det tykkeste. Massen i strukturen består av fin sandjord/silt som er noe kullholdig. Det ble funnet en liten splint av flint og 6 små brente bein (0,1 gram) i SV ytterkant. Strukturen er tolket som en rydningsrøys, og det er også her tvilsomt om det er snakk om en grav.

Som tidligere nevnt ble det også åpnet 3 sjakter S for sjakt 1. I sjakt 2 ble det dokumentert en liten grop med uviss funksjon (S002). Sjaktene inneholdt få eller ingen strukturer, og det ble derfor ikke foretatt nærmere undersøkelser i disse.

6. SAMMENDRAG

Bakgrunnen for den arkeologiske undersøkelsen på Evje herregård er anleggelse av en golfbane. På grunn av tidsnød ble undersøkelsen konsentrert om sjakt 1 og felt 1.

I **sjakt 1** ble det registrert 102 strukturer hvorav 48 ble dokumentert i plan og profil, mens de resterende strukturene kun ble gitt en tolkning ut fra plan. I hovedsak utgjør strukturene sikre og mulige stolpehull, groper, kokegroper/ildsteder i tillegg til vegggrøfter. Det ble gravd et treskipet langhus i form av vegggrøfter og parvise stolpehull. Bygningen var 20½ meter lang og 8½ meter bred, men S enden ble ikke påvist og huset er derfor ikke avdekket i sin fulle lengde. Veggene består av til sammen 7 vegggrøfter, med 2 mulige innganger i V vegg. Like utenfor den ene inngangen lå en grop som inneholdt et knust kar av keramikk (muligens folkevandringstid/romertid). Ved den andre inngangen er deler av vegg trukket ca 1 meter inn i huset, slik at man her har en innervegg. Inne i bygningen var det to parallelle stolperækker bestående av til sammen 9 stolpehull. I tillegg ble det dokumentert en større kokegrop i midtskipet foruten en kokegrop beliggende i det ene, avrundete hjørnet. Det ble også registrert flere mulige stolpehull og groper i huset. Det foreligger foreløpig ikke dateringer av kullprøver fra huset, men 2 keramikkskår fra et av de parvise stolpehullene og den ene vegggrøften har jernalder-karakter. Et annet keramikkskår fra et stolpehull i huset er datert til folkevandringstid/romertid.

På **felt 1** ble det registrert 86 strukturer hvorav 26 ble undersøkt. En ca 4x6 meter stor struktur i NV delen av feltet ble tolket som kulturlag / mulig smie. Det ble her gravd en formasjon med større stein i sirkel som inneholdt slagg, kull og brent leire. Det ble også funnet en vekt av bronse, slagglumper, glassert keramikk, dyrebein og en mulig kniv i strukturen. Slagget er trolig produkt av smievirksomhet, og steinkonsentrasjonen kan være bunnen av en esse.

Noen meter lenger Ø ble det gravd en struktur på ca 2 meter i diameter. Strukturen inneholdt en gjenfylt brønn som var kvadratisk og med innvendig mål 1x1 meter, og som besto av minst 6 lag med stokker. Brønnen var minst 80 cm dyp, men den ble ikke gravd til bunns.

Videre ble det registrert 15 kokegroper som må regnes som (del av) et kokegropfelt, hvorav 2 ble undersøkt. De viste seg å være kokegropbunner der den ene inneholdt brente bein.

Lengst NØ ble en større steinpakning beliggende inntil gravfeltet Ø for utgravningsfeltet undersøkt. Det ble ikke gjort funn som tyder på at det er snakk om en grav, og strukturen er trolig en rydningsrøys.

I S delen av feltet ble det påvist et mulig hus. Huset framsto i form av 2 parallelle, mulige veggrøfter og flere (mulige) stolpehull. Det var liten tid til å undersøke området, men til sammen kan 6-8 av de snittede strukturene utenfor og mellom de mulige veggrøftene være stolpehull. Man kan derimot ikke med sikkerhet fastslå sammenhengen mellom dem og om de skriver seg fra ett eller flere hus. Det er også usikkert om stolpehullene representerer par i et treskipet langhus eller om det er snakk om et enskipet hus med en midtre stolperække.

Området som helhet: Det foreligger foreløpig ikke dateringer av trekullprøver, og det er derfor uvisst hvordan de ulike strukturene og feltene skal ses i sammenheng tidsmessig. Keramikk fra sjakt 1 tyder på at området/huset her har vært i bruk i jernalder (romertid/folkevandringstid ?). Keramikken fra felt 1 er fra middelalder/renessansen, mens bronsevekten og spinnehjulet kan dateres til yngre jernalder/middelalder. Hovedbildet når det gjelder dateringer av kokegroper er at de faller innenfor eldre jernalder, men de kan også være fra yngre bronsealder og yngre jernalder. Sett i lys av dette, i tillegg til gravfeltet, kan bruken av området felt 1 trekkes lenger tilbake enn middelalderen. I

7. LITTERATURLISTE

Berg, E.

1997 Gård og grav på Rør i Rygge, Østfold. Dobbeltsporprosjektet. Arkeologiske undersøkelser 1994-1996. *Varia 47*. Universitetets Oldsaksamling. Oslo.

Bjørn, A.

1928 Nye fund fra førromersk jernalder. *Universitetets Oldsaksamling Årbok 1928*:5-14.

Bjørnstad Jerpåsen, G og J. H. Fundingsrud

1999 *Golfbane Evje gård, Rygge, Østfold. Konsekvensutredning for tema kulturmiljø og kulturminner.*

Martens, J.

1999 En halsring med fugleformede endestykker fra Nordre Rør, Østfold. Om betydning af de zoomorfisk udsmykkede genstande fra afslutningen af den yngre førromerske jernalder. *Universitetets Oldsaksamling Årbok 1999*:39-74.

Martens, V. V og L. Gustafson

2001 Norges bredeste langhus. *Nicolay 84•2001*:42-51. Oslo.

Simonsen, M. F.

2001 *Undersøkelse av automatisk fredete kulturminner (bosetningsspor, graver) Evje golfbane.*
Upublisert prosjektplan.

Østmo, E.

1988 Etableringen av jordbrukskultur i Østfold i steinalderen. *Universitetets Oldsaksamling Skrifter, Ny rekke*. Nr. 10. Oslo.

8. VEDLEGG

A. LISTE OVER FUNN

Funnene har fått 5 ulike C-nummer: **C52661** = Sjakt 1. **C52662** = Felt 1. **C52663** = Felt 2.
C52664 = Rydningsrøys S078. **C52665** = Løsfunn.

C52661 – Sjakt 1

Under nr.	Kontekst / S-nr.	Type funn	Kommentar	Mål/vekt
1	Løsfunn	Malestein	Rund malestein av granitt. Polert på 2 sider, bånd med knusespor rundt hele. Funnet 0,5 meter NV for S-069 (mulig stolpehull).	D. 10,5 cm 1182,8 ram
2	S049 (kokegrop i hus)	Underligger	Fragment av underligger til maling av korn eller lignende, konkavformet bruksspor. Muligens av Rhinsk basalt. Sterkt varmepåvirket. Funnet midt i strukturen, dypere enn 10 cm under overflaten.	3,9x8,8x11,0 cm 438,3 gram
3	S003 (stolpehull i hus)	Keramikk	Fra SV del, 7 cm dypt. Fragment med skulderknekk. Dekor: hengebuer med stikk og furer. Datering: Folkevandringstid/romertid.	0,5x3,0x3,6 cm 7,4 gram
4	S010 (mulig st.hull i hus)	Keramikk	Fra S ½-del, 6 cm dypt. Grovmagret fragment. Datering: Jernalderkarakter.	0,7x1,8x2,7 cm 3,8 gram
5	S106 (vegggrøft i hus)	Keramikk	Fra snitt I-J-K-L, 0-20 cm dypt. Grovmagret fragment. Datering: Jernalderkarakter.	0,7x1,6x2,3 cm 3,6 gram
6	S004 (grop)	Keramikk	Fra hele gropen, beliggende like utenfor mulig inngang til hus. 21 skår fra et grovmagret kar. Sot på inn- og utside. 3 stk. randskår. Datering: Jernalder, mulig folkevandringstid/romertid. Største skår: 0,9 x 9,8 x 11,8 cm. Minste skår: 0,5 x 0,9 x 2,1 cm.	Samlet vekt 405,1 gram.
7	I tillegg ble det funnet kull og bein – se egne lister.			

C52662 – Felt 1

Under nr.	Kontekst / S-nr.	Type funn	Kommentar	Mål/vekt
1	S-001 (kultur lag / smie)	Vektstang til skålvekt	I NØ hjørnet av S001. Sammenleggbar vektstang av bronse. Vektstangen består av et midtstykke (2,4 cm) med en spiss viser med hull (2,1 cm). I endene av midtstykket er to avsmalnende armer med rundt tverrsnitt (ca 5,3 cm). Armene ender i en fortykkelse med hull for oppheng til skålene. Datering: Vikingtid (?)	Vekt: 19,3 gram
2	Løsfunn	Sprette	Fra SV-del av feltet. "Ring" med 5 asymmetrisk plasserte dyrehoder (?) og sik-sak bånd mellom hodene. Datering: Middelalder / nyere tid.	Diameter 2,5 cm 3,1 gram
3	S-001 (kultur lag / smie)	Kniv ?	Fra overflaten. Mulig jernkniv med tange og blad. Lengde tange: ca 7,5 cm, lengde blad: ca 7,5	Lengde 15,0 cm 36,3 gram
4	Løsfunn	spinnehjul	Funnet i løsmasser, trolig fra S001 (kulturlag/smie). Glatt på ene siden, ruglete på andre. Trolig laget av kleberkar (Kar: Lossius Myrvoll type C) (Spinnehjul: Øye type E). Diameter hull: 0,9 cm. Datering: vikingtid/middelalder.	Diameter 3,8 cm 25,2 gram
5	S-001 (kultur lag / smie)	Bryne	Fra Eidsborg. Knekket, med plane bruksspor. Rektangulært tverrsnitt.	1,0x1,7x9,0 cm 25,6 gram
6	Løsfunn	Bryne	Fra Eidsborg. Knekket, med plane bruksspor. Kvadratisk tverrsnitt.	1,6x1,6x9,3 cm 40,8 gram
7	Løsfunn	Keramikk	Skår av rødt leirtøy med dreieriller på utsiden og klar glasur innvendig. Datering: Senmiddelalder / renessanse.	0,4x2,3x2,3 cm 3,3 gram
8	S-001 (kultur lag / smie)	Keramikk	Fra Ø-del av sjakt i S001. Fragment av rødt leirtøy med klar glasur innvendig. Datering: Senmiddelalder / renessanse.	0,5x1,9x2,5 cm 3,2 gram
9	S-001 (kultur lag / smie)	Keramikk	Fra Ø-del av sjakt i S001. Fragment av rødt leirtøy med grønn glasur innvendig og dreieriller på utsiden. Datering: Senmiddelalder / renessanse.	0,4x1,6x1,9 cm 1,6 gram
10	S-001 (kultur lag / smie)	Keramikk	Fra Ø-del av sjakt i S001. Fragment av rødt leirtøy med grønn (?) glasur innvendig og dreieriller på utsiden. Datering: Senmiddelalder (?) / renessanse (?)	0,4x1,9x1,9 cm 1,3 gram
11	S-001 (kultur lag / smie)	Keramikk	Fra V-del av sjakt i S001. 2 fragmenter av rødt leirtøy med klar glasur innvendig og dreieriller på utsiden. Største skår: 0,4x1,6x3,7 cm. Minste skår: 0,4x1,3x2,2 cm. Datering: Senmiddelalder (?) / renessanse (?)	Samlet vekt 4,7 gram
12	S-085 (Brønn)	Keramikk	Fra fyll i brønnen. Fragment av rødt leirtøy med flekker av glasur. Datering: Middelalder / etterreformatorisk.	0,5x2,8x3,0 cm 7,5 gram
13	S-085 (Brønn)	Keramikk	Fra fyll i brønnen. Randskår av rødt leirtøy med klar glasur på innsiden. Noe sot på utsiden. Datering ut fra randformen: Renaissance.	0,8x3,8x5,0 cm 13,7 gram
14	Løsfunn	Keramikk	Skår av rødt leirtøy med dreieriller på utsiden og klar glasur innvendig. Datering: Senmiddelalder / renessanse.	0,4x2,2x2,2 cm 2,6 gram

15	S-001 (kultur lag / smie)	Slagg	Fra sjakt i S001. Til sammen 10 klumper. Største klump: ca 5 x 7 x 10 cm. Minste klump: ca 2 x 2 x 3 cm.	Samlet vekt 1113,7 gram
16	S-001 (kultur lag / smie)	Slagg	Halvkuleformet slaggblokk fra steinsirkel i S001. Slaggtypen minner om slagg fra gropsjaktovner.	d. ca 18 cm. h. ca 11 cm. 4,2 kg.
17	S-085 (Brønn)	Slagg	Fra fyll i brønnen. Til sammen 6 klumper, hvorav 4 stk halvkuleformet. Største klump ca 7,5 x 14,0 x 17,5 cm. Minste klump ca 4,5 x 5,0 x 7,4 cm.	Samlet vekt 5,9 kg
18	S-090 (Uviss)	Slagg	Strukturen er avskrevet som forhistorisk, mulig nyere tids struktur. 2 slagglumper. Minste: ca 0,7 x 0,9 x 1,3 cm. Største: ca 2,0 x 2,6 x 3,5 cm.	Samlet vekt 17,9 gram
19	Løsfunn	Flint	Fra N-del av feltet. Avslag med cortex.	3,4x4,4x5,8 cm 101,0 gram
20	Løsfunn	Flint	Fra N-del av feltet. Avslag med cortex.	3,4x3,5x4,1 cm 33,2 gram
21	S-085 (Brønn)	Flint	Fra fyll i brønnen. Lite fragment av flint.	0,3x1,0x1,7 cm 0,4 gram
22	Bein		Brente bein (se egen liste)	
23	Kull		Kullprøver (se egen liste)	
24	Tre		Stokk fra brønn (se egen liste)	

C52663 – Felt 2

Under nr.	Kontekst / S-nr.	Type funn	Kommentar	Mål/vekt
1	Løsfunn	Flint	Fra løsmasser. Kjernefragment.	1,0x1,4x2,0 cm 3,1 gram
2	Løsfunn	Flint	Fra løsmasser. Avslag.	0,5x1,5x2,0 cm 1,3 gram
3	Løsfunn	Keramikk	Grovmagret skår. Datering: Jernalderkarakter.	0,6x2,1x3,0 cm 4,8 gram
4	Løsfunn	Keramikk	Hank til middelalderkanne. Flat hank med hul kile. Rødt leirtøy med grønn glasur.	1,2x3,9x4,2 cm 29,3 gram

C52664 – Rydningsrøys S-078 (Beliggende mellom felt 2 i S og sjakt 1-4 i N)

Under nr.	Kontekst / S-nr.	Type funn	Kommentar	Mål/vekt
1	S-078	Flint	I SV ytterkant av S ½-del. Liten splint med cortex.	0,5x1,0x1,0 cm 0,4 gram
2	I tillegg ble det funnet kull og bein – se egne lister.			

C52665 – ANDRE LØSFUNN

Under nr.	Type funn	Kommentar	Mål/vekt
1	Bronsefot	Funnet nær felt 1. Bronsefot til malmgryte. Triangulært tverrsnitt øverst (ca 3 cm lange sider), avsmalnende mot nederste ende. Datering: middelalder/renessanse	Lengde 4,7 cm Vekt 93,4 gram
2	Hestekosøm	3 stk. Lengde: 4.3, 4.3 og 4.9 cm. Datering: Middelalder / nyere tid.	Samlet vekt 21,0 g.
3	Vektlodd ?	2 stk mulige, runde vektlodd av bly. Kan også være blykuler. 5,3 og 8,4 gram. Datering: Middelalder / nyere tid.	Diam: 0,9 og 1,1 cm Samlet vekt 13,7 g.

B. LISTE OVER KULLPRØVER

Str. nr.	Betegnelse	Prøve nr.	Bemerkning	Vekt i gram	Treslag	C14 datering	Dato/sign.
001		1 av 2	Felt 1. Fra profil som er gravd gjennom steinsirkel i S-del av struktur. Ca 10 cm under overflaten. Se tegning.	3,4			1/11-01 A.H.
001		2 av 2	Felt 1. 5-10 cm under overflaten, uvisst hvor i strukturen.	5,8			1/11-01 A.H.
002	Grop med skj.br. stein	1 av 1	Sjakt 2. 0-5 cm under overflaten, Ø-del.	0,3			13/9-01 O.C.L.
006	Stolpehull	1 av 2	I hus, sjakt 1. Midt i struktur, ca 5 cm under overflaten.	0,2			17/9-01 G.L.
006	Stolpehull	2 av 2	I hus, sjakt 1. 0-4 cm under overflaten, SØ-side.	0,1			17/9-01 G.L.
007	Liten grop	1 av 1	I hus, sjakt 1. 0-5 cm under overflaten.	1,5			21/9-01 A.H.
010	Stolpehull (?)	1 av 1	I hus, sjakt 1. 0-15 cm under overflaten, S-halvdel.	0,2			17/9-01 O.C.L.
012	Stolpehull ?	1 av 1	Sjakt 1. I profil, 0-5 cm under overflaten.	0,5			17/9-01 A.H.
018	Kokegrop (?)	1 av 1	Sjakt 1. Midt i strukturen, 10 cm under overflaten.	0,3			28/9-01 G.L.
026	Stolpehull	1 av 1	I hus, sjakt 1. Ø-ytterkant av S-halvdel. Ca 20 cm under overflaten.	0,3			21/9-01 G.L.
030	Kokegrop (?)	1 av 1	Sjakt 1. Midt i struktur, 10 cm under overflaten.	0,3			28/9-01 G.L.
044	Stolpehull	1 av 1	I hus, sjakt 1. 15-28 cm under overflaten.	0,6			24/9-01 GL/OCL
045	Stolpehull	1 av 1	I hus, sjakt 1. S-halvdel, 1-25 cm under overflaten.	0,3			21/9-01 O.C.L.
046	Stolpehull	1 av 2	I hus, sjakt 1. Fra hele S-halvdel, 0-20 cm under overflaten.	1,9			24/9-01 A.H.

046	Stolpehull	2 av 2	I hus, sjakt 1. Fra N-halvdel, 20-35 cm under overflaten	1,2			27/9-01 O.C.L.
049	Kokegrop	1 av 4	I hus, sjakt 1. N-ytterkant, fra overflaten.	2,2			24/9-01 G.L.
049	Kokegrop	2 av 4	I hus, sjakt 1. Ø-ytterkant av S-halvdel, ca 20 cm under overflaten.	3,0			24/9-01 G.L.
049	Kokegrop	3 av 4	I hus, sjakt 1. I sentrum av S-halvdel, ca 25 cm under overflaten.	2,4			25/9-01 G.L.
049	Kokegrop	4 av 4	I hus, sjakt 1. I bunnen av sentrum i S-halvdel. Under stor stein.	1,6			24/9-01 G.L.
050	Liten grop	1 av 1	I hus, sjakt 1. Fra hele N-halvdel.	0,3			26/9-01 A.H.
073	Vannrelatert struktur	1 av 1	Sjakt 1. Fra 0-22 cm under overflaten.	1,2			3/10-01 J.M.
077	Rydning-røys / (grav?)	1 av 1	Felt 1. Under stor stein i bunnen av mulig sentrum.	0,5			21/9-01 A.H.
078	Rydning-røys	1 av 1	N for felt 2 og S for sjaktene. Fra S-halvdel.	2,4			20/9-01 O.C.L.
080	Stolpehull ?	1 av 2	Felt 1. Fra overflate.	0,3			M.F.S.
080	Stolpehull ?	2 av 2	Felt 1. Fra hele V-halvdel.	0,8			M.F.S.
085	Brønn	1 av 2	Felt 1. Fra fyll i brønnen. 40-50 cm under overflaten.	47,1			27/9-01 A.H.
085	Brønn	2 av 2	Felt 1. Fra fyll i brønnen.	71,3			
086	Kokegrop	1 av 1	Felt 1. Ca 10 cm under overflaten, SØ-kvadrant, ved brente bein.	0,9			M.F.S.
087	Kokegrop	1 av 1	Felt 1. Fra SØ ¼-del.	3,6			20/9-01 M.F.S.
089	Stor nedgravning	1 av 1	Felt 1. I V-del av profil, ca 25 cm under overflaten.	9,7			1/11-01 A.H.
091	Kokegrop	1 av 1	Felt 1. Fra overflaten.	4,4			M.F.S.
093	Kokegrop	1 av 1	Felt 1. Fra overflaten.	2,8			M.F.S.
106	Veggrøft	1 av 6	I hus, sjakt 1. Hele snitt I-J-K-L, 0-5 cm dypt.	0,5			27/9-01

							G.L.
106	Veggroft	2 av 6	I hus, sjakt 1. Fra hele snitt I-J-K-L, 5-10 cm under overflaten.	0,5			27/9-01 G.L.
106	Veggroft	3 av 6	I hus, sjakt 1. Fra hele snittet I-J-K-L, 10-20 cm under overflaten.	0,4			27/9-01 G.L.
106	Veggroft	4 av 6	I hus, sjakt 1. Fra lysere, rund struktur (mulig st.hull) i Ø-ytterkant av S-106. Snitt I-J-K-L.	0,4			27/9-01 G.L.
106	Veggroft	5 av 6	I hus, sjakt 1. Fra snitt I-J-K-L, midt i veggroften. 25 cm under overflaten.	0,3			27/9-01 G.L.
106	Veggroft	6 av 6	I hus, sjakt 1. Fra hele snitt M-N-O, S-del, i ulike nivåer.	1,4			27/9 G.L.
111	Kokegrop	1 av 2	I hus, sjakt 1. V-ytterkant, 3-5 cm under overflaten.	0,5			25/9-01 O.C.L.
111	Kokegrop	2 av 2	I hus, sjakt 1. Fra hele S halvdel, 3-19 cm under overflaten.	1,9			26/9-01 O.C.L.
112	Stolpehull	1 av 1	I hus, sjakt 1. 10-25 cm under overflaten.	0,3			27/9-01 O.C.L.
113	Stolpehull	1 av 1	I hus, sjakt 1. 10-28 cm under overflaten.	1,2			27/9-01 O.C.L.
118	Nedgravning	1 av 1	Sjakt 1. Fra S ½-del, ca 10 cm under overflaten.	0,6			M.F.S.
203	Kokegrop	1 av 1	Felt 1. Fra overflaten.	0,2			M.F.S.
251	Kokegrop	1 av 1	Felt 1. Fra overflaten.	1,3			M.F.S.

C. LISTE OVER TREPRØVE

Str. nr.	Betegnelse	Prøve nr.	Bemerkning	Vekt i gram	Treslag	C14 datering	Dato/sign.
085	Brønn	1 av 1	Tatt fra nest øverste stокk i N vegg av brønn, ca 70 cm under overflaten.				2/11-01 O.C.L.

D. LISTE OVER BEIN

Beina er analysert av Per Holck ved anatomisk institutt, Universitetet i Oslo.

Str. nr.	Funnbeskrivelse	Ant.	Vekt i gram	Brent / ubrent	Kommentar	Felt / sjakt
---	I løsmasser	3 stk	8,1	Brent	Moderat til kraftig brente dyrebein	Felt 1
001	Kulturlag / Smie ?	31 stk	10,9	Brent	Variabelt brente dyrebein	Felt 1
007	Liten grop. 0-5 cm dypt	11 stk	0,8	Brent	Kraftig brente småbiter, trolig av dyr	Sjakt 1
046	Stolpehull. Midt i struktur, 3 cm dypt	2 stk	0,3	Brent	Kraftig brente, ikke identifiserbare	Sjakt 1
050	Grop / stolpehull ? Midt i str, 5 cm dypt	1 stk	2,3	Brent	Kraftig brent dyrebein *	Sjakt 1
070	Nedgravning / grop. NØ ¼-del	3 stk	0,3	Brent	Kraftig brente, ikke identifiserbare	
078	Rydningrøys. SV ytterkant	5 stk	0,1	Brent	Kraftig brente, ikke identifiserbare	---
080	Stolpehull ?	43 stk	3,8	Brent	Kraftig brente dyrebein	Felt 1
080	Stolpehull ?	23 stk	2,8	Ubrent	Tilsynelatende ubrent tannemalje fra hest eller ku	Felt 1
085	Brønn. V-side av profil, rundt stor stein	4 stk	1,0	Brent	Kraftig brente dyrebein	Felt 1
085	Brønn. Fyll i denne	1 stk	1,6	Brent	Moderat brent bit av ribbein, trolig fra dyr. Biten viser flere merker med innpressing av bensubstansen (trolig bitt av tenner)	Felt 1
086	Kokegrop	24 stk	1,9	Brent	Variabelt brente dyrebein	Felt 1
106	Veggrøft. Snitt I-J-K-L, 0-20 cm dypt	4 stk	0,5	Brent	Kraftig brente småbiter, trolig fra dyr	Sjakt 1
118	Nedgravning. Fra ½ struktur	12 stk	0,7	Brent	Kraftig brente småbiter, trolig fra dyr	Sjakt 1
207	Avskrevet struktur. Fra overflaten	2 stk	0,3	Brent	Kraftig brente, ikke identifiserbare	Felt 1

UNIVERSITETET
I OSLO

Anatomisk institutt
Antropologisk avdeling
Postboks 1105 Blindern
0317 Oslo
Besøksadresse:
Sognsvannsveien 9
Telefon: +47 22 85 14 00
Fax: + 47 22 85 12 78
E-mail: per.holck@basalmed.uio.no

DET MEDISINSKE FAKULTET

M. F. Simonsen/O.C. Lønaas,
Oldsaksamlingen.

Oslo 27/11-01

Undersøkelse av brente ben fra Evje 38/1, Rygge k., Østfold.

S-001: Variabelt brente dyreben. Vekt 10.9 g.

I S-007, 0-5 cm dypt: Kraftig brente småbiter, trolig av dyr. Vekt 0.8 g.

I S-046, sjakt 1, funn 49: En enkelt bensmule, kraftig brent. Kan ikke identifiseres. Vekt 0.3 g.

I S-050: Kraftig brent bit av dyreben. Vekt 2.3 g.

I ytterkant av S-078: Kraftig brente bensmuler. kan ikke identifiseres. Vekt 0.1 g.

NØ ¼-del av S-070: Kraftig brente bensmuler, kan ikke identifiseres. Vekt 0.3 g.

I S-080, felt 1: Tilsynelatende ubrent tannemalje fra hest eller ku. Vekt 2.8 g.

I S-080, felt 1: Flere småbiter av kraftig brente dyreben. Vekt 3.8 g.

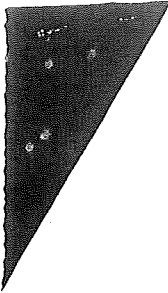
Fyll i S-085: Moderat brent bit av ribben, trolig fra dyr. Biten viser flere merker med innpressing av bensubstansen (trolig bitt av tenner). Vekt 1.6 g.

V-siden av profil S-85: Kraftig brente biter av dyreben. Vekt 1.0 g.

I S-086, felt 1: Variabelt brente dyreben. Vekt 1.9 g.

I S-106, 0-20 cm dypt. Funn nr. 51: Kraftig brente småbiter, trolig fra dyr. Vekt 0.5 g.

Fra halve S-118. Funn nr. 39: Kraftig brente småbiter, trolig dyreben. Vekt 0.7 g.

Overflaten S-207: 2 småbiter, kraftig brent, vekt 0.3 g. Kan ikke identifiseres.

Løsmasse felt 1, funn nr. 29: 3 moderat til kraftig brente biter av dyreben. Vekt 8.1 g.

Benmaterialet kan hentes på Anatomisk institutt.

Per Holck,
prof. dr.med.

E 1. STRUKTURLISTE - SJAKT 1

Strukturer i kursiv er ikke dokumentert eller beskrevet, bare innmålt. De er likevel gitt en tolkning i felt ut fra plan.

S-nr.	Betegnelse	Kommentar	Form i flate	Mål i flate	Dybde i profil	Funn	Prøver
003	Stolpehull	I hus, sjakt 1		60x65 cm	25 cm	Keram.	---
004	Liten grop	Like V for veggrøft S-106 i V-vegg til hus, sjakt 1	Rund	35x35 cm	15 cm	Kar	---
005	Stolpehull	I hus, sjakt 1. Ca 7 liter skj.br. stein i ½ struktur	Rund	70x75 cm	38 cm		---
006	Stolpehull	I hus, sjakt 1. Ca 3 liter skj.br. stein i ½ struktur	Oval	55x68 cm	41 cm		2 kull
007	Liten grop	I hus, sjakt 1	Rund	25x27 cm	8 cm	Br. Bein	1 kull
008	Liten grop / mulig st.hull	I hus, sjakt 1. Motstående til S-009	Ujevn oval	26x33 cm	13 cm		---
009	Liten grop / mulig st.hull	I hus, sjakt 1. Motstående til S-008	Oval	32x38 cm	15 cm		---
010	Grop / mulig stolpehull	I hus, sjakt 1	Rund	43x43 cm	23 cm	Keram.	1 kull
011	Grop / mulig stolpehull	Mulig st.h. som inngår i V-veggen til hus i sjakt 1. Ligger mellom veggrøftene S-104 og S-108	Rund	25x26 cm	15 cm		---
012	Grop / mulig stolpehull	Sjakt 1	Ujevn rund	37x40 cm	18 cm		1 kull
013	<i>Kokegrop</i>	Sjakt 1					
014	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					
015	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					
016	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					
017	<i>Uvisst</i>	Sjakt 1					
018	<i>Uvisst</i>	Mangler tegning/beskrivelse. Sjakt 1					1 kull
019	---	Sjakt 1. AVSKREVET					
020	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					

021	Mulig st.hull	Sjakt 1					
022	Mulig st.hull	Sjakt 1					
023	Uvisst	Sjakt 1					
024	Mulig st.hull	Sjakt 1					
025	---	Sjakt 1. AVSKREVET					
026	Stolpehull	I hus, sjakt 1. Ca 32 liter skj.br. stein i ½ struktur	Rund	70x80 cm	40 cm		1 kull
027	Mulig stolpehull	I hus, sjakt 1. I N-enden av veggrøft S-103 som trolig er en innervegg ved husets inngang.	Rund	ca 30 x 30	Ca 20		---
028	Liten grop	Sjakt 1					
029	Kokegrop	Sjakt 1					
030	Uvisst	Mangler tegning/beskrivelse. Sjakt 1					1 kull
031	Kokegrop ?	Sjakt 1					
032	Kokegrop / ildsted	Sjakt 1					
033	Uvisst	Sjakt 1					
034	Mulig st.hull	Sjakt 1					
035	Uvisst	Sjakt 1					
036	Mulig st.hull	Sjakt 1					
037	Kokegrop ?	Sjakt 1					
038	Uvisst	Sjakt 1					
039	Kokegrop / ildsted	Sjakt 1					
040	Mulig st.hull	Sjakt 1					
041	Mulig st.hull	Sjakt 1					
042	Ildsted ?	Sjakt 1					
043	Kokegrop	Sjakt 1					
044	Stolpehull	I hus, sjakt 1. Ca 7 liter skj.br. stein i ½ struktur	Ujevn rund	63x65 cm	38 cm		1 kull

045	Stolpehull	I hus, sjakt 1. Ca 2 liter skj.br. stein i ½ struktur	Rund	70x73 cm	27 cm		1 kull
046	Stolpehull	I hus, sjakt 1. Ca 14 liter skj.br. stein i ½ struktur	Rund	63x65 cm	40 cm	Br. Bein	2 kull
047	Liten grop / mulig st.hull	I hus, sjakt 1. Mulig i system med S-050,S-099 og S-109 (reisverk omkring S-049 ?)	Rund / oval	38x45 cm	11 cm		---
048	---	Sjakt 1. AVSKREVET					
049	Kokegrop	I hus, sjakt 1. Mye skjørbrent stein	Rund	120 x 130	35 cm	Underligger	4 kull
050	Liten grop / mulig st.hull	I hus, sjakt 1. Mulig i system med S-047,S-099 og S-109 (reisverk omkring S-049 ?)	Rund	30x32 cm	12 cm	Br. bein	1 kull
051	---	Sjakt 1. AVSKREVET					
<i>052</i>	<i>Uvisst</i>	Sjakt 1					
053	Stolpehull	Ved enden av hus, sjakt 1. Ca 12 liter skj.br. stein i ½ struktur	Rund	57x59 cm	26 cm		---
<i>054</i>	<i>Uvisst</i>	Sjakt 1					
<i>055</i>	<i>Kokegrop ?</i>	Sjakt 1					
<i>056</i>	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					
<i>057</i>	<i>Uvisst</i>	Sjakt 1					
<i>058</i>	<i>Ildsted ?</i>	Sjakt 1					
<i>059</i>	<i>Ildsted ?</i>	Sjakt 1					
060	---	Sjakt 1. AVSKREVET					
<i>061</i>	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					
<i>062</i>	<i>Kokegrop / ildsted</i>	Sjakt 1					
<i>063</i>	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					
<i>064</i>	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					
<i>065</i>	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					
<i>066</i>	<i>Uvisst</i>	Sjakt 1					
<i>067</i>	<i>Mulig st.hull</i>	Sjakt 1					

068	Stolpehull	Sjakt 1. Brent leire, ikke tatt inn.	Oval/rekt angulær	40x66 cm	ca 35 cm		---
069	Mulig st.hull	Sjakt 1					
070	Nedgr./grop	Sjakt 1. Uviss funksjon. Med brent leire, ikke tatt inn.	Oval	70 x 103	21 cm	Br. bein	---
071	Ildsted ?	Sjakt 1					
072	St.hull / ildsted	Sjakt 1					
073	Vannrelatert struktur	Sjakt 1. Vann trenger opp fra bunn.	Rundet rombisk	65x 70 cm	22 cm		1 kull
074	---	Sjakt 1. AVSKREVET					
075	Kokegrop	Sjakt 1					
076	Kokegrop	Sjakt 1					
079	Grop / stein- opptrekk	I hus, sjakt 1	Oval	25x35 cm	10 cm		---
096	---	Sjakt 1. AVSKREVET					---
097	Grop/ mulig stolpehull	Midt i hus, sjakt 1. Ca 6 liter skj.br. stein i ½ struktur.	Oval	31x52 cm	20 cm		---
098	Uvisst	Sjakt 1					
099	Liten grop / mulig st.hull	I hus, sjakt 1. Mulig i system med S-047,S-050 og S-109 (reisverk omkring S-049 ?)	Rund	22x24 cm	14 cm		---
100	Liten grop / mulig st.hull	I enden av hus, sjakt 1	Rund	20x20 cm	12 cm		---
101	Kokegrop ?	I hus, sjakt 1. I N-enden av Ø veggrøft S-102. Ikke gravd/dokumentert.	Rund	Ca 170 x 120+	---		---
102	Veggrøft	I hus, sjakt 1. Ø-vegg, ca 14 meter x opptil 50 cm. Skjørbrant stein i toppen. Ikke snittet.	Avlang	Se komm.	---		---
103	Veggrøft	I hus, sjakt 1. Veggrøften ligger Ø for husets V-vegg. Trolig en innervegg ved inngangen.	Avlang	40 x 200	Opptil ca 18 cm		---
104	Veggrøft	V-vegg av hus, sjakt 1. Ikke dokumentert, bare innmålt. Massen i strukturens overflate er tilsvarende som de andre veggrøftene.	Avlang		---		---

105	Veggrøft	V-vegg av hus, sjakt 1. Ikke snittet. Massen i strukturens overflate er tilsvarende som de andre veggrøftene.	Avlang	Ca 140 x 70 cm	---		---
106	Veggrøft, med mulig stolpehull	V-vegg av hus, sjakt 1. Gravd flere snitt, se tegning/beskrivelse. Lysere, rund struktur i snittet I-J-K-L, mulig stolpehull i veggen.	Avlang	Ca 360 x 60 cm		Keram. og br. bein	6 kull
107	Uvisst	Sjakt 1					
108	Veggrøft	NV ende av hus, sjakt 1. Uklar og ujevn avgrensning. Ikke snittet.	Avlang	Ca 370 x 80 cm	---		---
109	Grop / mulig stolpehull	I hus, sjakt 1. Mulig i system med S-047, S-050 og S-99 (reisverk omkring S-049 ?)	Rund	23x23 cm	15 cm		---
110	Mulig st.hull	Sjakt 1					
111	Kokegrop	I NV enden av hus, sjakt 1. Ca 4 liter skj.br stein i ½ struktur.	Rund	92x96 cm	19 cm		2 kull
112	Stolpehull	I hus, sjakt 1. Ca 1 liter skj.br stein i ½ struktur.	Oval	50x70 cm	28 cm		1 kull
113	Stolpehull	I hus, sjakt 1. Ca 2 liter skj.br stein i ½ struktur.	Oval	50x60 cm	29 cm		1 kull
114	St.hull / grop	Sjakt 1					
115	---	Sjakt 1. AVSKREVET					---
116	Veggrøft	NØ ende av hus, sjakt 1. Ikke snittet	Avlang, buet	Ca 370 x 70 cm	---		---
117	Uvisst	Sjakt 1					
118	Nedgravn.	Sjakt 1. Usikker funksjon. Skjørbrant stein og kullblandet jord m/ noe kullbiter i toppen. Brent leire nedover + skråstilt steinhelle 5-10 cm u. overfl.	Sirkulær	60x75 cm	16 cm	Br. bein	1 kull
119	Mulig st.hull	Sjakt 1					

E 2. STRUKTURLISTE - FELT 1

S-nr.	Betegnelse	Kommentar	Form i flate	Mål i flate	Dybde i profil	Funn	Prøver
001	Kulturlag / smie?	Felt 1. Mørkt kulturlag med en sirkulær formasjon av større stein. Funn av bronsevekt, bryne, slagg, glassert keramikk, brente dyrebein, en mulig jernkniv, kull og brent leire. For nærmere beskrivelse, se ovenfor.	Oval til rektangulær	ca 4x6 m	25 cm	Ja, se kommentar feltet	2 kull
077	Rydn.røys / mulig grav	Felt 1. Steinpakning. Strukturen fortsetter inn i feltkanten. NV-¼ utgravd. Mulig sirkel i antatt sentrum. I tilknytning til vegetasjonsområde med gravhauger. Se egen tegning/beskrivelse	Rund ?	Uvisst	20 cm		1 kull
080	Mulig st.hull	Felt 1. Brent bein og trekull i toppen og nedover i strukturen. Mye brent leire	Sirkulær	47x48 cm	11 cm	Bein	2 kull
081	Uvisst. Ikke stolpehull	Felt 1. 1 bit brent leire på overflaten. Diffus avgrensning i profil. Ikke tegnet i profil	Tilnærm. sirkulær	47x50 cm	Uvisst		---
082	Uvisst. Ikke stolpehull	Felt 1. Uklar avgrensning i plan og profil	Uregelm.	47x50 cm	Uvisst		---
083	Mulig st.hull	Felt 1. Noe diffus i plan, ene siden i profil uklar	Ujevn - sirkulær	46x50 cm	24 cm		---
084	Mulig st.hull	Felt 1.					---
085	Brønn	Felt 1. Gravd med spade. Gjenfylt. Kvadratisk, innvendig mål 1x1 m. Store stein på utsiden av trerammen. S-vegg minst 80 cm høy = trolig minst 6 stokker. Funn: Mye slagg, flint, keramikk, brent bein. Tatt inn del av stokk. Se egen beskrivelse.	Rund	180 x 200	Minst 130 cm	Slagg, flint, keram, br. bein	2 kull
086	Kokegrop	Felt 1. Gravd SØ ¼-del. Brent leire	Oval	115 x 130	ca 15 cm	Br. bein	1 kull
087	Kokegrop	Felt 1. Gravd SØ ¼-del. ¾-del bølge med skjørbrent stein	Oval	150 x 190	16 cm		1 kull
089	Stor nedgravning	Felt 1. Med kullag. Uviss funksjon, se tegning/beskrivelse	Tilnærm. Rund (?)	???	ca 40 cm		1 kull
090	Uviss	Felt 1. AVSKREVET som forhistorisk. Mulig nyere tids struktur	Uregelm. oval	57x87 cm	ca 10 cm	Slagg	

091	Kokegrop	Felt 1.	Rektang ulær					1 kull
092	Kokegrop	Felt 1.						---
093	Kokegrop	Felt 1.						1 kull
094	Kokegrop	Felt 1.						---
095	Utgår	Felt 1.						---
200	Kokegrop	Felt 1.						---
201	Uvisst	Felt 1.						---
202	Uvisst/mulig kokegrop	Felt 1.						---
203	Kokegrop	Felt 1.						1 kull
204	Mulig st.hull	Felt 1.						---
205	Mulig veggørft	Felt 1.						---
206	Mulig st.hull	Felt 1.						---
207	---	Felt 1. AVSKREVET					Br. bein	---
208	---	Felt 1. AVSKREVET						---
209	Mulig st.hull	Felt 1.						---
210	Mulig st.hull	Felt 1.						---
211	Mulig veggørft	Felt 1. Kan ha sammenheng med 212.	Avlang					---
212	Stolpehull i mulig veggørft	Felt 1. Kan ha sammenheng med 211.						---
213	Mulig st. hull	Felt 1.						---
214	Uvisst	Felt 1. Avlang struktur i veggørft?	Avlang					---
215	Mulig st.hull	Ikke tegnet eller snittet	Avlang rund					---
216	Mulig veggørft	Felt 1.						---

217	Mulig st.hull	Felt 1.					---
218	Mulig st.hull	Felt 1.					---
219	Uvisst	Felt 1.	Uregelm.				---
220	Mulig st.hull	Felt 1. Funn av små, brente bein i toppen, ikke samlet inn.	Uregelm. oval	23x40 cm	Ca 7 cm	Br. bein, ikke tatt inn	---
221	---	Felt 1. AVSKREVET					---
222	Stolpehull	Felt 1. Steinskodd. Noe kullblandet og brent leire.	Oval	37x41 cm	33 cm		---
223	---	Felt 1. AVSKREVET					---
224	Grop / stolpehull	Felt 1. Muligens skoningsstein i sidene	Rund	58x58 cm	27 cm		---
225	Mulig st.hull	Felt 1.	Avrundet rektangel	20x25 cm	5 cm		---
226	Mulig st.hull	Felt 1.	Sirkulær				---
227	Mulig st.hull	Felt 1.					---
228	Mulig st.hull	Felt 1.					---
229	Mulig st.hull	Felt 1.					---
230	Mulig st.hull	Felt 1.					---
231	Mulig st.hull	Felt 1.					---
232	Mulig st.hull	Felt 1.					---
233	Mulig st.hull	Felt 1.					---
234	Mulig st.hull	Felt 1.					---
235	Mulig st.hull	Felt 1.					---
236	Uviss/mulig st.hull?	Felt 1.					---
237	Uviss/mulig st.hull?	Felt 1.					---
238	Uviss/mulig st.hull?	Felt 1.					---

239	Mulig st.hull	Felt 1.					---
240	Mulig st.hull	Felt 1.					---
241	Mulig st.hull	Felt 1.					---
242	Uvisst	Felt 1. Mørk, brunt fyllskifte	Oval				---
243	Mulig st. hull	Felt 1.					---
244	Mulig st.hull	Felt 1. Først tolket som mulig flatmarksgrav.	Oval	64x87 cm	15 cm		---
245	Uvisst	Felt 1.	Sirkulær				---
246	Uvisst	Felt 1.	Oval				---
247	Kokegrop	Felt 1.					---
248	Kokegrop	Felt 1.					---
249	Kokegrop	Felt 1.					---
250	Uvisst/ mulig st. hull?	Felt 1.	Sirkulær				---
251	Kokegrop	Felt 1.					1 kull
252	Kulturlag	Felt 1.					---
253	Uvisst	Felt 1. Fyllskifte med større stein	Sirkulær				---
254	Mulig kokegrop	Felt 1. Sirkulært fyllskifte med skjørbrent stein og mørkere jord.					---
255	Mulig st. hull	Felt 1.					---
256	Mulig st. hull	Felt 1.					---
257	Uvisst	Felt 1.	Oval				---
258	Mulig st.hull	Felt 1. Først tolket som mulig flatmarksgrav.	Oval	55x73 cm	14		---
259	Uvisst/mulig grav?	Felt 1. Ovalt fyllskifte med mørk brun jord.	Oval				---
260	Uvisst/mulig grav?	Felt 1.					---
261	Uvisst	Felt 1.	Uregelm.				---

262	Uvisst/mulig grav?	Felt 1.	Sirkulær				---
263	Uvisst/mulig grav?	Felt 1.	Ureglm.				---
264	Mulig st.hull	Felt 1.	Oval	38x47 cm	9 cm		---
265	Mulig st.hull	Felt 1.					---
266	Mulig st.hull	Felt 1.					---
267	Mulig veggrøft	Felt 1. Mulig fortsettelse av veggrøft i øst.					---
268	Mulig st. hull i veggrøft	Felt 1.					---
269	Mulig stolpehull	Felt 1.					---
270	Mulig stolpehull	Felt 1.					---

E 3. STRUKTURLISTE - ANDRE

S-nr.	Betegnelse	Kommentar	Form i flate	Mål i flate	Dybde i profil	Funn	Prøver
002	Liten grop	Med skjørbrent stein. Uviss funksjon. Sjakt 2, ikke innmålt	Rund	45x48cm	18 cm		1 kull
078	Rydning-røys	Omrotet, 5-40 cm store stein. SV-½ rensset og gravd.	Uvisst	Ca 4 m lang	ca 40 cm	Br. bein, flint	1 kull

F. LISTE OVER FOTO

Filmene er gitt numrene f.o.m. 25589 t.o.m. 25598 ved fotoavdelingen.

FILM 1. Papir, sv/hv. Negativnummer 25589

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelse	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
0	Arb.bilde	---	---	O.C. Lønaas / gravemaskin	Sjakt 3	V
1	S-002	Liten grop	Plan	S-del gravd ned 15 cm. Grop med skjørbrent stein	Sjakt 2	N
2	S-002	Liten grop	Plan	S-del gravd ned 15 cm. Grop med skjørbrent stein	Sjakt 2	N
3	S-002	Liten grop	Profil	S-del gravd ned 15 cm. Grop med skjørbrent stein	Sjakt 2	N
4	S-003	Stolpehull	Plan	I hus. SSØ-del gravd. Markering viser opprinnelig størrelse. Mørkt felt til høyre for strukturen er dreneringsgrøft	Sjakt 1	NV
5	S-003	Stolpehull	Profil	I hus. SSØ-del gravd. Spiker viser keramikkfunn	Sjakt 1	NV
6	S-004	Liten grop	Plan	Med funn av keramikk	Sjakt 1	SØ
7	S-004	Liten grop	Profil	Stein på V-siden er tatt vekk (se profiltегning)	Sjakt 1	SØ
8	S-009	Mulig st.hull	Plan	I hus, midtre skip. Motstående S-008	Sjakt 1	N
9	S-008	Mulig st.hull	Plan	I hus, midtre skip. Motstående S-009	Sjakt 1	N
10	S-008	Mulig st.hull	Plan	I hus, midtre skip. Motstående S-009	Sjakt 1	N
11	S-008	Mulig st.hull	Profil	I hus, midtre skip. Motstående S-009	Sjakt 1	NNV
12	S-009	Mulig st.hull	Profil	I hus, midtre skip. Motstående S-008	Sjakt 1	N
13	S-006	Stolpehull	Plan	I hus, Ø-stolperekke, i par med S-005	Sjakt 1	N
14	S-010	Mulig st.hull	Plan	I hus	Sjakt 1	N
15	S-012	Mulig st.hull	Plan			N
16	S-012	Mulig st.hull	Profil			N
17	S-011	Mulig st.hull	Plan			N
18	S-011	Mulig st.hull	Profil			N
19	S-010	Mulig st.hull	Profil	I hus	Sjakt 1	N
20	S-005	Stolpehull	Plan	I hus, V-stolperekke, i par med S-006. Struktur i bakkant er S-009	Sjakt 1	S
21	S-006	Stolpehull	Profil	I hus, Ø-stolperekke, i par med S-005	Sjakt 1	N
22	S-005	Stolpehull	Profil	I hus, V-stolperekke, i par med S-006	Sjakt 1	S
23	S-077	Rydn.røys/grav ?	Plan	Oversikt, strukturens S-del.	Felt 1	V
24	S-077	Rydn.røys/grav ?	Plan	Oversikt, strukturens S-del.	Felt 1	V
25	S-077	Rydn.røys/grav ?	Plan	Oversikt	Felt 1	N
26	S-077	Rydn.røys/grav ?	Plan	Oversikt	Felt 1	Ø
27	S-077	Rydn.røys/grav ?	Plan	Oversikt	Felt 1	S
28	S-078	Rydningsrøys	Plan	Oversikt		NØ
29	S-078	Rydningsrøys	Plan	Oversikt		SØ
30	S-078	Rydningsrøys	Plan	Oversikt		SØ
31	S-078	Rydningsrøys	Plan	Oversikt		SØ

FILM 2. Papir, sv/hv. Negativnummer 25590

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelse	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
1	S-078	Rydningrøys	Profil	Profil 0-2 meter	---	NØ
2	S-078	Rydningrøys	Profil	Profil 2-3 meter	---	NØ
3	S-078	Rydningrøys	---	Arbeidsbilde	---	---
4	S-045	Stolpehull	Plan	I hus, Ø-stolperække, i par med S-026	Sjakt 1	N
5	S-026	Stolpehull	Plan	I hus, V-stolperække, i par med S-045	Sjakt 1	N
6	S-026	Stolpehull	Plan	S-del gravd 10 cm dypt	Sjakt 1	N
7	S-045	Stolpehull	Profil		Sjakt 1	N
8	S-007	Liten grop	Profil	Midt i huset, sjakt 1. Kull og brente bein	Sjakt 1	N
9	S-026	Stolpehull	Profil		Sjakt 1	N
10	S-077	Rydn.røys/grav ?	Profil	Østre profil i NV-kvadrant	Felt 1	Ø
11	S-077	Rydn.røys/grav ?	Profil	Søndre profil i NV-kvadrant	Felt 1	S
12	S-077	Rydn.røys/grav ?	Oversikt	NV-kvadrant gravd. Stein i forgrunnen er fra kvadranten	Felt 1	SØ
13	S-077	Rydn.røys/grav ?	Plan	Det antatte sentrum utgravd	Felt 1	V
14	S-001	Kulturlag/smie	Plan	Oversikt	Felt 1	V
15	S-001	Kulturlag/smie	Plan	Oversikt	Felt 1	S
16	S-001	Kulturlag/smie	Plan	Oversikt	Felt 1	N
17	S-001	Kulturlag/smie	Plan	S-del	Felt 1	V
18	S-001	Kulturlag/smie	Plan	Midtre del	Felt 1	V
19	S-001	Kulturlag/smie	Plan	N-del	Felt 1	V
20	S-046	Stolpehull	Plan	I hus, Ø-stolperække, i par med S-044	Sjakt 1	NØ
21	S-044	Stolpehull	Plan	I hus, V-stolperække, i par med S-046	Sjakt 1	Ø
22	S-046	Stolpehull	Profil		Sjakt 1	N
23	S-044	Stolpehull	Profil		Sjakt 1	N
24	S-049	Kokegrop	Plan	I hus, mellom stolperekkene	Sjakt 1	NØ
25	S-049	Kokegrop	Plan	I hus, mellom stolperekkene	Sjakt 1	NØ

FILM 3. Papir, sv/hv. Negativnummer 25591

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelse	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
1	S-053	Stolpehull	Plan	I enden av hus, V-stolperække	Sjakt 1	NØ
2	S-053	Stolpehull	Profil	I enden av hus, V-stolperække	Sjakt 1	N
3	S-113	Stolpehull	Plan	I hus, V-stolperække, i par med S112	Sjakt 1	NØ
4	S-112	Stolpehull	Plan	I hus, Ø-stolperække, i par med S113	Sjakt 1	Ø
5	S-112	Stolpehull	Profil	I hus, Ø-stolperække, i par med S113	Sjakt 1	Ø
6	S-113	Stolpehull	Profil	I hus, V-stolperække, i par med S112	Sjakt 1	NØ
7	S-019	Avskrevet	Plan		Sjakt 1	Ø
8	S-049	Kokegrop	Profil	I S-ende av hus	Sjakt 1	N
9	S-025	Avskrevet	Plan		Sjakt 1	Ø
10	S-111	Kokegrop	Plan	I NV-ende av hus	Sjakt 1	SØ
11	S-079	Grop/steinopptr.	Plan	I hus	Sjakt 1	Ø
12	S-097	Grop/st.hull ?	Profil	Midt i hus	Sjakt 1	SØ
13	S-004	Liten grop	Plan	Etter framrensing av keram. V for inngang til hus	Sjakt 1	SØ
14	S-004	Liten grop	Plan	Etter framrensing av keram. V for inngang til hus	Sjakt 1	SØ
15	S-004	Liten grop	Profil	Med keramikk	Sjakt 1	SØ
16	S-099	Grop/st.hull ?	Profil	I hus, mulig i system med S-047, S-050 og S-109	Sjakt 1	N
17	S-050	Grop/st.hull ?	Profil	I hus, mulig i system med S-047, S-099 og S-109	Sjakt 1	S
18	S-050	Grop/st.hull ?	Profil	I hus, mulig i system med S-047, S-099 og S-109	Sjakt 1	S
19	S-111	Kokegrop	Profil	I NV-ende av hus	Sjakt 1	N
20	S-116	Avskrevet	Plan		Sjakt 1	NØ

FILM 4. Papir, sv/hv. Negativnummer 25592

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelse	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
0	Hus	---	Oversikt	Veggrofter og stolpehull	Sjakt 1	SV
1	Hus	---	Oversikt	Veggrofter og stolpehull	Sjakt 1	SV
2	Hus	---	Oversikt	Veggrofter og stolpehull	Sjakt 1	NV
3	Hus	---	Oversikt	Veggrofter og stolpehull	Sjakt 1	NV
4	Hus	---	Oversikt	Veggrofter og stolpehull. Med papptallerkener	Sjakt 1	SV
5	Hus	---	Oversikt	Veggrofter og stolpehull. Med papptallerkener	Sjakt 1	NV
6	Hus	---	Oversikt	Veggrofter og stolpehull. Uten papptallerkener	Sjakt 1	NV
7	Hus	---	Oversikt	Veggrofter og stolpehull. Uten papptallerkener	Sjakt 1	SV
8	S103-105	Veggrofter	Plan	S-104 til venstre, S-103 i midten, S-105 til høyre	Sjakt 1	NØ
9	S-106	Veggroft	Plan	S-enden av S-106 snittet. S-043 i forgrunn, S-049 i bakgrunn.	Sjakt 1	Ø
10	S-106	Veggroft	Plan	Lys, rund struktur i kanten av S-106. Snitt I-J-K-L	Sjakt 1	S
11	S-106	Veggroft	Profil	Snitt M-O. Uten målestokk	Sjakt 1	Ø
12	S-106	Veggroft	---	Bildet for lyst.	Sjakt 1	---
13	S-106	Veggroft	Profil	Snitt J-I. Uten målestokk	Sjakt 1	N
14	S-106	Veggroft	Profil	Snitt K-L. Uten målestokk	Sjakt 1	S
15	S-106	Veggroft	Profil	Snitt M-O	Sjakt 1	Ø
16	S-106	Veggroft	Profil	Snitt N-M	Sjakt 1	N
17	S-106	Veggroft	Profil	Snitt J-I	Sjakt 1	N
18	S-106	Veggroft	Profil	Snitt K-L	Sjakt 1	S
19	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	V
20	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	Ø
21	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	N
22	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	S
23	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	S
24	S-085	Brønn	---	Bildet for lyst.	Felt 1	---

FILM 5. Papir, sv/hv. Negativnummer 25593

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelse	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
1	S-001	Kulturlag,smie	Oversikt	Etter graving av sjakt	Felt 1	V
2	S-001	Kulturlag,smie	Oversikt	Etter graving av sjakt	Felt 1	SSV
3	Felt 1	---	Oversikt	Søndre del av feltet før rensing	Felt 1	V
4	S-085	Brønn	Oversikt	Før lensing med pumpe	Felt 1	Ø
5	S-001	Kulturlag,smie	Plan	Deltalj, steinstruktur før snitting	Felt 1	NØ
6	S-001	Kulturlag,smie	Plan	Deltalj, steinstruktur før snitting	Sjakt 1	NV
7	Felt 1	Landskap	Oversikt	Felt 1 sett fra Evje gård	Felt 1	NNØ
8	Mulig hus	Stolpehull, veggrofter	Oversikt	Hus i søndre del, etter fremrensing	Felt 1	N
9	Mulig hus	Stolpehull, veggrofter	Oversikt	Hus i søndre del, etter fremrensing	Felt 1	N
10	Felt 1	Øvre del	Oversikt	Sett mot gravfeltet	Felt 1	SSØ
11	S-085	Brønn	Oversikt	Bildet for mørkt	Felt 1	
12	S-085	Brønn	Oversikt	Bildet for mørkt	Felt 1	
13	S-089	Nedgraving	Profil	Etter graving av sjakt	Felt 1	
14	S-085?	Brønn		Bildet for mørkt	Felt 1	
15	S-085?	Brønn		Bildet for mørkt	Felt 1	
16	S-085?	Brønn		Bildet for mørkt	Felt 1	
17	S-085?	Brønn		Bildet for mørkt	Felt 1	
18	S-085?	Brønn		Bildet for mørkt	Felt 1	
19	S-085?	Brønn		Bildet for mørkt	Felt 1	
20	Hus	Plogfurer	Oversikt	Bildet for mørkt	Felt 1	
21	S-224	Stolpehull/grop	Profil	Bildet for mørkt	Felt 1	
22	S-222	Brønn	Profil	Bildet for mørkt	Felt 1	

FILM 1. Diaz, ISO 100, farger. Negativnummer 25594

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelse	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
1	Arb.bilde	---	---	O.C. Lønaas / gravemaskin	Sjakt 3	V
2	S-002	Liten grop	Plan	S-del gravd ned 15 cm. Grop med skjørbrent stein	Sjakt 2	N
3	S-002	Liten grop	Profil	S-del gravd ned 15 cm. Grop med skjørbrent stein	Sjakt 2	N
4	S-003	Stolpehull	Plan	I hus. SSØ-del gravd. Markering viser opprinnelig størrelse. Mørkt felt til høyre for strukturen er dreneringsgrøft	Sjakt 1	NV
5	S-003	Stolpehull	Plan	Se over	Sjakt 1	NV
6	S-003	Stolpehull	Profil	Spiker markerer funn av keramikk	Sjakt 1	NV
7	S-004	Liten grop	Plan	Med funn av keramikk	Sjakt 1	SØ
8	S-004	Liten grop	Profil	Stein på V-siden er tatt vekk (se profiltegning)	Sjakt 1	SØ
9	S-009	Mulig st.hull	Plan	I hus, midtre skip. Motstående S-008	Sjakt 1	N
10	S-008	Mulig st.hull	Profil	I hus, midtre skip. Motstående S-009	Sjakt 1	NNV
11	S-009	Mulig st.hull	Profil	I hus, midtre skip. Motstående S-008	Sjakt 1	N
12	Arb.bilde	---	---	A.H. /gravemaskin	Sjakt 1	Ca SV
13	S-006	Stolpehull	Plan	I hus, Ø-stolperække, i par med S-005	Sjakt 1	N
14	S-010	Mulig st.hull	Plan	I hus	Sjakt 1	N
15	S-012	Mulig st.hull	Plan			N
16	S-012	Mulig st.hull	Profil			N
17	S-011	Grop	Plan			N
18	S-011	Grop	Profil			N
19	S-010	Mulig st.hull	Profil	I hus	Sjakt 1	N
20	S-005	Stolpehull	Plan	I hus, V-stolperække, i par med S-006. Struktur i bakkant er S-009	Sjakt 1	S
21	S-006	Stolpehull	Profil	I hus, Ø-stolperække, i par med S-005	Sjakt 1	N
22	S-005	Stolpehull	Profil	I hus, V-stolperække, i par med S-006	Sjakt 1	S
23	S-077	Rydn.røys/grav ?	Oversikt		Felt 1	N
24	S-077	Rydn.røys/grav ?	Plan	Sørlige del	Felt 1	V
25	S-077	Rydn.røys/grav ?	Plan	Nordlige del	Felt 1	V
26	S-077	Rydn.røys/grav ?	Oversikt		Felt 1	Ø
27	S-077	Rydn.røys/grav ?	Oversikt		Felt 1	S
28	S-078	Rydningsrøys	Oversikt		---	NØ
29	S-078	Rydningsrøys	Plan		---	SØ
30	S-077	Rydn.røys/grav ?	Oversikt	Under graving av NV-kvadrant	Felt 1	SØ
31	S-077	Arbeidsbilde	---	A.H. Utgravning av NV-kvadrant	Felt 1	Ø
32	S-077	Arbeidsbilde	---	A.H. og O.C.L. Utgravning av NV-kvadrant	Felt 1	NØ
33	S-077	Arbeidsbilde	---	A.H. og O.C.L. Utgravning av NV-kvadrant	Felt 1	NV
34	S-077	Rydn.røys/grav ?		Bildet for mørkt. Steinring i antatt sentrum	Felt 1	V
35	S-077	Rydn.røys/grav ?		Bildet for mørkt. Steinring i antatt sentrum	Felt 1	Ø
36	S-078	Rydningsrøys	Profil	V-del av profilen, 0-2 meter	---	NØ

FILM 2. Diaz, ISO 100, farger. Negativnummer 25595

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelsen	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
1	S-078	Rydningsrøys	Profil	Profil 2-3 meter	---	NØ
2	S-078	Rydningsrøys	---	Arbeidsbilde. O.C. Lønaas	---	Ca N
3	Sjakt 1	---	Oversikt	Østlige del	Sjakt 1	NV
4	Sjakt 1	---	Oversikt	Midtre del	Sjakt 1	NV
5	Sjakt 1	---	Oversikt	Vestlige del	Sjakt 1	NV
6	Sjakt 1	---	Oversikt		Sjakt 1	V
7	S-045	Stolpehull	Plan	I hus, Ø-stolperække, i par med S-026	Sjakt 1	N
8	S-026	Stolpehull	Plan	I hus, V-stolperække, i par med S-045	Sjakt 1	N
9	S-026	Stolpehull	Plan	S-del gravd 10 cm dypt	Sjakt 1	N
10	S-045	Stolpehull	Profil		Sjakt 1	N
11	S-007	Liten grop	Profil	Midt i huset, sjakt 1. Kull og brente bein	Sjakt 1	N
12	S-026	Stolpehull	Profil		Sjakt 1	N
13	S-077	Rydn.røys/grav ?	Profil	Østre profil i NV-kvadrant	Felt 1	Ø
14	S-077	Rydn.røys/grav ?	Profil	Søndre profil i NV-kvadrant	Felt 1	S
15	S-077	Rydn.røys/grav ?	Oversikt	NV-kvadrant gravd. Stein i forgrunnen er fra kvadranten	Felt 1	SØ
16	S-077	Rydn.røys/grav ?	Plan	Det antatte sentrum utgravd	Felt 1	V
17	S-001	Kulturlag/smie	Oversikt	Evje går i bakgrunnen	Felt 1	S
18	S-001	Kulturlag/smie	Oversikt		Felt 1	V
19	S-001	Kulturlag/smie	Oversikt		Felt 1	S
20	S-001	Kulturlag/smie	Oversikt		Felt 1	N
21	S-001	Kulturlag/smie	Plan		Felt 1	V
22	S-001	Kulturlag/smie	Plan		Felt 1	V
23	S-001	Kulturlag/smie	Plan		Felt 1	V
24	S-046	Stolpehull	Plan	I hus, Ø-stolperække, i par med S-044	Sjakt 1	NØ
25	S-046	Stolpehull	Plan	I hus, Ø-stolperække, i par med S-044	Sjakt 1	NØ
26	S-044	Stolpehull	Plan	I hus, V-stolperække, i par med S-046	Sjakt 1	Ø
27	S-046	Stolpehull	Profil		Sjakt 1	N
28	S-044	Stolpehull	Profil		Sjakt 1	N
29	Sjakter	---	Oversikt	Sjaktene 1 (nærmest) til 4	---	S
30	S-049	Kokegrop	Plan	I hus.	Sjakt 1	NØ
31	S-053	Stolpehull	Plan	I hus, V-stolperække.	Sjakt 1	NØ
32	S-053	Stolpehull	Profil	I hus, V-stolperække.	Sjakt 1	N
33	S-113	Stolpehull	Plan	I hus, V-stolperække. I par med S-112	Sjakt 1	NØ
34	S-112	Stolpehull	Plan	I hus, Ø-stolperække. I par med S-113	Sjakt 1	Ø
35	S-112	Stolpehull	Profil	I hus, Ø-stolperække. I par med S-113	Sjakt 1	NØ
36	S-113	Stolpehull	Profil	I hus, V-stolperække. I par med S-112	Sjakt 1	NØ

FILM 3. Diaz, ISO 100, farger. Negativnummer 25596

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelse	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
1	Sjakt 1	---	---	Ø del av sjakt 1 med bil i bakgrunnen	Sjakt 1	Ca NØ
2	S-019	Avskrevet	Plan			Ø
3	S-049	Kokegrop	Profil	I hus	Sjakt 1	N
4	S-025	Avskrevet	Plan	I hus	Sjakt 1	Ø
5	S-111	Kokegrop	Plan	I hus	Sjakt 1	SØ
6	S-079	Grop	Plan			Ø
7	S-097	Mulig st.hull	Profil	I hus, midt mellom stolperekkene	Sjakt 1	SSØ
8	S-004	Liten grop	Plan	Framrenset keramikk i SØ-halvdel	Sjakt 1	SØ
9	S-004	Liten grop	Profil	Framrenset keramikk i SØ-halvdel	Sjakt 1	SØ
10	S-099	Mulig st.hull	Profil			N
11	S-050	Mulig st.hull	Profil			S
12	S-111	Kokegrop	Profil	I hus	Sjakt 1	N
13	S-115	Avskrevet	Plan	I hus. Enden av vegggrøft S-116 i øvre, høyre hjørne	Sjakt 1	NØ
14	Hus	---	Oversikt	Vegggrøfter og stolpehull	Sjakt 1	SV
15	Hus	---	Oversikt	Vegggrøfter og stolpehull	Sjakt 1	NV
16	Hus	---	Oversikt	Vegggrøfter og stolpehull	Sjakt 1	NV
17	Hus	---	Oversikt	Vegggrøfter og stolpehull. Med papptallerkener	Sjakt 1	SV
18	Hus	---	Oversikt	Vegggrøfter og stolpehull. Med papptallerkener	Sjakt 1	NV
19	S103-105	Vegggrøfter	Plan	S-104 til venstre, S-103 i midten, S-105 til høyre	Sjakt 1	NØ
20	S-106	Vegggrøft	Plan	S-enden av S-106 snittet. S-043 i forgrunn, S-049 i bakgrunn.	Sjakt 1	Ø
21	S-106	Vegggrøft	Plan	Lys, rund struktur i kanten av S-106. Snitt I-J-K-L	Sjakt 1	S
22	Landskap	---	---	S-078 nærmest, felt 2 og Gullås lengst vekk	---	S
23	Landskap	---	---	Oversikt felt 2	---	SØ
24	Landskap	---	---	Oversikt felt 1	---	NV
25	S-106	Vegggrøft	Profil	Snitt M-O	Sjakt 1	Ø
26	S-106	Vegggrøft	Profil	Snitt N-M	Sjakt 1	N
27	S-106	Vegggrøft	Profil	Snitt J-I	Sjakt 1	N
28	S-106	Vegggrøft	Profil	Snitt K-L	Sjakt 1	S
29	S-106	Vegggrøft	Profil	Snitt K-L	Sjakt 1	S
30	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	V
31	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	Ø
32	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	N
33	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	N
34	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	N
35	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	S
36	S-085	Brønn	---	Øvre omfar, søndre brønnvegg	Felt 1	S

FILM 4. Diaz, ISO 100, farger. Negativnummer 25597

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelse	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
2	S-001	Kulturlag,smie	Oversikt	Etter graving av sjakt	Felt 1	SSV
3	S-001	Kulturlag,smie	Oversikt	Etter graving av sjakt	Felt 1	V
4	S-001	Kulturlag,smie	Plan	Steinstruktur før snitting	Felt 1	ovenfra
5	Felt 1	---	Oversikt	Søndre del før rensing	Felt 1	SSV
6	Felt 1	---	Oversikt	Nordlige del	Felt 1	Ø
7	S-001	Kulturlag,smie	Plan	Detalj, steinstruktur før snitting	Felt 1	NØ
8	S-001	Kulturlag,smie	Plan	Detalj, steinstruktur før snitting	Felt 1	NV
9	Felt 1	Landskap		Felt 1 sett fra Evje gård	Felt 1	NNØ
10	Mulig hus	Stolpehull / veggrofter	Oversikt	Hus i søndre del, etter rensing	Felt 1	N
11	Mulig hus	Stolpehull / veggrofter	Oversikt	Hus i søndre del, etter rensing	Felt 1	N
12	Felt 1	Øvre del	Oversikt	Øvre del sett mot gravfeltet	Felt 1	SSØ
13	S-085	Brønn	Oversikt	Avdekte stokker i sørlig halvdel	Felt 1	S
14	S-085	Brønn	Oversikt	Avdekte stokker i sørlig halvdel	Felt 1	S
15	S-085	Brønn	Oversikt	Avdekte stokker i sørlig halvdel	Felt 1	NØ
16	S-085	Brønn	Oversikt	Avdekte stokker i sørlig halvdel	Felt 1	NØ
17	S-085	Brønn	Plan	Avstandsfoto	Felt 1	NØ
18	S-089	Nedgraving	Profil	Etter graving av sjakt	Felt 1	S
19	Veggroft	Plogfurer	Oversikt	Tverssgående plogfurer på vestre veggroft, s.del	Felt 1	SSØ
20	S-224	Stolpehull/grop	Profil	Mulig steinskodd	Felt 1	N
21	S-222	Stolpehull	Profil	Steinskodd	Felt 1	N

FILM 5. Diaz, ISO 100, farger. Negativnummer 25598

Bilde nr.	Struktur/motiv	Betegnelse	Plan/profil	Kommentar	Sjakt/felt	Retning
1	S-118	Nedgraving	Profil		Sjakt 1	N
2	S-118	Nedgraving	Plan/prof		Sjakt 1	ovenfra
3	S-070	Nedgraving/grop	Plan		Sjakt 1	ovenfra
4	S-070	Nedgraving/grop	Profil	Etter at ¼ del er gravd	Sjakt 1	V
5	S-001	Kulturlag,smie	Plan	Etter fremrensing i plan	Sjakt 1	ovenfra
6	S-001	Kulturlag,smie	Plan	Etter fremrensing i plan	Felt 1	Ø
7	S-001	Kulturlag,smie	Oversikt	Etter fremrensing i plan	Felt 1	NNØ
8	S-001	Kulturlag,smie	Oversikt	Etter fremrensing i plan	Felt 1	NNØ

G. AVSTANDSMÅL MELLOM STRUKTURER I HUS, SJAKT 1

Alle mål er tatt fra midten av strukturene.

Strukturer	Avstand	Strukturer	Avstand	Strukturer	Avstand
5 - 6:	340 cm	26 - 45:	350 cm	45 - 46:	345 cm
5 - 26:	460 cm	26 - 44:	350 cm	45 - 102:	240 cm
5 - 104:	290 cm	44 - 49:	235cm	46 - 49:	285 cm
5 - 113:	230 cm	44 - 53:	450cm	46 - 102:	260 cm
6 - 45:	455 cm	44 - 46:	350 cm	49 - 53:	270 cm
6 - 101:	220 cm	44 - 97:	200 cm	53 - 106:	250 cm
6 - 102:	200 cm	44 - 103:	180 cm	101 - 112:	190 cm
6 - 112:	255 cm	44 - 105N:	280 cm	102 - 112:	220 cm
26 - 103:	140 cm	44 - 105S:	245 cm	112 - 115:	445 cm
26 - 104:	245 cm	44 - 106:	280 cm	112 - 116:	500 cm

Guro Lundquist studerer jordsmonnet på Evje.

Leter etter fortiden

Sorte sirkeler i beige-brun jord viser at midt på dagens jorde på Evje har det stått hus for tre-fire tusen år siden. I løpet av måneden vil arkeologene få vite mer.

■ Av Elisabeth Vogt og Geir Hansen (foto)

Gravemaskiner har forsiktig fjernet den øverste åkerjorden på enkelte felter på Evje. Arkeolog Ole Christian Lønaas, teknisk konservator Anders Helseth og student Guro Lundqvist studerer jordsmonnet.

For anledningen har de også fått hjelp av Åge Olsen fra Norges metallsøkerforening. Han søker etter metaller i bakken, og han kommer stolt med et par klumper han mener er føtter til en gryte og toppen av en stor nagle. Full av våt jord er det ikke lett å se.

Men dette er bare begynnelsen. Først når all jorden er skavet av, begynner den virkelige arkeologiske undersøkelsen. Det er i den «sterile» jorden funn kan fortelle noe. Åkerjorden er pløyd opp så mange ganger at den forteller lite om fortiden.

– Skal dere undersøke hele området som skal bli golfbane? – Nei, bare visse drag som ble

funnet interessante under forundersøkelsen for tre år siden, sier arkeolog Ole Christian Lønaas. – Mer rekker vi ikke, hvis vi skal være ferdig i løpet av september.

Tidligere havbunn

– Hvordan kan dere vite at bosettingen her var fra jernalderen?

– Fordi området sto under vann før det. Sjøen gikk mye høyere for fire tusen år siden. Men det er godt mulig vi finner yngre fornminner også. Evje må ha vært attraktivt land helt fra det dukket opp av sjøen, med god jord og nær sjøen og kommunikasjonen. Her har det nok bodd mange mennesker

gjennom tidene. Gravhauger er det også her. De er ikke lette å se nå, men jeg håper de blir mer

synlig når det ryddes for golfbane her, sier Lønaas.

elisabeth.vogt@moss-avis.no

Åge Olsen, Ole Kristian Lønnås og Anders Helseth leter etter fornminner på Evje.

Legger stor vekt på kvalitet

– Vi vil lage en golfbane av høy kvalitet. Den vil holde på spillerne i nedgangstider, og vil kreve mindre vedlikehold enn en dårlig bane, sier grunneier Edvard Aaby.

■ Av Elisabeth Vogt

Han legger ikke skjul på at gjennom årene er mange golfbaner gått konkurs, mens baner med høy kvalitet har klart seg gjennom nedgangstidene.

Arbeidet med Golfbanen på Evje går sin gang, selv om byggingen ikke er påbegynt ennå. Men det bør skje i løpet av høsten.

– Vi er kommet veldig langt i planleggingsarbeidet, forteller Aaby. – Vi har profesjonelle fagfolk med for å planlegge, designe og bygge banen. Dette skal bli et anlegg som lokalbefolkningen skal bli stolte av. Den skal ha et aktivt klubbmiljø, og vi håper å skape positive ringvirkninger i miljøet, sier Edvard Aaby.

– Når vil dere begynne å bygge banen?

– Så snart Rygge kommune har godkjent byggeavtalen. Men

jeg regner med at myndighetene vil se resultatene av de arkeologiske utgravingene før de godkjenner byggeavtalen, sier Aaby.

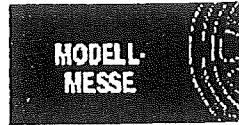
Det må mer til enn noen hull i bakken for å lage en golfbane på Evje. Staten krever både arkeologiske undersøkelser (som pågår nå), kommunen krever at gården får en ny driftsbygning for å melkeproduksjonen kan beholdes (første anbud, som var altfor dyrt, lød på 11 millioner kroner!), Statens vegvesen krever grunn til busslommer på Larkollveien, det må lages gang- og sykkelsti, og en omfattende reguleringsplan er allerede laget.

Nå forhandler Aaby med vanningslaget for å kunne bruke Vansjøvann til banen. Det betyr at vannrør må graves ned i bakken fra Dilling til Evje.

Avtalen med golfklubben går ut på at grunneier skal ha ansvaret for finansiering, drift og den økonomiske delen. Mens Moss og Rygge golfdubb skal ta seg av det sportslige.

Arkitekt Jermey Turner har tegnet golfbanen, han har også tegnet Hauger og Nøtterø golfbane. Og i disse dager sendes byggeoppdraget ut på anbud til fem-seks forskjellige entreprenører.

elisabeth.vogt@moss-avis.no

Lørdag 29. september 2001 | Sist oppdatert 29.09.01 kl. 00:05

- Forsiden
- Nyheter
- Sport
- Kultur og uteliv
 - » Kultur
 - » På plakaten
 - » Kinoguiden
 - » Anmeldelser
- Leder
- Skriv leserbrev
- Diskusjonsforum
- Tips oss

Om Moss Avis
 Annonse - nettavis
 Annonse - papiravis
 Kontakt
 Jubileum: 125 år

Abonnement
 » Nytt abonnement
 » Adresseendring
 » Ferieflytting
 » Midlertidig stopp
 » Klage på levering

Tjenester
 Nyheter på e-post
 E-post katalog
 Bildebestilling *Ny!*
 Nyhetsticker *Ny!*

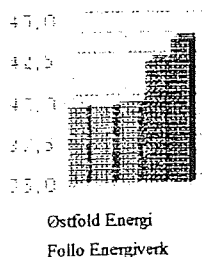
Arkiv - siste uke
 » Fredag
 » Torsdag
 » Onsdag
 » Tirsdag
 » Mandag
 » Søndag
 » Lørdag

Søk i arkivet

Søk på nettet

- Kvasir Yahoo
- Lycos HotBot

Strømpriser *Ny!*

[Moss Avis Interaktiv](#) » [Nyheter](#) » Spor av gammel tid

Spor av gammel tid

For to tusen år siden sto det et stort hus øverst på Evje-jordet, like ved Larkollveien. Litt lengre bort er det funnet rester fra flere tidsepoker.

Av [Elisabeth Vogt](#) og [Terje Holm](#) (foto)

Konservator Anders Helseth med kolleger avslutter nå arbeidet med å grave på det som skal bli en golfbane.

Arkeologer og konservator har gjort seg ferdige med utgravningene på Evje, nå kan golfanleggerne overta. – Det er synd at vi må gi oss nå. Hadde vi hatt mer tid og penger, kunne vi nok ha funnet mer, sier teknisk konservator Anders Helseth. Nå har de måttet grave der det var mest sannsynlig å finne noe, vurdert etter forundersøkelsene for to år siden. Men andre felt rundt om i landet skal også undersøkes før de blir bebygget.

På Evje har de funnet spor fra flere tidsepoker. En sammenleggbart vekt i bronse som vanligvis har vært funnet på markeds plasser, et blysegl fra 1600-tallet, keramikk fra 1700-tallet, spor som forteller om fast bosetting på Evje gjennom flere tusen år.

– Det rareste vi har funnet er jernslag. Hvor kommer det fra når det aldri ble utvunnet jern i Østfold? Og hvorfor var handelsvekten her?

Han føler at han sitter igjen med flere spørsmål enn svar etter utgravningene på Evje. Men i løpet av vinteren skal det lages en etterrapport, så kanskje det kommer noen svar der. Det mest spennende funnet er likevel sporene etter et hus på minst 170 kvadratmeter øverst på jordet som er avstengt på grunn av potetål. Her viser tydelig mørkere sandjord hvor parallelle stolper har stått. De har holdt hustaket oppe. Innenfor stolpene har de funnet kokested. Han mener huset sto her en gang mellom år 0 og 500, i yngre jernalder.

– Huset kan ha vært kombinert bolig og fjøs, det var vanlig i yngre jernalder, for å holde mest mulig på varmen. Antagelig var det innredet med benker på hver langsida, og kokested i midten. Taket kan ha vært av halm, siden vi ligger så nær Danmark, mener Helseth,

– Kan det ha vært andre hus i nærheten?

– Det er godt mulig, men det rekker vi ikke å undersøke. Dessverre har vi alltid dårlig tid til å dokumentere funnene, utbyggerne venter.

– Men tingene blir jo liggende i bakken, selv om det blir golfvane oppå?

– Det er stor fare for at mye blir ødelagt. Selv om golfklubben er forsiktig med å forflytte jordmasser, skal det legges et vanningsanlegg under gressmatten. Dessuten er ikke bulldoserne så forsiktige når de skaver av det øverste jordsmonnet som våre maskiner er. Nei, vi finner nok ikke noe mer her.

Heldigvis blir gravhaugene i skogsnalet her liggende urørt.

Dagens spørsmål
 Tror du det er trygt å delta i New York maraton nå?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

5 siste saker
 00:05 [Teigen er optimistisk](#)
 00:05 [Rygge bør vinne lett](#)
 00:04 [På elitelaget i E-jolle](#)
 00:04 [Norges beste optimist-jenter](#)
 00:03 [Kapteinen føler seg usikker](#)

5 siste innlegg i diskusjonsforum
 28.09.01
Sv: Intim Stadion? - Videre framdrift
 Ulfv
 28.09.01
Sv: dyremishandling
 Ulfv
 28.09.01
Sv: Dørvakter, Hva med utestedene, en av vaktene...
 anna,
 27.09.01
Sv: Feiring av USAterror
 Lille-Gobbels
 27.09.01
Sv: Intim Stadion? - Videre framdrift
 Jonny

5 mest lest i går
 1. [Skrekkpåstander om trusler og vold](#)
 2. [Sprint frigjør høyrentemidlene](#)
 3. [Pasienter rammes hardt av innsparinger i Moss](#)
 4. [Ett mål for lite](#)
 5. [Nei til utvidet utslipp](#)

De er automatisk fredet, trøster Helseth seg med. Det var verre forrige gang store masser skulle flyttes for endel år siden, da ble 18 gamle graver ødelagt. Noe slikt vil aldri skje igjen.

- Nå har dere gravet i området med potetåll. Hvilke konsekvenser får det?

- Vi er forsiktige. Skifter støvler hver dag når vi drar herfra. Og all redskapen skal kokes før vi bruker dem andre steder, forsikrer Helseth. Han og kollegene vil ikke bli beskyldt for å spre potetåll til andre steder.

Sist endret: 28. September 2001 23:57

Tips noen om denne saken

Melding:

Send

Ditt

navn:

Din e-

post

adresse:

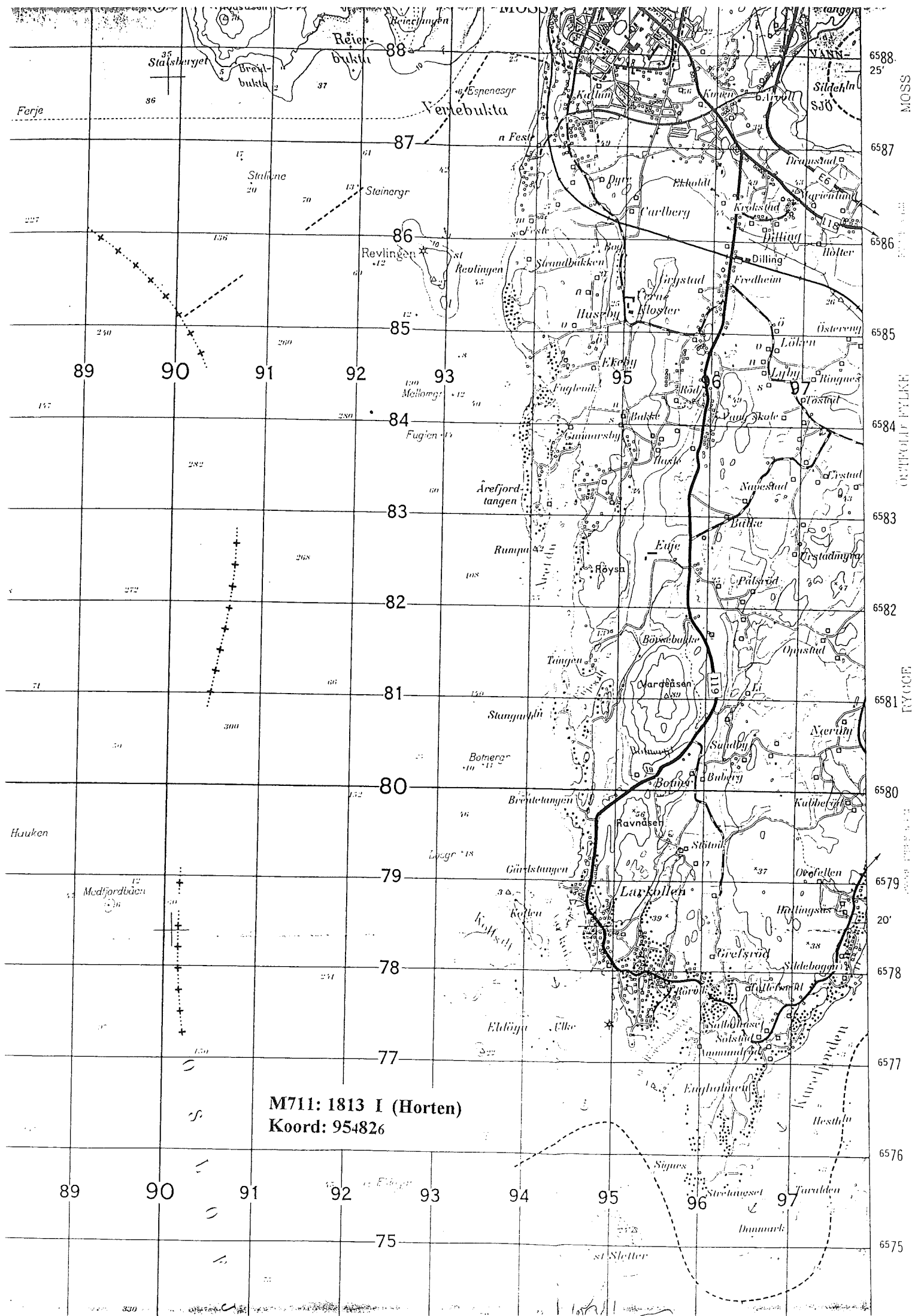
Til e-

post

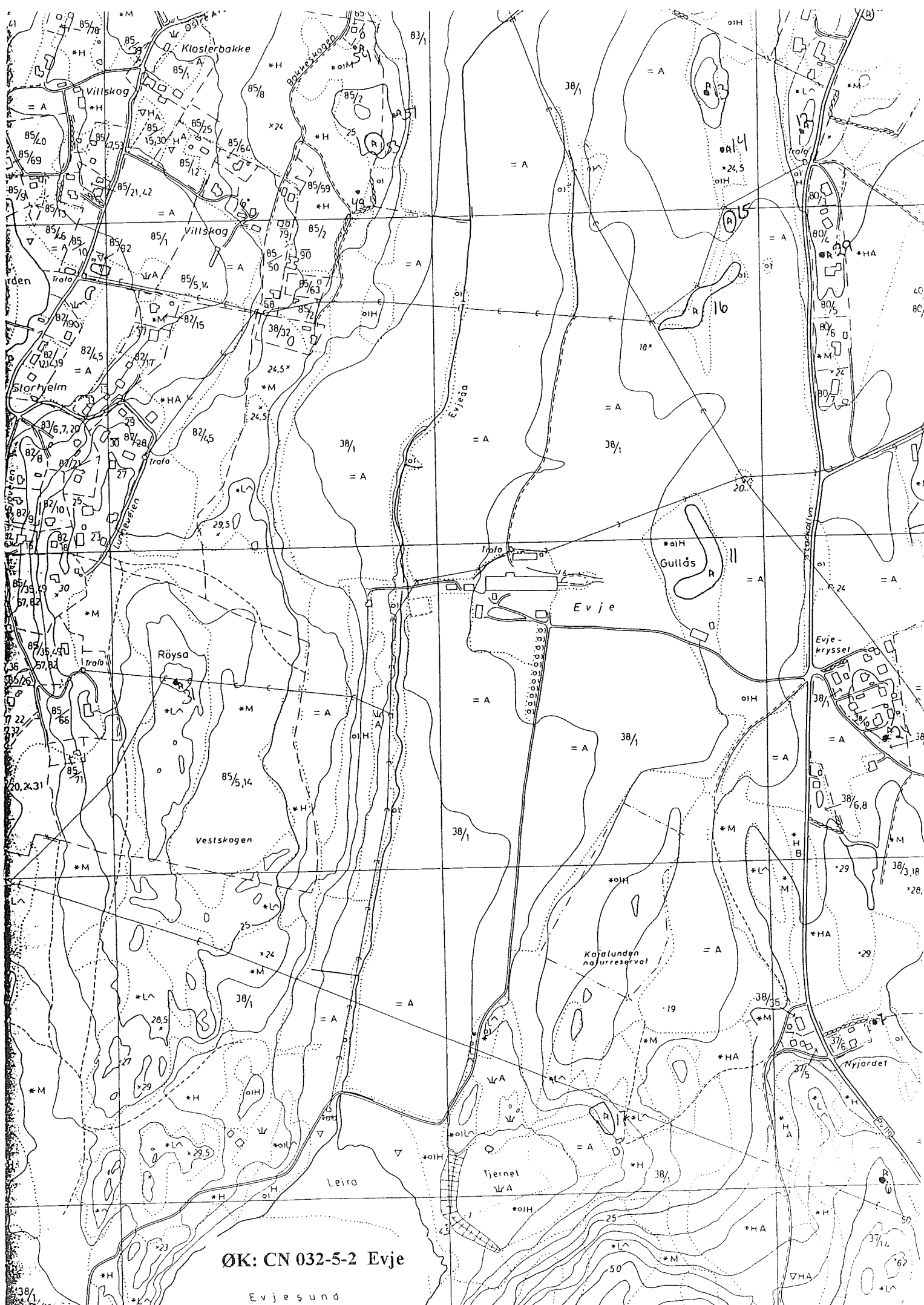
adresse:

Ansvarlig redaktør: [Jan Tollefsen](#), nyhetsredaktør: [Tore Bollingmo](#), internettleder: [Jørn Søderholm](#)
Telefon 69 20 50 00 - Postadresse: Boks 248-250, 1501 Moss. Besøksadresse: Gudes gate 10
Stoff eller bilder fra denne siden må ikke gjenbrukes eller kopieres uten spesiell avtale med ansvarlig redaktør.
Teknologi: [Publicus@](#) - Copyright 20©01 Moss Avis
[Kontakt vaktstjef](#)

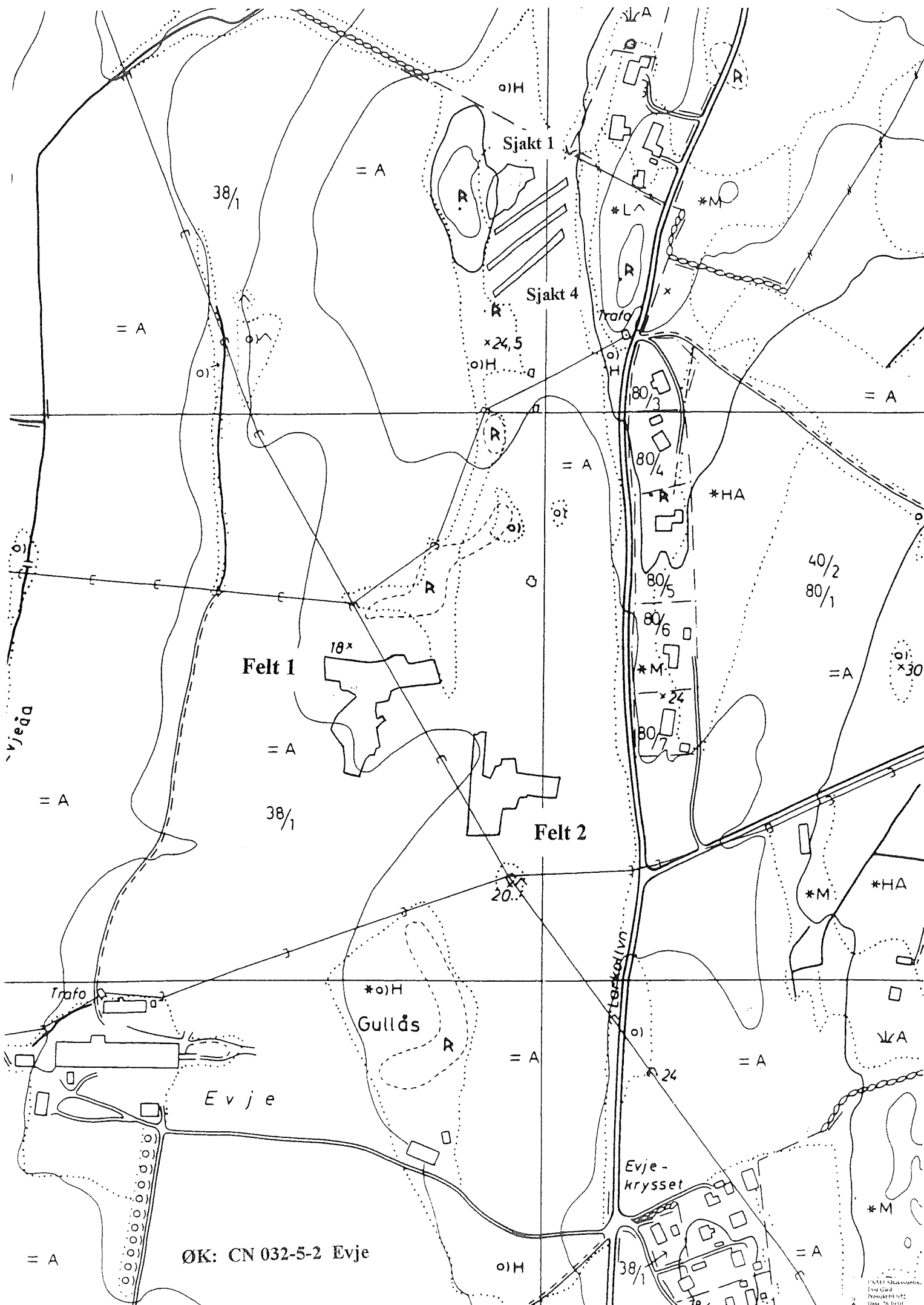

M711: 1813 I (Horten)
Koord: 954826

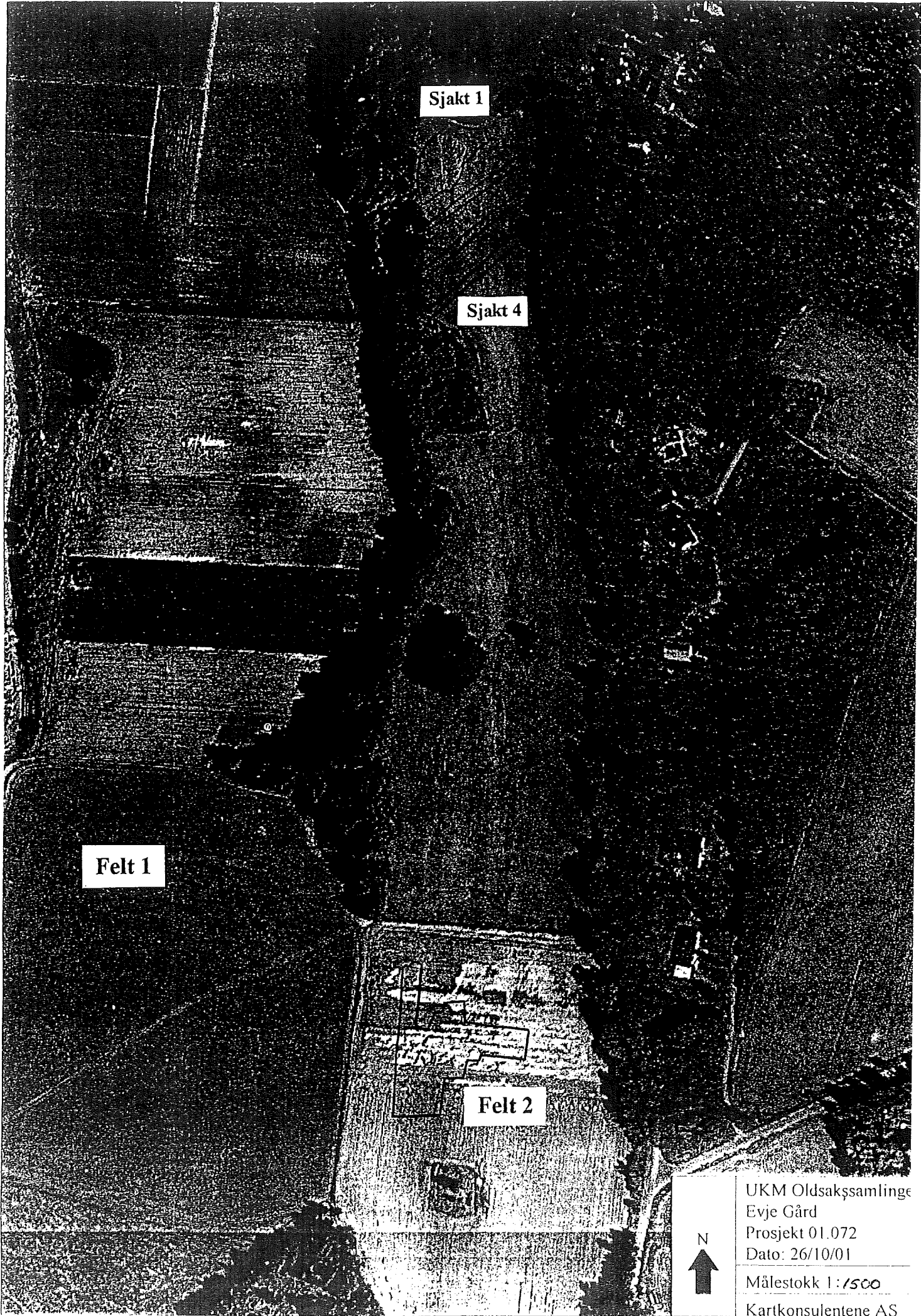

ØK: CN 032-5-2 Evje

Evjesund

ØK: CN 032-5-2 Evje

Sjakt 1

Sjakt 4

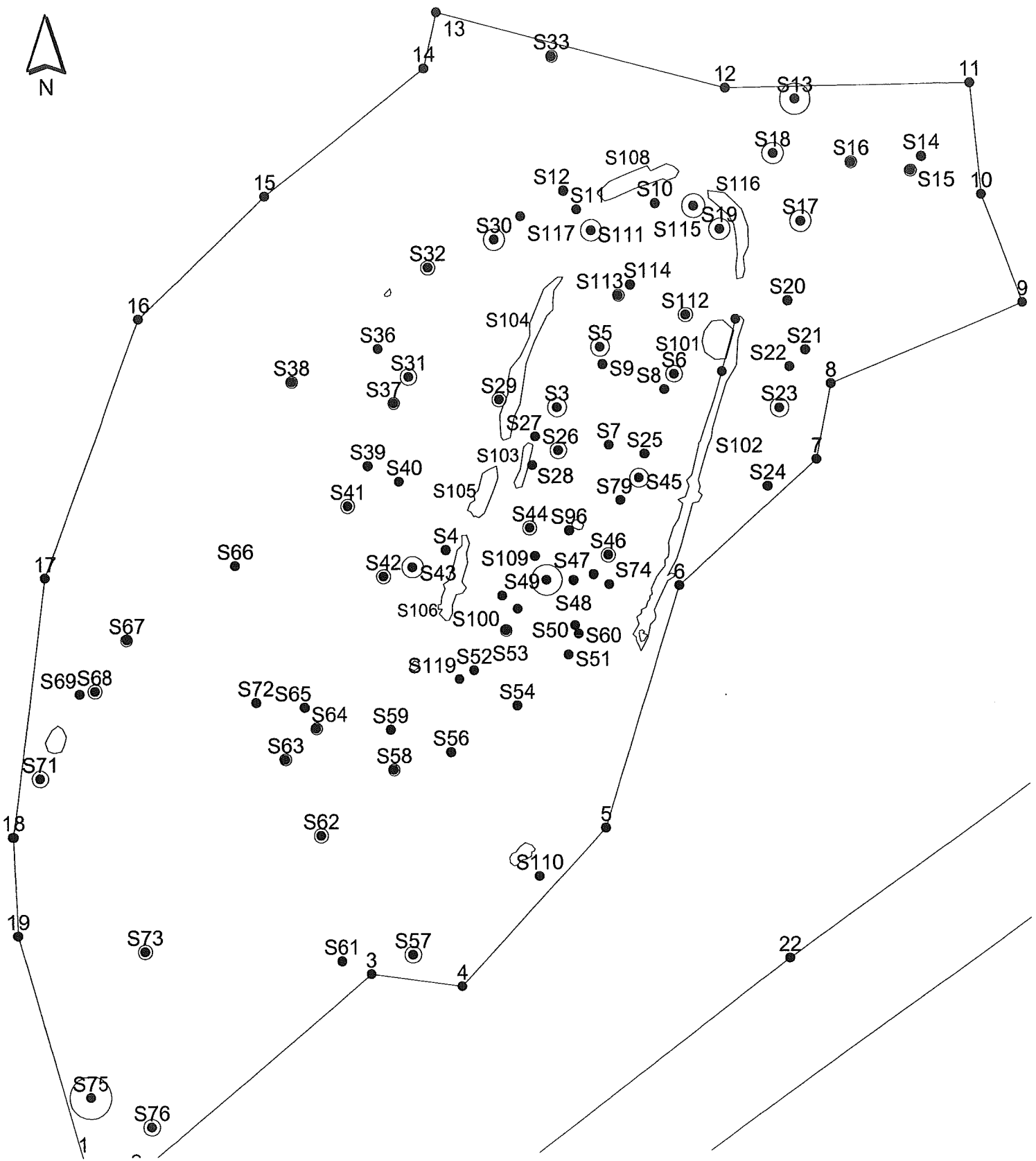
Felt 1

Felt 2

UKM Oldsakssamlinge
 Evje Gård
 Prosjekt 01.072
 Dato: 26/10/01

Målestokk 1:1500
 Kartkonsulentene AS

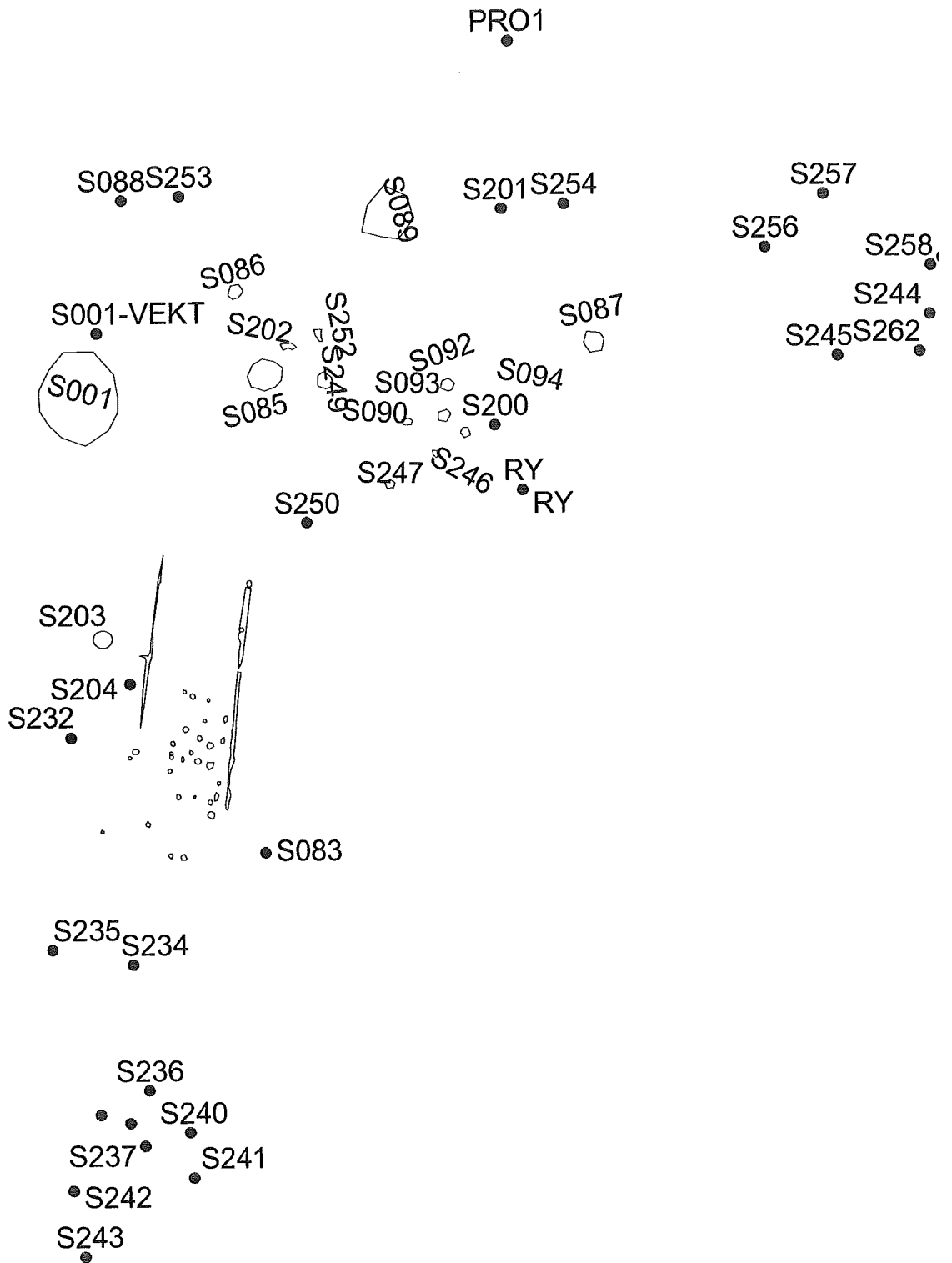
Sjakt 1, oversikt
 Evje 38/1, Rygge k., Østfold

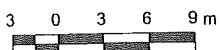

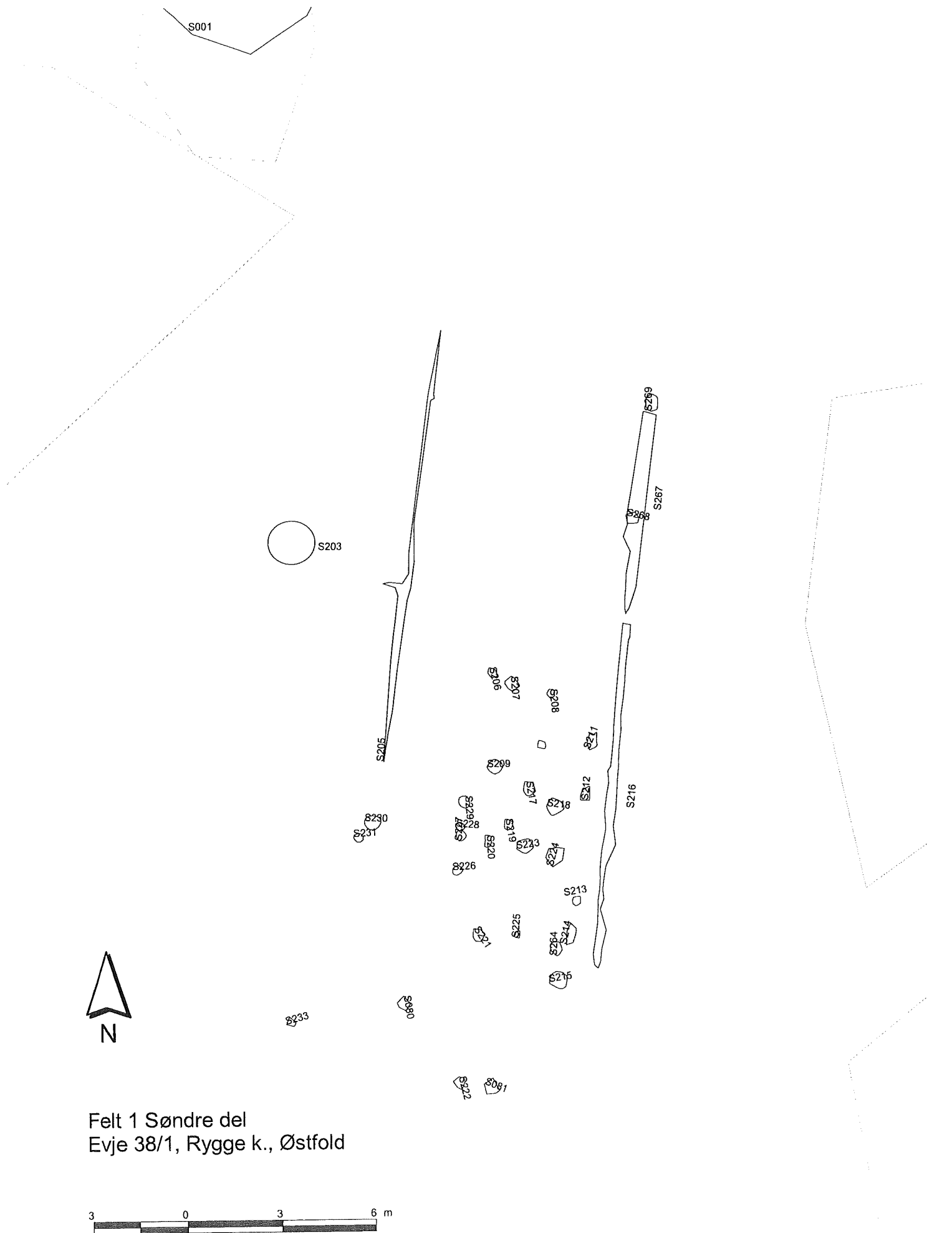
Sjakt 1, oversikt
Evje 38/1, Rygge k., Østfold

Felt 1, oversikt
Evje 38/1, Rygge k., Østfold

Felt 1 Søndre del
 Evje 38/1, Rygge k., Østfold

VEDLEGG: VEDARTSANALYSER OG DATERINGSRAPPORT

Høeg - Pollen, 876 842 262,
Helge Irgens Høeg,
Gloppeåsen 10,
3261 LARVIK

Larvik, 20/1-02.

Til Margrete F. Simonsen.

Analyse av 12 kullprøver fra Evje, 38/1, Rygge komm., Østfold.

S-085, Stokk i N-vegg av brønn.

Det ble bestemt 1 bit. Den var Picea (gran).

S-001, Kullprøve 1 av 2.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 16 Pinus (furu), 9 Quercus (eik), 2 Corylus (hassel) og 13 Betula (bjerk).

S-026, Kullprøve 1 av 1.

Det ble bestemt 20 biter. Alle var Betula (bjerk).

S-046, Kullprøve 2 av 2.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 1 Juniperus (ener), 3 Fraxinus (ask), 2 Prunus/Sorbus (hegg/rogn), 23 Quercus (eik), 2 Corylus (hassel) og 9 Betula (bjerk).

S-049, Kullprøve 3 av 4.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Betula (bjerk).

S-080, Kullprøve 2 av 2.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 21 Quercus (eik), 9 Corylus (hassel) og 10 Betula (bjerk).

S-086, Kullprøve 1 av 1.

Det ble bestemt 40 biter. Alle var Pinus (furu).

S-087, Kullprøve 1 av 1.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 34 Quercus (eik), 5 Corylus (hassel) og 1 Betula (bjerk).

S-106, Kullprøve 2 av 6.

Det ble bestemt 30 biter. Av disse var 26 Quercus (eik) og 4 Betula (bjerk).

S-111, Kullprøve 2 av 2.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 28 Quercus (eik), 5 Corylus (hassel) og 7 Betula (bjerk).

S-118, Kullprøve 1 av 1.

Det ble bestemt 25 biter. Av disse var 21 Quercus (eik) og 4 Betula (bjerk).

S-203, Kullprøve 1 av 1.

Det ble bestemt 11 biter. Av disse var 6 Quercus (eik) og 5 Betula (bjerk).

Helge Irgens Høeg

Høeg - Pollen, 876 842 262,
Helge Irgens Høeg,
Gloppeåsen 10,
3261 LARVIK

Larvik, 31/1-02.

Til Margrete F. Simonsen.

Analyse av 2 kullprøver fra Evje, 38/1, Rygge komm., Østfold.

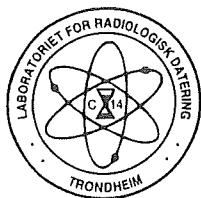
S-077, Kullprøve 1 av 1, C. 52662/23.

Det ble bestemt 15 biter. Av disse var 7 Quercus (eik) og 8 Betula (bjerk).

S-078, Kullprøve 1 av 1, C. 52664/4.

Det ble bestemt 40 biter. Av disse var 23 Quercus (eik), 3 Corylus (hassel) og 14 Betula (bjerk).

Helge Irgens Høeg.

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: UNIT/NTH - Fakultet for fysikk og matematikk
Sem Sælandsv. 5, 7034 Trondheim. Telefon 73 59 33 10. Telefax 73 59 33 83.

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Simonsen, Margrete F.
UKM, Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-3493

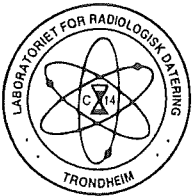
Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	^{14}C alder før nåtid	Kalibrert alder	$\delta^{13}\text{C}$ ‰
TUa-3545	C.52662/23. Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-001 Kullprøve 1 av 2	Trekull Bjørk, hassel		310 ± 50	AD1510-1655	-26.1*
TUa-3546	C.52661/8. Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-026 Kullprøve 1 av 1	Trekull Bjørk		1170 ± 50	AD790-960	-26.1*
TUa-3547	C.52661/8. Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-046 Kullprøve 2 av 2	Trekull Bjørk, hassel ask, hegg/rogn		1110 ± 55	AD890-1000	-26.1*
TUa-3548	C.52662/23. Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-080 Kullprøve 2 av 2	Trekull Bjørk, hassel		1525 ± 55	AD465-610	-26.1*
TUa-3549	C.52662/23. Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-086 Kullprøve 1 av 1	Trekull Furu		1865 ± 60	AD80-235	-26.1*
TUa-3550	C.52662/23. Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-087 Kullprøve 1 av 1	Trekull Bjørk, hassel		1475 ± 55	AD545-650	-26.1*
TUa-3551	C.52661/8. Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-106 Kullprøve 2 av 6	Trekull Bjørk		2820 ± 55	BC1020-905	-26.1*
TUa-3552	C.52661/8, Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-111 Kullprøve 2 av 2	Trekull Bjørk, hassel		1630 ± 40	AD405-445	-26.1*
TUa-3553	C.52661/8, Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-118 Kullprøve 1 av 1	Trekull Bjørk		2025 ± 40	BC50-AD50	-26.1*

Dato: 30 MAY 2002

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Pål Johan Svanem
Pål Johan Svanem

Steinar Gulliksen
Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: UNIT/NTH - Fakultet for fysikk og matematikk
Sem Sælandsv. 5, 7034 Trondheim. Telefon 73 59 33 10. Telefax 73 59 33 83.

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Simonsen, Margrete F.
UKM, Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-3493

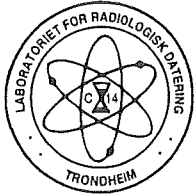
Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
TUa-3554	C.52662/23, Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-203 Kullprøve 1 av 21	Trekull Bjørk		1790 ± 40	AD220-325	-26.1*
TUa-3557	C.52662/23. Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-077 Røys. Kullprøve 1 av 1	Trekull Bjørk		2985 ± 70	BC1310-1115	-26.1*
TUa-3558	C.52664/3, Evje 38/1 Rygge, Østfold, S-078 Røys, kullprøve 1 av 1	Trekull Bjørk, hassel		1565 ± 60	AD425-595	-26.1*

Dato: 30 MAY 2002

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Pål Johan Svanem
Pål Johan Svanem

Steinar Gulliksen
Steinar Gulliksen

LABORATORIET FOR RADIOLOGISK DATERING

Adr.: UNIT/NTH - Fakultet for fysikk og matematikk
Sem Sælandsv. 5, 7034 Trondheim. Telefon 73 59 33 10. Telefax 73 59 33 83.

DATERINGSRAPPORT

Oppdragsgiver: Simonsen, Margrete F.
UKM, Oldsaksamlingen
Postboks 6762 St. Olavs plass, 0130 Oslo

DF-3493

Lab. ref.	Oppdragsgivers ref.	Materiale	Datert del	¹⁴ C alder før nåtid	Kalibrert alder	δ ¹³ C ‰
T-15780	C.52662/23, stokk i N-vegg av brønn S-085 Evje 38/1, Rygge, Østfold	Tre Gran	4.8 g	275 ± 45	AD1635-1665	-26.1*
T-15781	C.52661/8, kullprøve 3 S-049, Evje 38/1 Rygge, Østfold	Trekull Bjørk	1.1 g	2740 ± 110	BC1000-800	-26.1*

Dato: 30 MAY 2002

Laboratoriet for Radiologisk Datering

Fred H. Skogseth

Steinar Gulliksen

C. 52834

Løsfunn fra golfbane området på EVJE (38/1), RYGGE K., ØSTFOLD.

1) **Øks** av jern

2) **Øks** av jern

3) **Spinnehjul** av bly, nærmest som Molaug 1991 fig. 13g. Konisk med konkave sider. Dekorert med tettstilte stående ribber. Noe overflate korrosjon, men ellers godt bevart.

Mål: Diam. 2,2 cm, h. 1,1 cm, hullets diam. 0,7 cm.

Vekt: 21,6 g

Datering: Første halvdel av 1200- tallet (Molaug s. 107ff).

4) **Spinnehjul** av bly, nærmest som Øye 1988 fig. II. 14. Konisk i formen, men forholdsvis flatt. Dekorert med tettstilte stående ribber. Noe overflate korrosjon, men godt bevart.

Mål: Diam. 2,2 cm, h. 0,9 cm, hullets diam. 0,8 cm.

Vekt: 20,4 g

Datering: Slutten av 1200- tallet til 1400- tallet (Øye s. 49f).

5) **Blymerke**, nærmest som Grieg 1933 s. 377. Rundt med to hull til feste i den ene siden. Mangler innskriftsjon og dekor. Mulig brukt til å merke tekstiler. Korrodert overflate.

Mål: Diam. 2,6 cm, tykkelse 1-2 mm.

Vekt: 10 g

Datering: Middelalder/ nyere tid (Grieg s. 376ff og *Helgelandsholmen*, red. Göran Dahlbäck s. 271ff).

6) **Nøkkel** av bronse, nærmest som "Objects and economy in Medieval Winchester", ed. Martin Biddle 1990 type C, fig. 324. Strek dekor øverst, i midten og nederst på skaftet.

Skaftet er tykkest på midten. Kun skaftet er bevart. Korrodert, noe av overflaten er avskallet..

Mål: L. 9,3 cm, st. bredde 0,6 cm.

Vekt: 14,4 g

Datering: Sent 11 årh. – tidlig 12 årh (ed. Martin Biddle s. 1022ff).

7) **Vektlodd** av bly. Tilnærmet rundt med en flat pol. Strek dekor. Tilstanden er god.

Mål: Diam. 1 cm, h. 0,9 cm.

Vekt: 7,2 g

Datering: Trolig vikingtid

8) **Bryne** av lysegrå sandstein. Mulig "Eidsborg bryne". Bredere i den ene enden, avbrutt i den andre. Rektangulært tverrsnitt.

Mål: L. 8,9 cm, st. bredde 2,1 cm

Vekt: 79,7 g

Datering: Vikingtid/ middelalder (Lønaas 2001)

9) **Gryteben** av bronse, nærmest som Grieg 1933 gruppe I, fig. 114. Et av tre ben til gryte av bronse. Trekantet tverrsnitt. En langsgående fordypning i midten på en av sidene.

Mål: L. 10,1 cm, b. 3 cm.

Vekt: 327,1 g

Datering: 14 årh. – begynnelsen av 16 årh (Grieg s. 157ff).

10) **Karfot** av bronse/bly, nærmest som i "The Medieval household. Daily living c. 1150 – c. 1450" 1998, ed. Geoff Egan fig. 132 nr. 456. Ujevn, oval utflytende base. Et gjennomgående hull øverst på foten.

Mål: L. 6 cm, fotens diam. 5,9 x 5,4 cm.

Vekt: 473,2 g

Datering: 14 årh. – begynnelse av 16 årh (ed. Geoff Egan s. 164ff)

11) **Hestesko** av jern, nærmest i "The medieval horse and its equipment. c. 1150 – c. 1450", 1995, ed. John Clark, type 3. Kun den venstre armen er bevart. Har hake og rektangulære sømhull. Bred arm. Overflaten er sterkt korrodert så det er vanskelig å se sømhulene.

Mål: L. 10,7 cm, st. bredde 3,3 cm.

Vekt: 118 g

Datering: 1200- 1300- tallet (ed. John Clark s. 117ff)

12) **3 fragmenter** av en **tallerken** av bly/ tinnlegering, nærmest som i "The Medieval household. Daily living c. 1150 – c. 1450" 1998, ed. Geoff Egan, fig 149. 3 fragmenter av en flat tallerken med en 8 mm bred rand. 2 av 3 fragmenter har rand.

Mål: Diam. 6 x 3,3 cm, 2,8 x 3,3 cm, 1,7 x 2,7 cm.

Vekt: 30,5 g, 12,6 g, 4,3 g

Datering: Sen 1200 – 1300 tallet (ed. Geoff Egan s. 183ff).

13) **Slipeblokk** av bly. Mulig brukt til sliping/kvessing av redskaper. Skarpe furer i bly fragmentet.

Mål: Diam. 7,2 x 5,2 cm

Vekt: 389 g

14) **2 mulige ben** av bly. To gjennomgående hull til feste i den ene enden, smaler av i den andre. Svinger mot en side. En liten knapp i avslutningen på den ene. Mulige ben, men funksjonen er uviss.

Mål: L. 5,2 cm, st. b. 1,8 cm, h. 1,4 cm

L. 4 cm, st. b. 1,6 cm, h. 1,6 cm

Vekt: 95,7 g, 59,8 g.

Funnomstendighet: Fremkommet ved metallsøking i de oppgravde massene i forbindelse med anleggsarbeidet på Evje golfbane. De fleste gjenstandene er funnet ved felt 1 dvs. området for bane 9. Herfra er det tidligere gjort funn som har fått C. nr. 52661 og C. 52665 (rapport ved Ole Christian Lønaas). En pose med funn er sammenblandet fra bane 8 og 9, men det vites ikke med sikkerhet hvor de er fra.

Orienteringsoppgave: Grovt regnet ca. 300-650 m NNV for låven på Evje gård.

Kartreferanse: ØK-kart: CN 032-5-2

Funnet av: Aage Olsen, Storgata 28, 1531 Moss og Olav Berge, Birkebeinerveien 9, 1532 Moss.

Referanselitteratur: Molaug, Petter. B. 1991: Sneller til håndtein. I: *De arkeologiske utgravningene i Gamlebyen, Oslo, Bind 8. Dagliglivets gjenstander- Del II.*

Øye, Ingvild 1988: Textile equipment and its working environment, Bryggen in Bergen c. 1150 – 1500. I: *The Bryggen papers, Main series, vol. 2.*

Grieg, Sigurd 1933: *Middelalderske byfund fra Bergen og Oslo.*

Helgelandsholmen, 1000 år i Stockholms ström 1983. Red. Göran Dahlbäck.

Objects and economy in Medieval Winchester. I: *Winchester studies, 7 ii. Artefacts from Medieval Winchester.* Ed. Martin Biddle, Oxford 1990.

Lønaas, Ole Christian 2001: *Brynestein I middelalderen. En analyse av brynematerialet fra Oslogate 6.*

Litteratur: Grieg, Sigurd 1933: *Middelalderske byfund fra Bergen og Oslo*, s. 157ff.

The Medieval household. Daily living c. 1150 – c. 1450. I: *Medieval finds from excavations in London: 6.* Ed. Geoff Egan. London 1998, s. 164ff.

The medieval horse and its equipment. c. 1150 – c. 1450. I: *Medieval finds from excavations in London.* Ed. John Clark. London 1995.

2.7 Programvare

Beregningsprogrammer: VG - Land.

2.8 Beregning

Beregningene er utført av Tor H. Bjørland. Uttegninger er fore tatt av Christian Andresen.
Detalj punktene er målt inn som polare punkter, og nummerert etter avtale med O. C. Lønnås.

2.9 Koordinatliste for detalj punkter:

Pktnr	Tema	X	Y	Høyde
05 1	2101	153170.480	-2050.253	23.659
05 2	2101	153169.737	-2047.996	23.457
05 3	2101	153178.052	-2038.009	23.196
05 4	2101	153177.488	-2034.186	23.157
05 5	2101	153184.064	-2028.012	23.149
05 6	2101	153194.196	-2024.807	23.474
05 7	2101	153199.432	-2018.962	23.654
05 8	2101	153202.607	-2018.349	24.000
05 9	2101	153205.955	-2010.311	23.750
05 10	2101	153210.436	-2012.058	23.732
05 11	2101	153215.056	-2012.527	23.877
05 12	2101	153214.944	-2022.785	23.607
05 13	2101	153218.206	-2035.067	23.716
05 14	2101	153215.902	-2035.610	23.565
05 15	2101	153210.655	-2042.433	23.742
05 16	2101	153205.599	-2047.734	23.892
05 17	2101	153194.777	-2051.725	24.001
05 18	2101	153183.932	-2053.074	23.946
05 19	2101	153179.817	-2052.895	23.753
05 20	2101	153205.711	-1982.423	24.416
05 21	2101	153192.898	-2000.105	23.675
05 22	2101	153178.502	-2020.259	22.867
05 23	2101	153159.149	-2046.195	23.006
05 24	2101	153155.197	-2045.516	22.897
05 25	2101	153169.582	-2024.996	22.865
05 26	2101	153182.799	-2006.292	23.500
05 27	2101	153200.248	-1979.871	24.428
05 28	2101	153183.071	-1984.232	24.148
05 29	2101	153175.865	-1992.714	23.535
05 30	2101	153162.406	-2011.817	22.899
05 31	2101	153144.978	-2033.852	22.421
05 32	2101	153128.518	-2052.088	22.799
05 33	2101	153124.408	-2050.545	22.770
05 34	2101	153138.867	-2033.519	22.377
05 35	2101	153152.569	-2017.146	22.610
05 36	2101	153177.351	-1981.987	23.974
05 37	2101	153160.894	-1986.875	23.489
05 38	2101	153152.355	-1994.245	22.926
05 39	2101	153128.637	-2020.033	22.251
05 40	2101	153105.378	-2047.734	22.586
05 41	2101	153100.593	-2044.784	22.491
05 42	2101	153105.340	-2041.294	22.194
05 43	2101	153117.666	-2025.836	21.878
05 44	2101	153133.826	-2007.320	22.240
05 45	2101	153154.615	-1984.006	23.050
05 46	2101	153038.745	-2010.318	20.923

05 47	2101	153032.583	-2010.224	20.934
05 48	2101	153031.516	-2013.275	20.690
05 49	2101	153032.493	-2013.800	20.601
05 50	2101	153032.401	-2015.777	20.801
05 51	2101	153035.816	-2016.653	20.722
05 52	2101	153036.800	-2014.440	20.662
05 53	2101	153038.091	-2014.500	20.769
05 54	2101	153006.606	-2006.562	20.084
05 55	2101	153000.659	-2005.883	20.085
05 56	2101	153000.376	-2009.403	20.067
05 57	2101	153006.059	-2009.609	20.153
05 58	2101	152849.211	-2015.500	17.399
05 59	2101	152853.139	-2015.055	17.261
05 60	2101	152853.219	-2012.847	17.252
05 61	2101	152856.558	-2012.515	17.348
05 62	2101	152856.039	-2009.321	17.306
05 63	2101	152853.179	-2009.397	17.189
05 64	2101	152852.182	-2007.237	17.262
05 65	2101	152847.297	-2007.426	17.097
05 66	2101	152846.684	-2011.057	17.217
05 67	2101	152716.354	-2059.477	14.854
05 68	2101	152715.786	-2056.920	14.904
05 69	2101	152718.768	-2053.840	
05 70	2101	152717.437	-2049.024	
05 71	2101	152680.489	-2052.645	15.321
05 72	2101	152677.674	-2045.429	15.486
05 73	2101	152688.565	-2041.527	15.331
05 74	2101	152689.491	-2036.129	15.306
05 75	2101	152694.082	-2036.097	15.053
05 76	2101	152695.139	-2023.968	15.069
05 77	2101	152682.303	-2023.530	15.509
05 78	2101	152677.712	-1984.645	15.787
05 79	2101	152660.178	-1987.394	16.226
05 80	2101	152663.092	-2013.947	16.008
05 81	2101	152659.950	-2014.745	16.203
05 82	2101	152660.236	-2022.079	16.175
05 83	2101	152650.156	-2024.059	16.626
05 84	2101	152650.180	-2035.639	16.453
05 85	2101	152627.061	-2038.274	17.073
05 86	2101	152626.828	-2065.814	15.822
05 87	2101	152673.430	-2062.824	15.263
05 88	2101	152758.867	-2108.962	16.414
05 89	2101	152757.897	-2126.530	16.764
05 90	2101	152755.437	-2132.445	16.930
05 91	2101	152746.022	-2134.035	17.005
05 92	2101	152744.190	-2145.716	17.052
05 93	2101	152737.033	-2146.586	16.855
05 94	2101	152728.600	-2144.676	16.759
05 95	2101	152731.802	-2140.127	16.761
05 96	2101	152729.536	-2137.170	16.612
05 97	2101	152723.053	-2145.324	16.372
05 98	2101	152705.384	-2141.998	15.998
05 99	2101	152703.876	-2146.000	15.881
05 100	2101	152697.917	-2147.522	15.913
05 101	2101	152698.141	-2151.580	15.658
05 102	2101	152694.714	-2154.659	15.510
05 103	2101	152678.758	-2159.885	14.881
05 104	2101	152683.327	-2174.560	14.681
05 105	2101	152690.825	-2172.761	14.931
05 106	2101	152705.036	-2174.055	15.291
05 107	2101	152720.188	-2185.618	15.497
05 108	2101	152730.765	-2181.991	15.917
05 109	2101	152735.111	-2179.379	16.128
05 110	2101	152750.049	-2163.005	17.061
05 111	2101	152754.799	-2170.753	17.286
05 112	2101	152755.290	-2176.398	17.384

05 113	2101	152763.825	-2177.098	17.582
05 114	2101	152765.073	-2190.890	16.970
05 115	2101	152785.445	-2191.948	17.165
05 116	2101	152781.784	-2170.291	18.357
05 117	2101	152779.755	-2152.776	17.683
05 118	2101	152781.880	-2138.413	17.186
05 119	2101	152785.866	-2129.711	17.080
05 120	2101	152786.251	-2120.977	16.986
05 121	2101	152778.472	-2116.921	16.925
05 123	2101	152758.415	-2162.322	17.329
05 124	2101	152759.473	-2167.503	17.429
05 125	2101	152758.095	-2167.844	17.324
05 126	2101	152756.880	-2162.537	17.260
05 127	2101	152783.117	-2095.033	17.093
05 128	2101	152761.116	-2089.734	16.364
05 S3	2101	153201.739	-2029.965	23.527
05 S4	2101	153195.790	-2034.731	23.499
05 S5	2101	153204.245	-2028.135	23.585
05 S6	2101	153203.084	-2024.984	23.569
05 S7	2101	153200.132	-2027.767	23.513
05 S8	2101	153202.440	-2025.392	23.554
05 S9	2101	153203.525	-2028.030	23.562
05 S10	2101	153210.196	-2025.780	23.581
05 S11	2101	153209.973	-2029.127	23.607
05 S12	2101	153210.759	-2029.681	23.594
05 S13	2101	153214.449	-2019.818	23.684
05 S14	2101	153212.041	-2014.538	23.743
05 S15	2101	153211.459	-2014.987	23.780
05 S16	2101	153211.824	-2017.459	23.763
05 S17	2101	153209.393	-2019.598	23.704
05 S18	2101	153212.215	-2020.759	23.688
05 S19	2101	153209.099	-2023.041	23.678
05 S20	2101	153206.098	-2020.160	23.696
05 S21	2101	153204.041	-2019.421	23.657
05 S22	2101	153203.345	-2020.076	23.652
05 S23	2101	153201.620	-2020.515	23.630
05 S24	2101	153198.317	-2021.018	23.549
05 S25	2101	153199.735	-2026.247	23.509
05 S26	2101	153199.920	-2029.916	23.536
05 S27	2101	153200.524	-2030.892	23.540
05 S28	2101	153199.306	-2031.020	23.522
05 S29	2101	153202.089	-2032.441	23.581
05 S30	2101	153208.768	-2032.638	23.652
05 S31	2101	153203.083	-2036.274	23.628
05 S32	2101	153207.630	-2035.460	23.651
05 S33	2101	153216.340	-2030.147	23.572
05 S36	2101	153204.255	-2037.592	23.637
05 S37	2101	153201.980	-2036.910	23.555
05 S38	2101	153202.911	-2041.278	23.677
05 S39	2101	153199.354	-2038.030	23.595
05 S40	2101	153198.667	-2036.688	23.573
05 S41	2101	153197.667	-2038.903	23.532
05 S42	2101	153194.702	-2037.370	23.514
05 S43	2101	153195.085	-2036.132	23.461
05 S44	2101	153196.677	-2031.144	23.491
05 S45	2101	153198.726	-2026.488	23.489
05 S46	2101	153195.506	-2027.816	23.397
05 S47	2101	153194.713	-2028.452	23.415
05 S48	2101	153194.474	-2029.310	23.418
05 S49	2101	153194.489	-2030.437	23.437
05 S50	2101	153192.568	-2029.252	23.351
05 S51	2101	153191.344	-2029.542	23.336
05 S52	2101	153190.729	-2033.556	23.355
05 S53	2101	153192.391	-2032.185	23.415
05 S54	2101	153189.235	-2031.732	23.349
05 S56	2101	153187.303	-2034.567	23.287

05 S57	2101	153178.843	-2036.236	23.170
05 S58	2101	153186.581	-2036.969	23.278
05 S59	2101	153188.267	-2037.109	23.341
05 S60	2101	153192.221	-2029.098	23.303
05 S61	2101	153178.608	-2039.273	23.160
05 S62	2101	153183.854	-2040.116	23.334
05 S63	2101	153187.051	-2041.599	23.389
05 S64	2101	153188.338	-2040.286	23.399
05 S65	2101	153189.228	-2040.788	23.422
05 S66	2101	153195.209	-2043.678	23.616
05 S67	2101	153192.126	-2048.235	23.790
05 S68	2101	153189.995	-2049.619	23.762
05 S69	2101	153189.876	-2050.269	23.812
05 S71	2101	153186.358	-2051.949	23.768
05 S72	2101	153189.450	-2042.827	23.461
05 S73	2101	153179.082	-2047.526	23.289
05 S74	2101	153194.276	-2027.782	23.376
05 S75	2101	153173.026	-2049.895	23.641
05 S76	2101	153171.748	-2047.320	23.453
05 S79	2101	153197.797	-2027.282	23.459
05 S96	2101	153196.558	-2029.483	23.410
05 S99	2101	153193.293	-2031.683	23.424
05 S1-1	2101	152763.839	-2163.127	17.513
05 S1-2	2101	152764.380	-2165.866	17.600
05 S1-3	2101	152760.231	-2167.278	17.454
05 S1-4	2101	152754.778	-2168.099	17.209
05 S1-5	2101	152751.966	-2166.203	17.073
05 S1-6	2101	152751.776	-2163.634	17.069
05 S1-7	2101	152755.497	-2162.331	17.199
05 S1-8	2101	152759.869	-2162.947	17.357
05 S100	2101	153193.852	-2032.345	23.437
05 S109	2101	153195.504	-2030.917	23.454
05 S110	2101	153182.068	-2030.844	23.096
05 S111	2101	153209.105	-2028.507	23.621
05 S112	2101	153205.553	-2024.499	23.544
05 S113	2101	153206.393	-2027.337	23.537
05 S114	2101	153206.833	-2026.844	23.569
05 S115	2101	153210.073	-2024.145	23.596
05 S117	2101	153209.716	-2031.499	23.626
05 S119	2101	153190.361	-2034.193	23.399
05 S35-1	2101	153206.553	-2037.312	23.623
05 S35-2	2101	153206.784	-2037.065	23.638
05 S35-3	2101	153206.625	-2037.018	23.629
05 S35-4	2101	153206.506	-2037.063	23.625
05 S35-5	2101	153206.459	-2037.189	23.626
05 S35-6	2101	153206.472	-2037.285	23.635
05 S55-1	2101	153183.030	-2032.010	23.131
05 S55-2	2101	153183.095	-2031.849	23.141
05 S55-3	2101	153183.309	-2031.675	23.146
05 S55-4	2101	153183.480	-2031.440	23.155
05 S55-5	2101	153183.366	-2031.151	23.151
05 S55-6	2101	153183.217	-2031.030	23.156
05 S55-7	2101	153183.127	-2031.051	23.148
05 S55-8	2101	153183.085	-2031.177	23.142
05 S55-9	2101	153182.908	-2031.169	23.128
05 S70-1	2101	153188.100	-2051.622	23.829
05 S70-2	2101	153188.404	-2051.453	23.815
05 S70-3	2101	153188.579	-2051.212	23.818
05 S70-4	2101	153188.444	-2051.000	23.908
05 S70-5	2101	153188.122	-2050.842	23.790
05 S70-6	2101	153187.771	-2050.930	23.789
05 S70-7	2101	153187.488	-2051.062	23.799
05 S70-8	2101	153187.440	-2051.360	23.881
05 S70-9	2101	153187.521	-2051.612	23.802
05 S77-1	2101	152776.667	-2093.954	16.601
05 S77-2	2101	152775.746	-2095.886	16.392

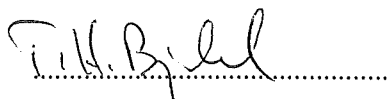
05 S77-3	2101	152778.308	-2097.578	16.527
05 S77-4	2101	152780.430	-2096.311	16.529
05 S77-5	2101	152781.323	-2094.639	16.653
05 S79-1	2101	152850.296	-2012.359	17.061
05 S79-2	2101	152850.231	-2011.621	17.011
05 S79-3	2101	152850.718	-2011.075	17.359
05 S79-4	2101	152851.138	-2010.723	17.360
05 S79-5	2101	152851.595	-2010.811	17.280
05 S79-6	2101	152852.137	-2011.201	17.190
05 S79-7	2101	152852.532	-2011.798	17.159
05 S79-8	2101	152852.612	-2012.435	17.207
05 S79-9	2101	152852.502	-2012.922	17.224
05 S97-1	2101	153196.787	-2029.373	23.460
05 S97-2	2101	153196.974	-2029.299	23.465
05 S97-3	2101	153197.011	-2029.126	23.431
05 S97-4	2101	153196.887	-2028.992	23.433
05 S97-5	2101	153196.778	-2028.864	23.431
05 S97-6	2101	153196.615	-2028.931	23.423
05 S97-7	2101	153196.585	-2029.075	23.482
05 S97-8	2101	153196.674	-2029.291	23.441
05 S98-1	2101	153192.125	-2026.500	23.378
05 S98-2	2101	153192.207	-2026.519	23.379
05 S98-3	2101	153192.312	-2026.513	23.364
05 S98-4	2101	153192.348	-2026.380	23.380
05 S98-5	2101	153192.263	-2026.304	23.375
05 S98-6	2101	153192.208	-2026.362	23.334
05 S98-7	2101	153192.130	-2026.182	23.369
05 S98-8	2101	153192.064	-2026.219	23.360
05 S98-9	2101	153191.895	-2026.323	23.358
05 S101-1	2101	153203.675	-2022.781	23.585
05 S101-2	2101	153203.670	-2023.252	23.525
05 S101-3	2101	153203.962	-2023.662	23.655
05 S101-4	2101	153204.418	-2023.785	23.605
05 S101-5	2101	153204.841	-2023.694	23.581
05 S101-6	2101	153205.271	-2023.376	23.612
05 S101-7	2101	153205.309	-2022.915	23.610
05 S101-8	2101	153204.880	-2022.438	23.638
05 S102-1	2101	153205.344	-2022.367	23.647
05 S102-2	2101	153205.464	-2022.163	23.624
05 S102-3	2101	153205.286	-2021.989	23.643
05 S102-4	2101	153204.507	-2022.263	23.633
05 S102-5	2101	153203.421	-2022.326	23.591
05 S102-6	2101	153202.706	-2022.769	23.576
05 S102-7	2101	153201.716	-2023.081	23.564
05 S102-8	2101	153200.756	-2023.370	23.545
05 S102-9	2101	153200.397	-2023.405	23.538
05 S103-1	2101	153198.349	-2031.713	23.468
05 S103-2	2101	153198.601	-2031.798	23.496
05 S103-3	2101	153199.144	-2031.530	23.507
05 S103-4	2101	153200.079	-2031.385	23.525
05 S103-5	2101	153200.256	-2031.197	23.517
05 S103-6	2101	153200.176	-2030.993	23.528
05 S103-7	2101	153199.997	-2031.007	23.520
05 S103-8	2101	153199.064	-2031.252	23.514
05 S103-9	2101	153198.411	-2031.470	23.501
05 S104-1	2101	153200.505	-2032.364	23.519
05 S104-2	2101	153201.430	-2032.409	23.546
05 S104-3	2101	153201.903	-2032.244	23.551
05 S104-4	2101	153202.322	-2032.047	23.573
05 S104-5	2101	153202.774	-2032.077	23.575
05 S104-6	2101	153203.385	-2031.953	23.576
05 S104-7	2101	153203.884	-2031.524	23.581
05 S104-8	2101	153204.706	-2031.107	23.602
05 S104-9	2101	153205.245	-2031.109	23.612
05 S105-1	2101	153197.172	-2033.528	23.477
05 S105-2	2101	153197.365	-2033.639	23.486

05 S105-3	2101	153197.445	-2033.796	23.472
05 S105-4	2101	153197.745	-2033.681	23.514
05 S105-5	2101	153197.856	-2033.479	23.498
05 S105-6	2101	153198.103	-2033.534	23.489
05 S105-7	2101	153198.275	-2033.340	23.508
05 S105-8	2101	153198.986	-2033.146	23.515
05 S105-9	2101	153199.159	-2032.866	23.508
05 S106-1	2101	153196.052	-2033.716	23.479
05 S106-2	2101	153195.650	-2033.853	23.482
05 S106-3	2101	153195.239	-2033.806	23.480
05 S106-4	2101	153194.437	-2034.059	23.472
05 S106-5	2101	153194.203	-2033.860	23.457
05 S106-6	2101	153193.976	-2034.017	23.454
05 S106-7	2101	153193.903	-2034.312	23.449
05 S106-8	2101	153193.463	-2034.480	23.451
05 S106-9	2101	153193.133	-2034.467	23.434
05 S107-1	2101	153190.814	-2035.986	23.404
05 S107-2	2101	153190.736	-2036.093	23.401
05 S107-3	2101	153190.828	-2036.268	23.413
05 S107-4	2101	153190.972	-2036.246	23.415
05 S107-5	2101	153191.150	-2036.074	23.412
05 S107-6	2101	153191.057	-2035.897	23.404
05 S107-7	2101	153190.876	-2035.893	23.405
05 S108-1	2101	153210.312	-2027.908	23.598
05 S108-2	2101	153210.618	-2028.226	23.601
05 S108-3	2101	153210.719	-2028.130	23.597
05 S108-4	2101	153211.106	-2027.732	23.503
05 S108-5	2101	153211.489	-2026.815	23.507
05 S108-6	2101	153211.746	-2026.108	23.509
05 S108-7	2101	153211.541	-2025.950	23.563
05 S108-8	2101	153211.831	-2025.276	23.488
05 S108-9	2101	153211.717	-2024.978	23.502
05 S116-1	2101	153210.379	-2023.488	23.624
05 S116-2	2101	153210.687	-2023.515	23.619
05 S116-3	2101	153210.593	-2022.811	23.669
05 S116-4	2101	153209.906	-2022.090	23.730
05 S116-5	2101	153209.181	-2021.815	23.693
05 S116-6	2101	153208.363	-2021.805	23.674
05 S116-7	2101	153207.895	-2022.010	23.770
05 S116-8	2101	153207.393	-2021.950	23.714
05 S116-9	2101	153207.074	-2022.042	23.584
05 S55-10	2101	153182.791	-2031.403	23.138
05 S55-11	2101	153182.755	-2031.583	23.139
05 S55-12	2101	153182.542	-2031.803	23.136
05 S55-13	2101	153182.517	-2031.934	23.142
05 S55-14	2101	153182.646	-2032.092	23.141
05 S55-15	2101	153182.861	-2032.123	23.145
05 S70-10	2101	153187.870	-2051.735	23.773
05 S79-10	2101	152851.957	-2013.284	17.127
05 S79-11	2101	152851.331	-2013.434	17.081
05 S79-12	2101	152850.792	-2013.299	17.198
05 S79-13	2101	152850.459	-2012.806	17.243
05 S98-10	2101	153191.855	-2026.451	23.356
05 S98-11	2101	153192.036	-2026.491	23.365
05 S102-10	2101	153200.103	-2023.530	23.536
05 S102-11	2101	153198.611	-2023.981	23.506
05 S102-12	2101	153198.327	-2023.891	23.519
05 S102-13	2101	153198.099	-2023.975	23.496
05 S102-14	2101	153197.968	-2023.796	23.487
05 S102-15	2101	153197.695	-2023.971	23.527
05 S102-16	2101	153197.635	-2024.235	23.510
05 S102-17	2101	153195.829	-2024.728	23.453
05 S102-18	2101	153195.312	-2024.915	23.409
05 S102-19	2101	153194.626	-2025.286	23.401
05 S102-20	2101	153194.715	-2025.167	23.403
05 S102-21	2101	153194.690	-2025.024	23.403

05 S102-22	2101	153194.574	-2025.013	23.403
05 S102-23	2101	153194.407	-2025.292	23.399
05 S102-24	2101	153193.174	-2025.886	23.376
05 S102-25	2101	153192.933	-2025.812	23.388
05 S102-26	2101	153192.779	-2025.852	23.385
05 S102-27	2101	153192.568	-2026.053	23.379
05 S102-28	2101	153192.045	-2026.164	23.360
05 S102-29	2101	153191.574	-2026.380	23.353
05 S102-30	2101	153191.466	-2026.453	23.327
05 S102-31	2101	153191.691	-2026.532	23.380
05 S102-32	2101	153191.868	-2026.626	23.394
05 S102-33	2101	153192.051	-2026.649	23.375
05 S102-34	2101	153192.163	-2026.798	23.360
05 S102-35	2101	153192.588	-2026.524	23.372
05 S102-36	2101	153192.890	-2026.621	23.372
05 S102-37	2101	153193.041	-2026.406	23.370
05 S102-38	2101	153193.192	-2026.416	23.361
05 S102-39	2101	153193.295	-2026.224	23.364
05 S102-40	2101	153193.548	-2026.151	23.358
05 S102-41	2101	153193.611	-2026.074	23.351
05 S102-42	2101	153193.769	-2026.069	23.359
05 S102-43	2101	153193.841	-2025.955	23.367
05 S102-44	2101	153194.072	-2026.007	23.422
05 S102-45	2101	153194.567	-2025.766	23.393
05 S102-46	2101	153195.043	-2025.388	23.406
05 S102-47	2101	153195.265	-2025.413	23.386
05 S102-48	2101	153195.414	-2025.262	23.399
05 S102-49	2101	153195.741	-2025.232	23.411
05 S102-50	2101	153195.988	-2025.253	23.420
05 S102-51	2101	153196.643	-2025.040	23.453
05 S102-52	2101	153196.983	-2024.818	23.457
05 S102-53	2101	153197.629	-2024.641	23.468
05 S102-54	2101	153197.792	-2024.832	23.547
05 S102-55	2101	153197.865	-2024.673	23.505
05 S102-56	2101	153197.897	-2024.528	23.435
05 S102-57	2101	153198.363	-2024.384	23.482
05 S102-58	2101	153198.605	-2024.469	23.497
05 S102-59	2101	153198.833	-2024.256	23.535
05 S102-60	2101	153200.074	-2023.959	23.490
05 S102-61	2101	153200.183	-2023.946	23.498
05 S102-62	2101	153200.231	-2023.880	23.500
05 S102-63	2101	153202.068	-2023.269	23.544
05 S102-64	2101	153203.157	-2022.950	23.563
05 S104-10	2101	153206.700	-2030.514	23.616
05 S104-11	2101	153207.190	-2029.907	23.597
05 S104-12	2101	153207.177	-2029.709	23.601
05 S104-13	2101	153207.007	-2029.793	23.614
05 S104-14	2101	153206.618	-2030.076	23.604
05 S104-15	2101	153206.131	-2030.133	23.625
05 S104-16	2101	153205.831	-2030.111	23.602
05 S104-17	2101	153205.569	-2030.389	23.593
05 S104-18	2101	153204.573	-2030.882	23.590
05 S104-19	2101	153203.602	-2031.258	23.570
05 S104-20	2101	153202.774	-2031.392	23.562
05 S104-21	2101	153201.892	-2031.531	23.552
05 S104-22	2101	153201.398	-2031.771	23.531
05 S104-23	2101	153201.016	-2031.863	23.550
05 S104-24	2101	153200.478	-2031.975	23.536
05 S104-25	2101	153200.383	-2032.257	23.511
05 S105-10	2101	153199.292	-2032.559	23.519
05 S105-11	2101	153198.789	-2032.486	23.523
05 S105-12	2101	153198.311	-2032.669	23.515
05 S105-13	2101	153197.324	-2033.084	23.497
05 S105-14	2101	153197.142	-2033.310	23.489
05 S105-15	2101	153197.214	-2033.479	23.463
05 S106-10	2101	153192.845	-2034.613	23.445

05 S106-11	2101	153192.819	-2034.759	23.440
05 S106-12	2101	153193.116	-2035.029	23.454
05 S106-13	2101	153193.311	-2034.883	23.443
05 S106-14	2101	153193.305	-2035.071	23.423
05 S106-15	2101	153193.481	-2035.070	23.449
05 S106-16	2101	153193.507	-2034.944	23.447
05 S106-17	2101	153193.805	-2034.907	23.438
05 S106-18	2101	153194.157	-2034.770	23.454
05 S106-19	2101	153194.347	-2034.835	23.461
05 S106-20	2101	153194.489	-2034.633	23.470
05 S106-21	2101	153195.217	-2034.389	23.495
05 S106-22	2101	153195.776	-2034.248	23.482
05 S106-23	2101	153195.978	-2034.040	23.497
05 S106-24	2101	153196.411	-2034.050	23.496
05 S106-25	2101	153196.408	-2033.837	23.450
05 S108-10	2101	153211.522	-2024.739	23.510
05 S108-11	2101	153211.262	-2024.892	23.505
05 S108-12	2101	153211.133	-2025.262	23.514
05 S108-13	2101	153211.196	-2025.422	23.516
05 S108-14	2101	153210.799	-2026.662	23.544
05 S108-15	2101	153210.449	-2027.473	23.579
05 S116-10	2101	153207.015	-2022.304	23.672
05 S116-11	2101	153207.319	-2022.330	23.658
05 S116-12	2101	153207.583	-2022.339	23.718
05 S116-13	2101	153208.020	-2022.269	23.640
05 S116-14	2101	153208.802	-2022.335	23.664
05 S116-15	2101	153209.289	-2022.428	23.680
05 S116-16	2101	153209.672	-2022.658	23.668
05 S116-17	2101	153210.043	-2023.070	23.714

Rolvspy 29. oktober 2001

Tor H. Bjørland
Kartkonsulentene A-S

FILM 1. sv/nv.
Negativnr 25589

TA PROFESSIONAL

3 9 3 7

ILFORD

100 DEL

A PROFESSIONAL

3 9 3 7

ILFORD

100 DELTA PROFESSIONAL

3 9 3 7

ILFORD

100 DELTA PROFESSIONAL

3 9 3 7

ILFORD

100 DELTA PROFESSIONAL

3 9 3 7

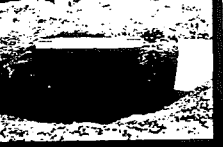
ILFORD

100 DELTA PROFESSIONAL

3 9 3 7

ILFORD

100 DELTA PROFESSIONAL

3 9 3 7

ILFORD

30 DELTA PROFESSIONAL

3 9 3 7

ILFORD

100 DELTA PROFESSIONAL

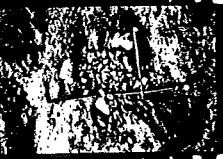
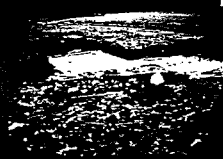
3 9 3 7

ILFORD

100 DELTA PROFESSIONAL

3 9 3 7

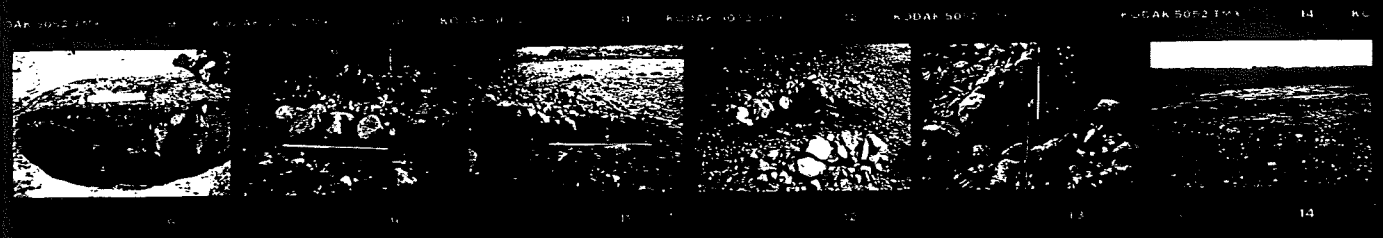
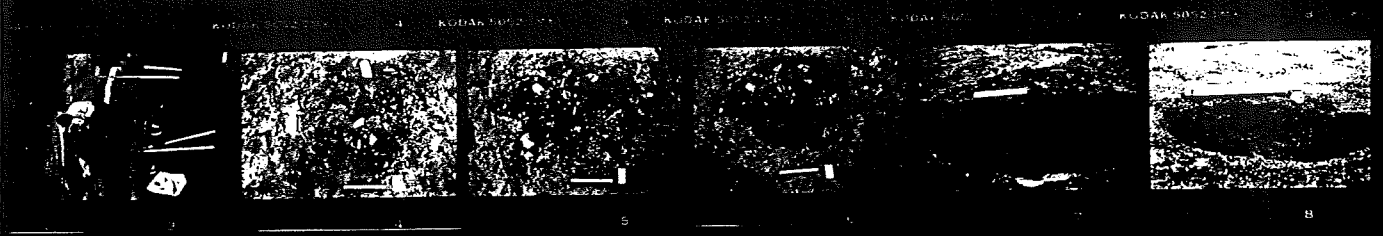
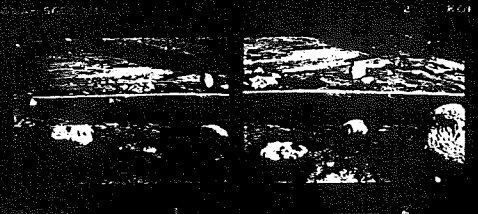
ILFORD

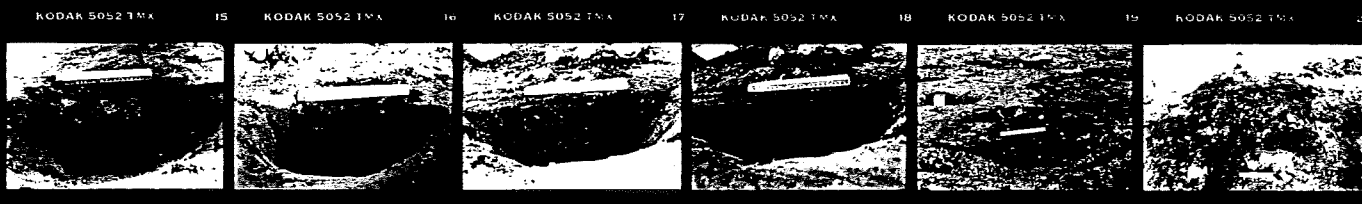
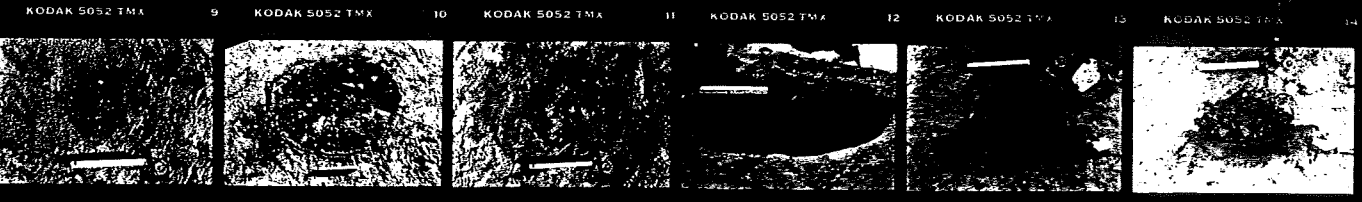
PROFESSIONAL

3 9 3 7

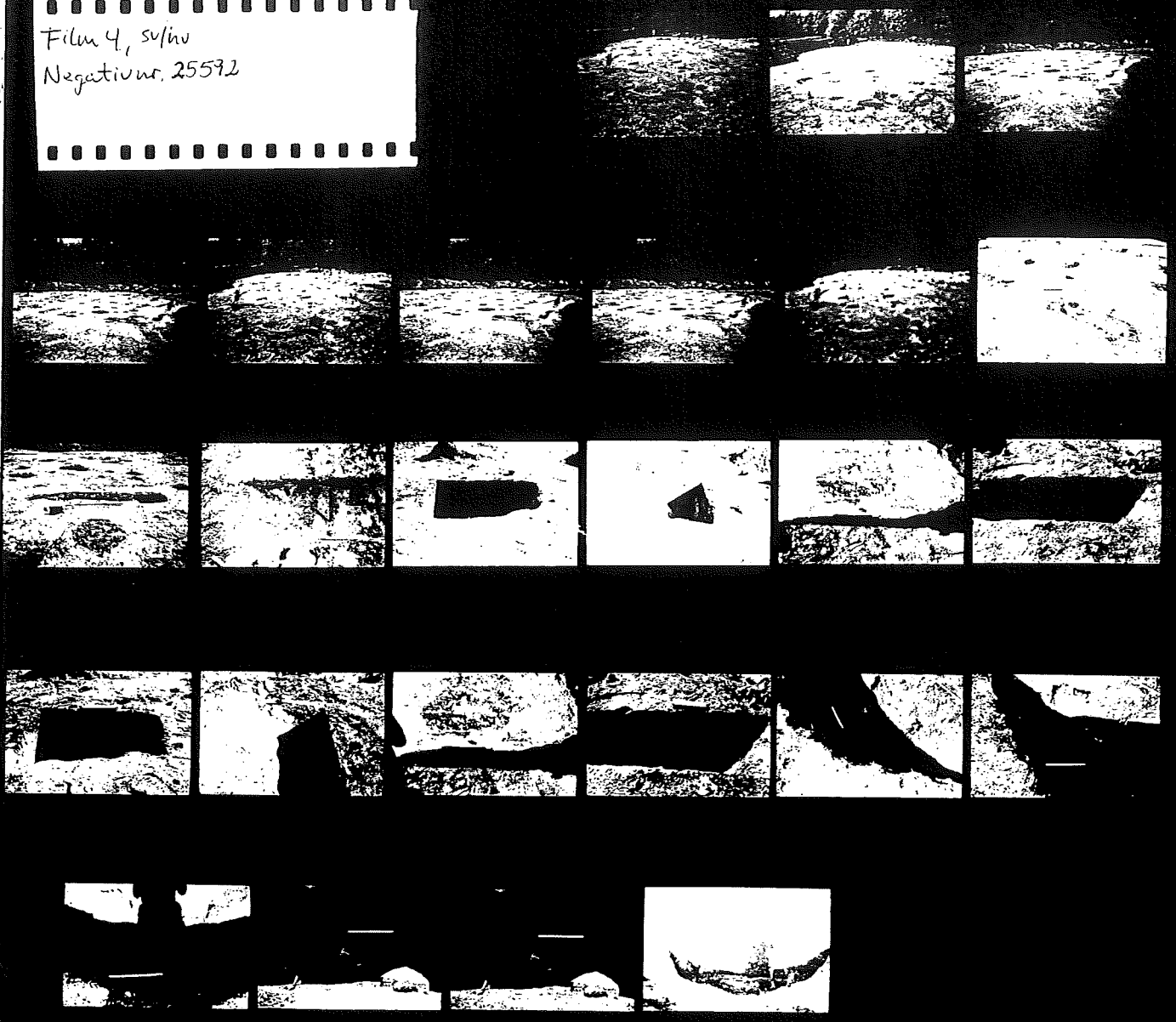
FILM 2 SU/uv
Negativ nr 25570

Film 3 st/nv.
Negativnr. 2557A

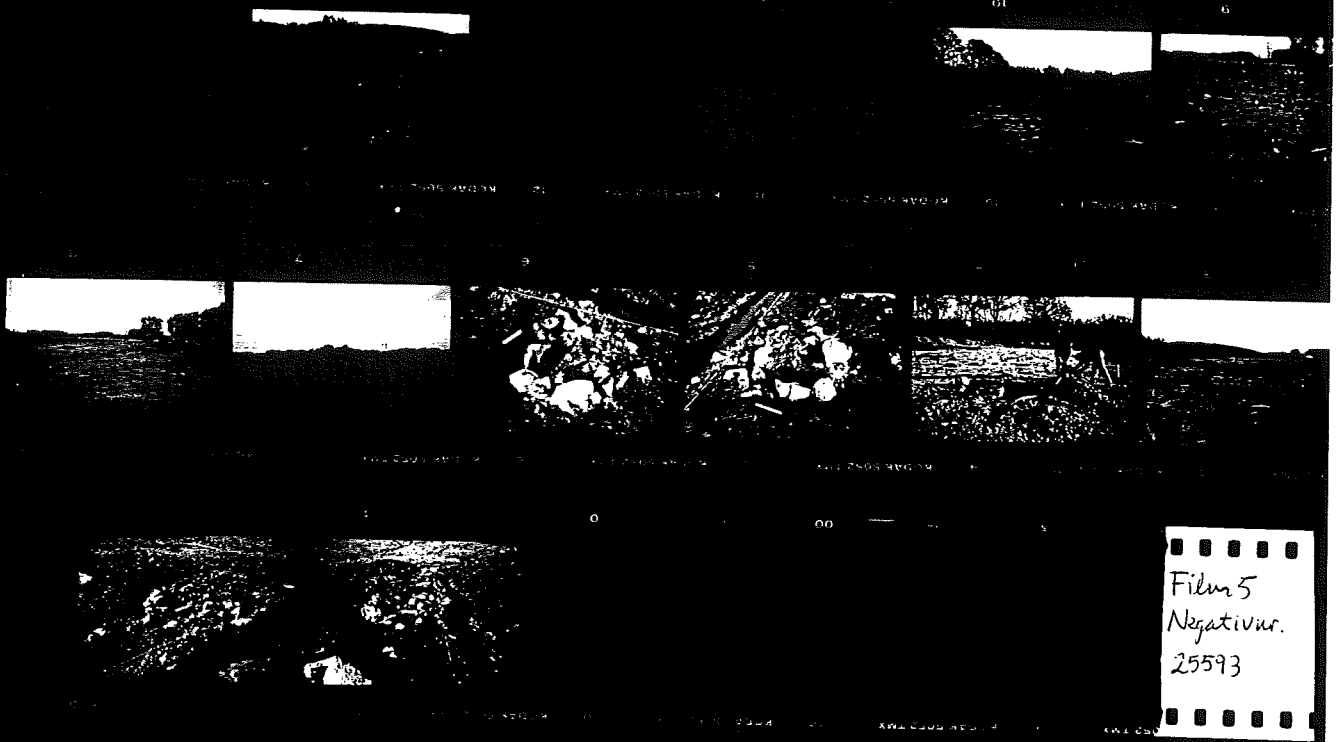

Film 4, s/v/w
Negativnr. 25592

20 19 18 17 16 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

KODAK SAFETY FILM 5052 T14X KODAK SAFETY FILM 5052 T14X KODAK SAFETY FILM 5052 T14X KODAK SAFETY FILM 5052 T14X KODAK SAFETY FILM 5052 T14X

Film 5
 Negativnr.
 25593